

Danes praznuje Novo mesto

Ob prazniku nekaj pomembnih pridobitev

NOVO MESTO — Občinski praznik, ki ga praznuje novomeška občina 29. oktobra v počastitev ustanovitve Novomeške čete leta 1941, praznujejo letos v občini skromno in delavno. Kljub težkim gospodarskim razmeram občina letos ne bo ostala povsem brez pridobitev, ki so že bile ali še bodo slovesno odprte v okviru praznovanja. Med pomembnejše uspehe gre šteti nove prostore ambulante očesnega oddelka v Novem mestu, modernizacijo regionalne ceste Šmarjeta—Zbure, pa novo osnovno šolo v Vavti vasi, ki jo bodo odprli 20. novembra.

V okviru praznovanja sodi tudi točkova podelitev Krkinih nagrad ter večerajšnja podelitev nagrad in priznanj novomeške raziskovalne skupnosti inovatorjem, pa cela vrsta kulturnih in športnih prireditev. Na Golšniku so odkrili spominsko obeležje in park 21. enotam, danes pa bodo na stari zdraviliški stavbi v Šmarjeških Toplicah odkrili spominsko ploščo okrognemu odboru OF Novo mesto.

Kot običajno bo danes, 29. oktobra, slavnostna seja skupščine občine in izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij občine Novo mesto, na kateri bodo podelili eno Trdinovo nagrado in dve nagradi občine. Trdinovo nagrado bo letos prejel prof. Dušan Modic, nagrado občine pa Franc Košmrlj in dr. Albin Pečavar.

Nagrade Pionirjevim inovatorjem

Kar 109 predlogov

NOVO MESTO — V modri dvorani v Pionirju so minuli četrtek podelili vsakoletne diplome in značke inovatorjem GIP Pionir. Diplomo in značko je letos prejelo 14 delavcev: Martin Božič, strojni tehnik in Miro Jenžur iz tozda MKI — za racionalizacijo vodovodnega omrežja v Miholaščici; Ivan Gričar, Alojz Matko in Franc Čelčič iz tozda Lesni obrat — za tehnično izboljšavo pri postopku sestavljanja lamel preklonih vrat; Polde Fink iz istega obrata za tehnično izboljšavo transportnega traku; Jože Pinterič in Miro Žagar iz tozda MKI — za racionalizacijo tipskega opaža za temelje; Silvo Lopatič, Stefan Hrženjak in Andrej Jenžur iz tozda MGrel — za izboljšavo pri izdelavi armarobetonskih temeljev na projektu S-1950 v Libiji; inž. Brane Cekuta iz tozda MKI — za predlog »Računalniški zajem in obdelava informacij« delavec Jože Kerin iz tozda Krško — za racionalizacijo pri izdelavi vodil za vibrirne letve Dynapac; Jože Gril in inž. Josip Radman — za izboljšave na opažih P-2000.

Komisija za inventivno dejavnost je v zadnjem letu prejela 11 inventivnih predlogov izven organiziranih akcij in 109 predlogov, prispelih v okviru akcije »Imaš idejo, na dan z njo!«. Letos prvič se je zgodilo, da so inventivni predlog prejeli tudi izven delovne organizacije; poslal ga je Viktor Zupan iz ljubljanskega Saturnusa. Komisija je 29 predlogov ocenila za inventivne, ostale pa je razvrstila med ideje, ki jih pri Pionirju nagrajujejo s pavšalnimi nagradami. Po besedah predsednika komisije Milana Čampe interes za inventivno dejavnost pada. Dokler bodo naše delovne organizacije zaradi nepopolnega tržišča neskončno dolgo prodajale na domačem trgu vse svoje proizvode, ne bodo čutile potrebe po razvoju in inovacijah. Vse dotlej bodo inovacije bolj politično kot tržno blago. Druga ovira so nagrade inovatorjem, ki so nestimulativne. Osnova za izračunavanje nagrade bi morala zajeti dejanske ekonomske učinke inovacije, zato bi jo morali spremljati v času izkoriščanja.«

J. P.

NOVA GAŠPERIČEVA KNJIGA

METLIKA — Toni Gašperič je izdal že tretjo knjigo svojih humoresk. Tokratni, ki je izšla v 1000 izvodih, izid pa je omogočila metliška kulturna skupnost, je dal naslov Kdo je lahko komunist. Izbor je opravil Janez Pezelj, oblikoval Dušan Pezelj, ilustracije pa so delo Branka Babiča.

Udarec po upokojevcih

Spet je bila mladinska organizacija tista, ki je v republiški skupščini dvignila najbolj odločen glas zoper krivico, ki jo novi zakon prinaša upokojevcem. Ne samo da je protustaven, ker nezakonito jemlje dohodek že tako najbolj prizadetim ljudem, je tudi nesamoupraven, saj je bil sprejet po hitrem postopku, brez vednosti in sodelovanja prizadetih, teh pa je samo v Sloveniji 220.000 od skupno 296.000 upokojevcem. Zveznemu izvršnemu svetu, ki je predlagal to nemoralno in nehumano potezo, ni bilo dovolj, da je s predvideno smešno nizko zajamčeno odkupno cenno pšenice razdražil kmetovalce, zdaj si je privoščil še drugo veliko skupino državljanov, upokojevence. Ocenjujoč, da so pokojnine močno gonilo inflacije, je neverjetno naglo ukrepal in z uvedbo izplačila pokojnin za nazaj, česar ne poznajo pokojninski sistemi drugod po svetu, upokojevcem legalno odvzel eno pokojnino. Da bosta jeza in razočaranje še večja, je to storil zdaj, pred zimo, ko so izdatki največji. Ob tem je sam izsilil izjemno veliko zvečanje proračuna, se sprenevedal ob aferi Agrokomerc in sivi emisiji denarja, imel Narodno banko Jugoslavije za svojo priručno blagajno in še bi lahko naštevali. Tu naj bi se izkazal, če mu je kaj do avtoritete in zaupanja nas, državljanov.

M. LEGAN

Krkinе nagrade spodbuda mladim

Podeljene 17. Krkinе nagrade 45 študentom in srednješolcem

OTOČEC — »Uspelo nam je, da že sedemnajstič podeljujemo Krkinе nagrade. Uspelo nam je nistem uporabil ka tako, družbenoekonomski sistem in zakonodaja pri nas namreč ne spodbujata cilja, ki ga zasledujemo s Krkinimi nagradami, to je organizirano spodbujanje ustvarjalnega znanstveno raziskovalnega dela mladih že v času njihovega izobraževanja.« je 45 letošnjih Krkinih nagradencev in številne goste nagovoril ob podelitvi Krkinih nagrad pretekli terek na Otočcu član Krkinega poslovnodnega odbora Rado Cimerman.

Vzgoji in izobraževanju strokovnih kadrov posveča tovarna zdravil posebno pozornost, saj ima naravnost vzoren sistem štipendiranja, Krkinе nagrade pa so oblika spodbujanja mladih k ustvarjalnemu delu in dodatna oblika sodelovanja tovarne z univerzami, znanstveno-raziskovalnimi ustanovami in srednjimi šolami. Veseli so, je v čestitki mladim dejal predsednik sveta Krkinih

nagrad, prof. dr. Miha Japelj, da je štiri petine dosedanjih tisoč Krkinih nagradencev ostalo zvestih znanosti in raziskavam in želijo, da bi bilo tako tudi v prihodnje.

Svet Krkinih nagrad se je letos odločil podeliti 12 Krkinih nagrad 15 študentom dodiplomskega in podiplomskega študija na jugoslovanskih univerzah ter 12 nagrad 30 učencem srednjih

17. KRKINE NAGRADE — V terek so na Otočcu podelili letošnje Krkinе nagrade študentom in srednješolcem, 24 nagrad je prejelo 45 mladih. Med njimi so bili tudi srednješolci Roman Košir, Matjaž Potrč in Boštjan Virč (na sliki), ki so naredili računalniški program za evidenco učencev na delovni in počitniški praksi ter proizvodnem delu. (Foto: Z. L.-D.)

šol Dolenjske in iz zamejstva. Nagrade naloge so narejene na visoki strokovni ravni, mnoge med njimi pa bodo lahko neposredno uporabili pri Krkinem razvojnem delu.

Nagrajeni so naslednji študenti: Jerica Čotar iz Sežane, Alenka Flere iz Zagorja, Ivan Radež iz Novega mesta, Breda Trupi iz Krškega in Etbin Žiberna iz Sežane (vsi študenti kemijske tehnologije), Matjaž Fležar iz Križ in Andrej Prlja iz Kranja, študenta medicine, Gorazd Habsjan iz Žirov, Boris Jelen iz Ljubljane in Zoran Tadič iz Zagreba (študenti kemije), Evridika Morosini in Danilo Vidič iz Novega mesta ter Marija Vidic iz Loke pri Židanem mostu in Rosita Zalar iz Ljutomera (vsi študenti farmacije), Drago Košak iz Šmarjeških Toplic, študent živilske tehnologije, Nagrade za srednješolce so prejeli: Jerca Avsec, Simona Kramar, Helena Ostroveršnik; Maja Papež, Ksenija Jalšovec, Suzana Zupanc; Mojca Stopar, Blaženka Peričar, Tomaž Pavlin; Mojca Krevs, Melita Zupančič, Sabina Kržan; Jana Pavlin, Martina Zagorc, Meta Zupet; Roman Košir, Matjaž Potrč, Boštjan Virč; Mitja Brudar, Jože Jaki (vsi učenci naravoslovno matematične usmeritve v Novem mestu); Tadeja Mantel (Ljubljana, srednja šola za farmacijo in zdravstvo); Darja Petrič, Martina Kuhar, Irena Sinkovec (srednja kmetijska šola); Marjana Blažič, Elizabeta Tratar (kemijska usmeritev); Tatjana Juvančič, Marijana Klaric (zdravstvena usmeritev); Katharina Konzilia iz Celovca in Vesna Tomšič iz Trsta.

Z. L.-D.

Otočec: zbor slovenskih odvetnikov

Na Otočcu so govorili o pravnem redu

OTOČEC — Dneva slovenskih odvetnikov, pripravili so ga drugič, se je na Otočcu v petek in soboto udeležilo več kot 150 od 332 slovenskih odvetnikov ter gostje iz Hrvaške, Srbije, Vojvodine in Avstrije. Uvodni govor je imel član predsedstva SR Slovenije Janez Stanovnik, ki je poudaril predvsem potrebo po pravnem redu. Predsednik slovenskega vrhovnega sodišča Francka Strmole-Hlastec je govorila o osnutku ustavnih amandmajev, o pravu in ekologiji je govoril akademik prof. dr. Stane Cigoj, o praktičnem primeru te teme (Krupa) pa novomeški odvetnik Tone Furlan. Govor je bil tudi o postopkih pred sodišči združenega dela, zakonu o kmetijskih zemljiščih, dedovanju itd.

Veliko besed in pozornosti so slovenski odvetniki posvetili tudi svojemu položaju v družbi ter težavam — pomlajevanju svojih vrst, davčni politiki, cenam storitev itd.

Etnološke vzporednice

Posvetovanje slovenskih in hrvaških etnologov

DOLENJSKE TOPLICE — V malem salonu tukajšnjega zdraviliškega doma bo prihodnji teden od 3. do 5. novembra potekalo posvetovanje etnologov iz Slovenije in Hrvaške, ki ga pripravljata etnološki društvi sosednjih republik. Posvetovanje se imenuje Slovensko-hrvaške etnološke vzporednice, letos pa ga pripravljajo že petič.

Na posvetovanju bodo obravnavali več tematskih sklopov. Tako bo beseda tekla o temi etnologija in nacionalno vprašanje, o prepletanju življenja in običajev ob slovensko-hrvaški meji ter o etnoloških značilnostih Bele krajine, Pokuplja in Žumberka. Za posvetovanje so udeleženci pripravili kakih trideset referatov. Gradivo bodo kasneje primerno obdelali in ga izdali v zborniku.

USPELA SOLIDARNOSTNA AKCIJA

KRŠKO — Oktobrska solidarnostna akcija Rdečega križa je v krški občini naletela na izreden odmev med občani. Zlasti dobro pa so akcijo sprejeli v delovnih organizacijah, kjer delavci prispevajo celo več kot v krajevnih skupnostih.

BERITE DANES!

na 2. strani:

• Vihar je mimo, vprašanja ostala

na 4. strani:

• Sanacijski program tudi za ZK

na 6. strani:

• Prepoznaj razprava o JE Krško

na 7. strani:

• Novomeški ekstem-pore ni nič slabši od starejšega v Piranu

na 8. strani:

• Krajšajo samoto, pomirijo živce

na 18. strani:

• In vendar zaudarja po grmadah

na 20. strani:

• V zakulisju novinarskega dela

na 24. strani:

• Po 15 letih prvič na enem mestu

AKCIJA GORJANCI 87 V ŠTEVILKAH

BREŽICE — Šele iz zaključnega poročila vodstva mladinske delovne akcije, ki so ga pripravili za ponedeljkovo sejo, lahko razberemo velik letošnji obseg dela brigadirjev v brežiški občini. Postavili so nad 8700 stebrov v vinogradih, še enkrat toliko so jih naložili in razložili, postavili 783 sider in izkopali ogromno kanalov. Ob cestah so uredili 31 km bankin, posekali skoraj 100 tisoč m² grmovja, zabilili nad 21 tisoč kolov in opravili še več drugih del. Njihova skupna vrednost presega 76,7 milijona dinarjev.

iz tozda za popraviljanje voz v Dobovi je prejela nagrado za izdelavo specialnega voza za prevoz težkih bremen; dr. Jože Vidmar za znanstveno delo o pomembnosti kineziološke programirane reakcije v funkcionalni terapiji bolnikov z ankilozirajočim spondilitisom, kar bo čateškim Termam povečalo konkurenčnost zunaj naših meja; Ivan Kavečič iz Kovinoplasta z Jesenic na Dolenjskem za sklop štirih inovacij, s katerimi bo letno prihranil kolektivno 35 milijonov dinarjev; Mihajlo Žiroš iz iste obrtne organizacije za racionalizacijo delovnega postopka pri kovanju, ki predstavlja letni prihranek 53 milijonov dinarjev; Stanko Jagodič iz tozda kmetijske mehanizacije SCT v Krški vasi za napravo za točno varjenje (letni prihranek 3 milijone); Ferdinand Umek iz tozda Transport pri GG Brežice za prei-

za 370 milijonov dinarjev letnega prihranka, od tega 330 milijonov dinarjev v devizah.

J. T.

• NOVA KIRURGIJA, STANOVANJA... — Za prenovljeno cesto do železniške postaje, ki je polepšala mesto, so v terek prerezali trak pred novim stanovanjskim blokom, v katerem je dobilo streho 46 družin. V Globokem so uro za tem slavili zaključek komasacij in agromelioracij ob Sromljici in Gabernici. Ob Sromljici je že posejanih 587 ha površin, ob Gabernici pa so pravkar dokončali melioracijo na 191 ha in komasacijo na 236 ha. V splošni bolnišnici so večeraj pred svečano sejo občinske skupščine v počastitev 28. oktobra odprli nov operacijski oddelek in tako omogočili utesnjenim kirurgom delo v normalnih razmerah. Pred bolnišnico so asfaltirali tudi parkirišče.

zkus vrtnih kladiv po opravljenem servisu, kar omogoča boljše kakovost pri servisiranju vozil; Franc Brečko iz tozda Opekarna Salonita Anhovo za stroj za cepljenje opeke ter za dve tehnični izboljšavi pri izdelovanju silikatne opeke; Anton Kožar iz Opekarne prav tako za stroj za cepljenje opeke in še za eno tehnično izboljšavo. Njuna skupna inovacija pomeni zmanjšanje uvoz in letni prihranek 30 milijonov dinarjev. Brečkova sanacija obrablenih plošč modelnih za izdelavo silikatne opeke pa

V drugi polovici tedna bo prevladovalo suho in toplo vreme.

VSESTRANSKO USPEŠNA VAJA »JESEN 87« — Združena taktična vojaška vaja »Jesen 87«, ki je prejšnji teden potekala na območju Primorske, Notranjske in Dolenjske, je bila praktični preizkus usposobljenosti enot Jugoslovanske ljudske armade in teritorialne obrambe, hkrati pa tudi civilne in narodne zaščite, združenega dela, družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Uresničeni so bili vsi cilji in naloge. Poveljstva in enote JLA, štabi in enote TO, organi družbenopolitičnih organizacij in skupnosti so dokazali, da so usposobljeni za izvajanje oboroženega boja in drugih oblik splošnega in ljudskega odpora. V tem času je bilo izvedenih več sto bojnih akcij vojskih enot, prav tako pa tudi vaj civilne in narodne zaščite, kar posebej velja za Ribnico in Sodražico. Za tehtnejše analize pravkar minule vaje je potrebno še nekaj časa, vendar že zdaj lahko ugotovimo, da so delovni ljudje in občani v tem delu slovenske dežele resno vzeli vojaške vaje in da bi se morebitnemu napadalcu slabo godilo. Velja poudariti, da se je v tem času stikalo med vojniki in prebivalci v cerkniški, kočevski in ribniški občini trajno prijateljstvo, kar je tudi prispevek h krepitvi prijateljstva med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi. Na sliki: vojaki, ki so oboroženi z najsodobnejšim orožjem, so pokazali visoko raven tehnične in taktične izurjenosti. (Foto: S. Dokl)

Metličani najmanj za absorber

Metličani zbrali le 50.000 din, Črnomaljški pa kar 2,7 milijona

NOVO MESTO — Akcija zbiranja sredstev za atomski absorber se že bliža koncu, saj so iz Zavoda za socialno medicino in higieno sporočili, da bodo to napravo za odkrivanje prisotnosti težkih kovin, dobili že prve dni novembra. Tudi inflacija je kriva, da bo naprava kar za nekaj 10 milijonov dražja od načrtovane vsote. Ljudje širih dolenskih občin so v letu dni, odkar teče akcija zbrali prek 8 milijonov din.

V novomeški občini so občani in delovne organizacije ter skupnosti v sklad z nabavo dragih medicinskih instrumentov do sedaj pri OO RKS prispevali 3,6 milijona din, presenetljivo dobro pa so se odrezali tudi Črnomaljški, ki so skrinjico sklada napolnili kar z 2,7 milijona din. Manj so prispevale ostale občine dolenske regije. V Metliki so v sklad prispevali le 50.000 din, v Trebnjem pa 160.000 din.

Zanimivo je, da so za absorber prispevali tudi izven štirih občin 1,4 milijona din.

Vihar je mimo, vprašanja ostala

Sekretar za ljudsko obrambo Branko Mamula je med obiskom v krški občini izjavil, da je protiinflacijski program najboljši, kar lahko ponudi sedanja vlada

KRŠKO — Vihar zaradi izjave Branka Mamule, zveznega sekretarja za ljudsko obrambo in člana CK ZKJ (posebej zadolženega za krško občino), ki je menil, da bo potrebna šok terapija, če sedanji protiinflacijski program ne bo dosegel dovolj velike podpore v državi, se je sicer že polegel. Vendar pa izjava tako ali drugače še vedno odmeva, marsikdo pa se še sprašuje, kaj Branko Mamula meni s šok terapijo.

Branko Mamula je 20. oktobra že drugi prišel na delovni obisk v krško občino. Predstavniki krške občine so mu lahko povedali, da šteje občina med uspešne, saj dosega celo nadpovprečne rezultate v Sloveniji. Seveda pa ni povsem brez problemov. Politično varnostne razmere so sicer dobre, še posebej glede na splošno stanje v državi, a kakšnih 10 odst. delavcev nima nikakršnega jamstva za socialno varnost. Predstavniki družbenopolitične skup-

nosti in partije sta menila, da novi protiinflacijski ukrepi ne bodo sprejeti z aplavzom.

Mamula se je strinjal, da takega programa, kakršen je, ni mogoče sprejeti z aplavzom. Enotne poglede na program pa je težko doseči, ker je stopnja razvosti na jugu države ali pa v zahodno-severnem delu različna. Iskanje srednje poti in možnosti, ki bi bile sprejemljive za oba dela države, pa je izredno težko podjetje. In ZIS je prišel v tem primeru

do take stopnje enotnosti, ki je v tem trenutku edino možna. Mamula je izrecno poudaril, da je to zadnja možnost, ki jo ponuja vlada, če te možnosti ne bomo izrabili, se lahko zgodi, da bo potrebna šok terapija. To pa pomeni popolnoma drugačno ravnanje. Tudi člani izvršnega sveta se zavedajo, da bo treba mesto odstopiti drugim, če sedaj ne bo šlo, vendar je Mamula izrazil močan dvom, da bi se z drugo vladno ekipo lahko sploh kaj spremenilo.

Ko je Mamula govoril o varnostnih razmerah, je dejal, da je varnostna situacija poslabšana zaradi ekonomskih razmer. Pojavile so se notranje in zunanje protikomunistično usmerjene sile. Vse to pa je ustvarilo politične razmere, ki niso boljše od gospodarskih. Mnenja je bil, da je tisk o Kosovu in tudi o Agrokomercu pretiraval, zaradi tega pa je nastala velika škoda doma in v tujini. Nekateri celo poskušajo spraviti Bosno in Hercegovino na kolena. Vse to pa seveda ni samo plod naših notranjih odnosov, ampak tudi zunanje delovanja. Zagotovil je, da bo armada ostala vsejugoslovska in da bo sledila Titovemu konceptu.

V razpravi je bilo predstavljenih več specifičnih krških problemov in zastavljenih nekaj vprašanj. Iz TCP Djuro Salaj se je oglašil predsednik poslovnega odbora Silvo Gorenc in povedal, da tovarna dobro dela in dobro posluje, kar je glede na večino odpisano opremo seveda težko doseči. S proizvodnjo papirja TCP pokriva domače potrebe in precej izvažata tudi na konvertibilne trge. Ob takih rezultatih pa ne more dobiti nekaj malega več kot deset milijonov dolarjev, da bi plačala rezervne dele.

• Gorenc je posebej poudaril, da se delovna organizacija ne bo solidarizirala s tistimi, ki delajo z izgubo zaradi slabega gospodarjenja. »Nas veseli, da bomo o novem protiinflacijskem programu lahko izrekli svoje mnenje. Takega programa niti ne more biti, če se ne bomo vsi borili zanj. Nihče ne bo nič naredil onemesto nas. Zato je potrebno to bitko dobiti znotraj samoupravnega sistema,« je še dejal Gorenc.

Pavel Krošelj pa je k temu dodal, da ga skrbi, kako bo mogoče težave reševati z administrativnimi ukrepi.

J. SIMČIČ

ADMIRAL MAMULA SI JE OGLEDAL SOP — Zvezni sekretar za ljudsko obrambo admiral flote in član CK ZKJ Branko Mamula si je med obiskom v krški občini ogledal proizvodnjo v TCP Djuro Salaj in v SOP. Na sliki: Mamula v delovnih prostorih SOP. (Foto: J. Simič)

»TO BO KATASTROFA, NE REŠITEV«

Videl sem nekaj študij za nove ukrepe zvezne vlade. Številni so take narave, da bi jih ne smele reševati niti republike, ampak občine. Tako neznatni so, tako specifični. Namesto da bi bil zvezni izvršni svet vesoljni koordinator z najambicioznejšim programom v državi, bodo dosegli, da postane administrator, ki sam postavlja zakone za obnašanje vseh prebivalcev te dežele. S tem ustvarja popolno nasilje. Pravim, da bo to katastrofa, ne pa rešitev. Edini elementi programa so varčevanje, večje obdavčenje, namesto da bi v šestih letih, odkar traja kriza oziroma stabilizacija, potiskali najspozobnejša področja, kolektive in ljudi, ki bi spodbujali hitrejši razvoj.

CIRIL ZLOBEC, podpredsednik RK SZDLS, v intervjuju za Večer

OBISKALI NOVO MESTO — Prejšnji teden so obiskali Novo mesto člani sveta republike in sveta federacije, ki so se v pogovoru s predstavniki družbenopolitičnega življenja občine in vodstvenih delavcev Industrije motornih vozil seznanili z razvojem novomeške občine in poslovanjem tukajšnje avtomobilске tovarne. Na sprejemu v hotelu Metropol je navzoče med drugim pozdravil predsednik kolektivnega poslovnega organa IMV Marjan Anžur (na posnetku). Med drugim je dejal, da cilj IMV ni postati velik svetovni proizvajalec avtomobilov, ampak varno poslovati znotraj enega vidnejših svetovnih avtomobilskih velikanov. To hkrati pomeni, da je potrebno s partnerji oblikovati trdne in jasne poslovne odnose, kar je že spričo stalno spreminjajočih se pogovora gospodarjenja v Jugoslaviji težka naloga. Pomembna je prodaja na tuje, kamor je šlo letos že 33.000 vozil R4, je med drugim dejal Anžur. O proizvodni dejavnosti IMV je spregovoril tudi Vlado Bahč, ki je povedal, da je tovarna s septembrom prenehala izdelovati R18, ki so jih od leta 1980 poslali na trg prek 18.000. V nadaljevanju obiska so si gostje ogledali IMV in Dolenski muzej. (Besedilo in slika: M. Luzar)

Druga plat Borštnikovega srečanja

Mesto spi še naprej spanje pravičnega

MARIBOR — Pred dnevi sva se s prijateljico malce pred polnočjo vračala z ene od nočnih predstav Borštnikovega srečanja, tega tradicionalnega mariborskega in slovenskega gledališkega »oktoberfesta«, ki prav ta konec tedna zapira vrata. Mariborčani smo na prenovljeno gledališko stavbo, vso v marmorju, sijoči medenini in ogledalih, upravičeno ponosni, pravzaprav se je ne bi sramoval pokazati niti tistemu ameriškemu prijatelju, ki me je poln napahe maja letos peljal na predstavo v newyorško Metropolitan artsko opero, sinonim teatarskega arhitekturnega razkošja. »Moje« SNG s temeljito ozaljšanim videzom svoje avle res ne zaostaja veliko za »njegovim« Metsonom.

In kaj ima ta blišč opraviti z nočnim sprehodom? Preprosto: čim stopiš iz gledališke stavbe, je čara Borštnikovega srečanja v mestu konec. Pričakoval sem, da se bo gostinstvo letos končno bolj pril-

godilo tistim, ki bi želeli tudi še po polnoči popiti buteljsko dobrega vina ali vsaj pivo, toda z redkimi in častnimi izjemami mariborski lokali v tem času spijo spanje pravičnega, kot da se v mestu ne dogaja prav nič. Vnovič se je potrdilo, da nič ne more pregnati nekaterih železnih navad, zaradi katerih Maribor ne more zaživeti kot turistično mesto — tudi takšna kulturna in družabna veleprireditve ne.

Ni naključje, da so prav pred Borštnikovim srečanjem razprave o tej mariborski turistični nepodjetnosti vnovič oživele. Med drugim so navrgle podatek, ki je najbrž presenetil celo dobre poznavalce teh razmer v štajerski prestolnici — da mnogi tujci, ki prihajajo poslovno v Maribor, ne spijo v mariborskih hotelih, temveč se vozijo prenočevati v Avstrijo! Razlog: za večje udobje in boljše storitve nižja cena!

Konkretno: takoj čez mejo, v Jurju, je zasebni penzion Mohorko s kar 46 sobami (cel Maribor premore samo 48 zasebnih sob!), ki so polne mariborskih gostov. Nič čudnega, saj prenočišče z zajtrkom stane 24 mark, s tem da je zajtrk pravi angleški, ki nasiti želodec za dobršen del dneva. V mariborskem hotelu Orel stane prenočišče z zajtrkom za tujce 60 zahodnonemških mark, prvi obrok dneva pa je praviloma sestavljen iz klasičnega vzorca maslo-marmelada-kava. Zato imajo nekatere tuje špedicije v Mariboru kar svoje kombije, s katerimi se njihovi šoferji vozijo prenočevati čez mejo. Mnogim se sploh ne zdi predrago peljati niti do Gradca, če je v ipnici vse polno, drugi raje prespijo v Radencih. In tako Maribor, kot je ugotovil novinarski kolega, po svoji skrbi za sodobne turistične migracije.

Tudi o tem sem razmišljal, ko je v ulicah okoli gledališča v strogem središču mesta sredi Borštnikovega srečanja malce pred polnočjo bilo vse mrtvaško tiho.

MILAN PREDAN

KAJ PIŠE

DELO

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 208 z dne 26. oktobra 1987

država	valuta	tečaj velja za	za devize, efektivno, čeke, kreditna pisma in poštne nakaznice		
			nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	7290,69	7301,64	7312,59
Belgija	frank/C	100	2464,05	2467,75	2471,45
Belgija	frank/F	100	2448,88	2452,56	2456,24
Danska	krona	100	13395,00	13415,12	13435,24
Francija	marka	100	21262,70	21294,64	21326,58
Francija	frank	100	15365,12	15388,20	15411,28
Nizozemska	gulden	100	45741,31	45810,03	45878,75
Italija	lira	100	71,19	71,30	71,41
Norveška	krona	100	13969,57	13990,56	14011,55
Portugalska	escudo	100	649,04	650,02	651,00
ZR Nemčija	marka	100	51441,63	51518,91	51596,19
Španija	pezeta	100	795,09	796,28	797,47
Švica	frank	100	61996,97	62090,11	62183,25
Švedska	krona	100	14558,49	14580,36	14602,23
V. Britanija	funt	1	1533,49	1535,79	1538,09
Japonska	jen	100	644,69	645,66	646,63
Kuvajt	kv. dinar	1	3274,81	3279,73	3284,65
Kanada	dolar	1	696,45	697,50	698,55
ZDA	dolar	1	915,16	916,53	917,90

Naša anketa

Sramoten zakon

V začetku oktobra so delegati zveznega zbora po hitrem postopku sprejeli spremembo zakona o pokojninskem zavarovanju, s katero so uzakonili izplačevanje vseh pokojnin za nazaj. Do novega izplačila naj bi prišli v pol leta in sicer vsak mesec z zamikom izplačila za pet dni. Zakon je bil sprejet z večino, čeprav je večina slovenskih delegatov glasovala proti. To med drugim pomeni tudi to, da bodo z novo ureditvijo tega področja, kakršne sicer ne poznajo nikjer, upokojencem, ki so se upokojili pred 1. julijem 1983, legalno ukradli eno pokojnino. S takšnim izplačevanjem naj bi menda bistveno popravili težko likvidnostno stanje SPIZ, vsaj v Sloveniji pa je slišati, da učinki spremembe ne bodo takšni, da bi jo opravičili. Tako pada pod tisti, ki večinoma živijo najtežje, saj so pokojnine razmeroma zelo nizke. Revoltu se zato ni prav nič čuditi, vse obsodbe je ne nazadnje vreden hiter postopek sprejemanja.

DARČEK FLAJŠMAN, upokojenec iz Metlike: »Pridružujem se ogorčenju vseh upokojencev. To, kar hočejo narediti, je barabija. Kot da naše minulo delo ni nič vredno, pa smo dali vse od sebe, in to v veliko težjih časih. Ko vidim, kaj se dogaja, me polijejo solze. Mi smo se borili za svetle ideale, za poštenost in pravičnost, ne pa za lumparije! In sedaj hočejo te lumparije reševati tako, da bodo upokojencem, revežem, ki komaj pridemo čez mesec, ukradli eno pokojnino. Moramo uspeti na ustavnem sodišču.«

TONE GOŠNIK, upokojeni novinar-urednik iz Novega mesta: »Žalostno in sramotno je, da zvezna skupščina s hitrim postopkom in brez predhodnih stališč delegatskih skupščin sega v socialno varnost upokojencev. Moralno in materialno bodo prizadeti predvsem starejši ljudje z nizkimi pokojninami. Grenko in bridko je spoznanje, da se priborjena oblast delavcev, kmetov in ljudskega izobraženstva čedalje bolj izgublja v moči brezdušne birokracije, prepolne nesposobnih uradnikov, voluharjev in sebičnih stremuhov. Kult dela in poštene ustvarjalnosti je masikje v državi zamenjalo nedelo, njegova podoba je tudi zadnji ukrep s pokojninami.«

SLAVKA RITMANIČ, invalidska upokojenka iz Črnomlja: »Če bo to res obveljalo, bo to za nas zelo hudo, vzeli nam bojo eno celo pokojnino. Veliko nas živi samo od pokojnine in komaj pridemo čez mesec, sedaj pa še to. Jaz imam težave s hrbtenico in kolkom, nič ne morem sama narediti, vse moram kupiti, in to pri taki dragini. Upokojenci sedaj govorimo samo o tem, sprašujemo se, kako bomo preživeli. Nič ne moremo, prepuščeni smo jim na milost in nemilost.«

POLONA ZORC, pripravnica za šivanje v Labodu, Trebnje: »Moj oče je doslej prejel 70.000 din kmečke pokojnine. Majhen denar, s katerim si ne moreš nič pametnega kupiti. In zdaj bodo vzeli še od te siromaščine, novi zakon pomeni, da bodo upokojenci ob eno pokojnino. Ljudje bodo seveda prizadeti. Edino prav bi bilo, da bi ta zakon ukinitili po hitrem postopku, tako kot je bil sprejet.«

RADO ŠEŠKO, upokojenec iz Sevnice: »S sprejetjem tega zakona po hitrem postopku se ne morem strinjati. Sramota je, da upokojencev ni nihče nič vprašal. Zdej naj zagate in težave države rešujemo z našimi majhnimi pokojninami, jaz je dobim na primer 99.000 din. Če je sedaj tako velika stiska, je tudi mi ne bomo rešili, čeprav bomo dali v skupno kaso vsak eno pokojnino. Malo nas tolaži to, da je slovenska skupnost proti temu zakonu.«

FILIP REPŠE, upokojenec s Snovega: »Dvajset let sem že v penziji in kar zadovoljen sem bil. Zdej se sprašujem, kdo in zakaj se je spomnil ravno upokojencev, posebno, ko je jasno, da kakšnih posebnih učinkov ne bo. Sicer pa je pri nas vse skupaj že tako nejasno, da pametni zaključki niti niso možni. Vdanost v usodo je edino, kar nam še ostaja.«

IVANKA BAH, upokojenka iz Brežic: »Zakon, ki nam hoče vzeti eno pokojnino, je sramoten. V službo sem šla ob 5 otrocih in danes dobivam borih 130.000 din pokojnine. Če mi ne bi pomagali otroci, ne bi mogla živeti. Ne razumem, kako lahko nekdo za nas upokojence brez vprašanja sprejme tak ukrep in povrh vsega še na jesen, ko se je treba obuti, kupiti kurjavo in ozimnico.«

FRANCE ZBAČNIK, upokojenec iz Ribnice: »Upokojenci se ne moremo strinjati z odločitvijo o pokojninah za nazaj. To bo zelo prizadelo tiste, ki bodo morali dvakrat plačati stanarino in vse stroške, pokojnino pa bodo dobili le enkrat. Prestali bomo sicer tudi to, kot smo še vse, najbolj pa bodo prizadeti tisti, ki so naporno delali po vojni.«

ALBIN ERENT, poslovodja trgovine v Osilnici: »Na našem območju imajo upokojenci nizke pokojnine, zato bo zanje ta ukrep še posebno boleč. Primanjkljaj ene pokojnine bomo občutili tudi v trgovinah. Upokojenci bodo najprej poravnali stroške za elektriko, telefon itd., šele če jim bo kaj ostalo, bodo šele prišli v trgovino. Sicer pa ljudje zaradi nizkega standarda že sedaj čakajo v vrsti za cenejši kruh.«

kmetijstvo

PARTIJSKO KMETIJSTVO

METLIKA — Jože Nemanič, sekretar predsedstva OK ZKS Metlika, si je prejšnjo sredo popoldne vzelo dopust, ker je moral posejati pšenico. Pri zagotovljeni ceni pšenice za prihodnje leto, ki znaša celih 162 dinarjev za kilogram, mora imeti taka žrtev globlje razloge. Ker je Nemanič tudi vinogradnik, ima njegova vnaša za kmetijsko dejavnost lahko tudi simbolni pomen: naljmo si čistega vina in naravno domačega kruha.

KRKINI ODPADKI NA GAČAH

GAČE — Novomeška tovarna zdravil Krka odlaga nekatere svoje odpadke na smučišču na Gačah. Ti odpadki naj ne bi bili škodljivi, o čemer je dal mnenje tudi kmetijski inštitut. Rečeno je, da ti odpadki vsebujejo mineralne snovi, ki ugodno vplivajo na rast trave. Kljub temu krompirski izvršni svet zahteva od inšpekcijskih služb, da dobijo fotokopijo soglasja kmetijskega inštituta.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ponedeljkova tržnica je bila precej v znamenju bližajočega se dneva mrtvih in zime. Naprodaj so imeli precej sadik mačeh, primerek po 300 din, in drugega cvetja. Posamezne krizanteme se je dalo dobiti že za 800 din, medtem ko so stali šopki nageljnove 2.000 din. Naprodaj je bilo veliko sveč. Ponudba povrtnin je bila običajna po obsegu in cenah. Kilogram zelja je stal 300 din, enako krompirja, čebula je veljala 700, cvečiča 800 in redkev 500 din kilogram. Kilogram fižola je bil po 2.000 din, česna po 6.000 in paprike po 500 din. Lonček smetane je stal 1.500 din. Na stalnih stojnicah so imeli med drugim paradiznik po 500 in banane po 1.600 din. Na zimo pa so spominjale dobro založene stojnice s tekstilom.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 185 do 3 mesece starih prašičev in 57 starejših. Lastnika je menjalo 93 mlajših in 15 starejših živali. Kilogram žive teže prvih je stal 1.500, drugih 1.400 din.

Kmetijski nasveti

Herbicidi za robidovje

Večina naših vinogradniških goric je bila dobesedno iztrgana gozdu ali grmičevju. Podjetni predniki so iztrebili zanikrno rastje in posadili vinsko trto, vendar to pionirsko delo ni bilo opravljeno enkrat za vselej. Zlasti na obrobju se boj za življenjski prostor nikoli ni končal. Lesnati pleveli, predvsem pa robida, srobot in akacija, se ga uporno skušajo vnovič polastiti, kako nadležni znajo biti, je skušil že marsikateri vinogradnik, sadjar ali urejalec pašnika.

Omenjene plevelne rastline so neverjetno trdožive. Razmnožujejo se vegetativno, pod zemljo in nad njo se tako agresivno borijo za prostor, da jih skorajda ni moč ustaviti. Le dolgotrajno sekanje, košnja in požiganje jih postopno izčrpa, korist pa ni tolikšna, kolikor zahteva truda. Običajni herbicidi lesnatih plevelov ne uničijo, z uničenjem druge rasti celo pripomorejo, da dobijo več življenjskega prostora in moči. Lesnatim plevelom so kos le posebni herbicidi.

V prodaji je več pripravkov, ki učinkovito zajeto lesne plevelce, robido, akcijo, srobot ipd., vendar je zaradi močne strupenosti uporaba dovoljena le na nekmetijskih površinah. Taki herbicidi so: tordon 101, torgal 90, krenite, arbogal idr. Za kmetijske površine strokovnjaki priporočajo roundup (pod tem imenom ga imajo tudi v tujini), cidokor in herbatop.

• Najprimernejši čas za uporabo je tedaj, ko je v plevelnih rastlinah najzavnejši pretok snovi. Takrat pride dovolj aktivne snovi v korenine, zato škropivo bolj učinkuje. Vsekakor mora biti listje še zeleno, pomeni, da zelo pozno jeseni ali zgodaj spomladi omenjeni herbicidi niso učinkoviti, zato je delo zaman.

Seveda velja tudi za herbicide proti lesnim plevelom enako kot za običajne herbicide. Uporaba mora biti nadvse skrbna in strokovno pravilna. Uporabljati se smejo samo škropilnice z nizkim tlakom, da škropiva ne raznaša veter oz. že najmanjša sapica. In še to: plevelnih rastlin ne smemo posekati prej, dokler jih herbicid povsem ne izčrpa, to pa je približno mesec dni po škropljenju.

Inž. M. L.

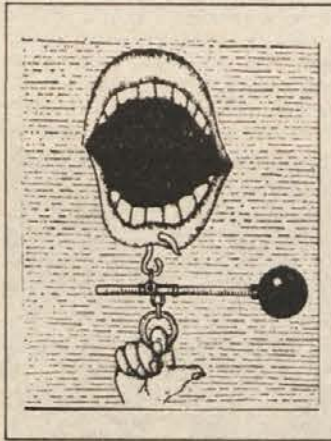
Projekt izdelan, denarja še ni

V prihodnjih desetih letih naj bi uresničili program razvoja Suhe krajine po projek-tih FAO — Izkusnje bodo uporabili tudi drugod po svetu

TREBNJE — »Razvojni projekt Trebnje je sedaj v zaključni fazi. Pretekli teden je bil še zadnji sestanek med predstavniki kmetijske zadruge, krajevnimi skupnostmi, ki bodo v projektu sodelovale, in pa vodjo projekta dr. Matijo Kovačičem. Pripomb iz krajevnih skupnosti ni bilo, torej lahko začnemo z izvajanjem projekta,« je povedal inž. Lojze Metelko iz KZ Trebnje.

»Razvojni projekt Trebnje« je nastal na pobudo FAO (agencije OZN za prehrano in kmetijstvo) in z njegovo pomočjo. Strokovnjaki so na trebnjskem področju Suhe krajine proučevali možnosti za intenziviranje razvoja Suhe krajine, zlasti kmetijstva. Izkusnje, ki so si jih strokovnjaki FAO že ali pa si jih še bodo pridobili, bodo uporabili v ostalih manj razvitih državah.

Izvedba projekta je seveda zamisljena dolgoročno. V desetih letih naj bi intenzivirali 322 kmetij Suhe krajine ali približno 50 kmetij na leto. Medtem ko nam je po teoretični strani vse znano, se bo bržkone zatikalo pri denarju. Nekaj denarja naj bi dobili iz občinskih in republiških intervencijskih skladov, nekaj tudi iz sklada za manj razvite, najbolj pa naj bi se pri tem angažirala kmetijska zadruga Trebnje. Računamo, da bomo zaradi tega programa morali zaposliti še enega strokovnjaka, ki se bo ukvarjal samo z izvajanjem tega projekta,« je povedal Lojze Metelko.

Tako majhne površine pa seveda lastnika kmetije ne morejo v celoti preživeti. Zato so za kmetije teh dveh modelov predvideli dodatne dejavnosti. Na teh kmetijah naj bi pridelovali kumarice, zdravilna zelišča, sadje brez škropljenja, ukvarjali naj bi se tudi s turizmom, drobnim gospodarstvom. Na večjih kmetijah, ki imajo dovolj obdelovalne zemlje, pa bodo ostali pri dosedanjih programih intenziviranja kmetijske pridelave. Da bi program lahko v celoti izpeljali, so ustanovili komite za realizacijo programa.

J. S.

ZA VARNO DELO S TRAKTORJI

TREBNJE — AMD Trebnje bo s pomočjo Kmetijske srednje šole Grm iz Novega mesta organiziralo v torek, 3. novembra, ob 16. uri popoldne pred trebnjsko osnovno šolo tečaj za varno delo s traktorji. AMD Trebnje vabi vse, ki jih zanima to predavanje in prikaz dela s traktorji, da se tečaja udeležijo v čim večjem številu.

MANJ MLEKA

LJUBLJANA — Kaže, da bo odkup mleka v tem mesecu v Sloveniji vsaj za desetino manjši od odkupa v lanskem oktobru. Na to najbolj vpliva nespodbudna cena. Po izračunu Kmetijskega inštituta Slovenije stane liter mleka v povprečju na kmetijah že 296 din, na družbenih obratih pa celo 341 din, kar pomeni, da je ob prenižki odkupni ceni izguba pri litru mleka na kmetijah 117 din, na farmah pa 151 din. Dosti ne pomaga niti dodatna premija, zato predlagajo, naj bi s 1. novembrom uvedli zaščitno ceno v višini vsaj 243 din, povečali pa naj bi tudi premije in prodajne cene mleka. (Delo)

OBISK NA KMETIJI

Na prvi naravoslovni dan smo obiskali kmetijo Alojza Zalaška v Boštanju. Nekateri učenci so šli na polje, nekaj pa se nas je pogovarjalo z gostiteljem. Povedal nam je, da so letošnji pridelki povprečne kakovosti. Obdeluje okrog 5 hektarov, na katerih si kot kooperant pomaga s semeni in umetnimi gnojili zadrage. Ob našem obisku je imel pod streho že vse poljščine, posejal pa je tudi že pšenico.

DAMJANA KROŠELJ, 5.a OŠ Boštanj

Vladne igre s cenami

Kmetijski kombinat Sevnica povečal odkupne cene živine — Brezobrestna posojila za kmetovalce

SEVNICA — »Takšne igre s ceno, kakršne se gre zvezni izvršni svet, nam povzročajo samo škodo. Potem ko je bila objavljena nova cena mesa in čez noč spet razveljavljena, se je pri nas odkup živine tako rekoč nehaj. Še bolj kritično

za liter mleka le 173,5 dinarjev, v hribih pa 189 dinarjev, kar je še vedno prejšnja razlika. V kmetijskem kombinatu, v kooperaciji pa še posebej, se trudimo, da bi sedanje težave kar se da omilili. Kmetom smo ponudili domačo koruzo po izredno ugodnih cenah, omogočili smo jim nabavo gnojil ter drugih potrebščin z brezobrestnimi krediti do konca novembra. Zavedamo se, da vse to ni dovolj, a v teh težkih razmerah lahko kmetom ponudimo samo to,« je povedala Brigita Berdik.

J. S.

Brigita Berdik: »Kmetom nudimo brezobrestna posojila do konca novembra.«

je pri mleku, kjer se močno bojimo, ali bomo dosegli letošnje načrte,« je povedala inž. Brigita Berdik, iz TOK Kooperacija Kmetijskega kombinata Sevnica. »Ker seveda nismo mogli dopustiti, da bi bili kavlji v naših mesnicah prazni, smo se odločili, da na lastno pest povečamo odkupno ceno živine. Sedaj je odkup živine spet normalen in mislimo, da bomo tudi dosegli načrte letošnje prireje. Malo bolj kritično pa je pri mleku, kjer nam upada proizvodnja (prevozniki mleka zvoziyo v zbiralnice samo še polovico dosedanjih količin). Kalkulacijska cena, kakršno je izračunal Kmetijski inštitut iz Ljubljane znaša za liter mleka 296 dinarjev, pri nas pa dobi kmet v nižini skupaj s stimulacijo

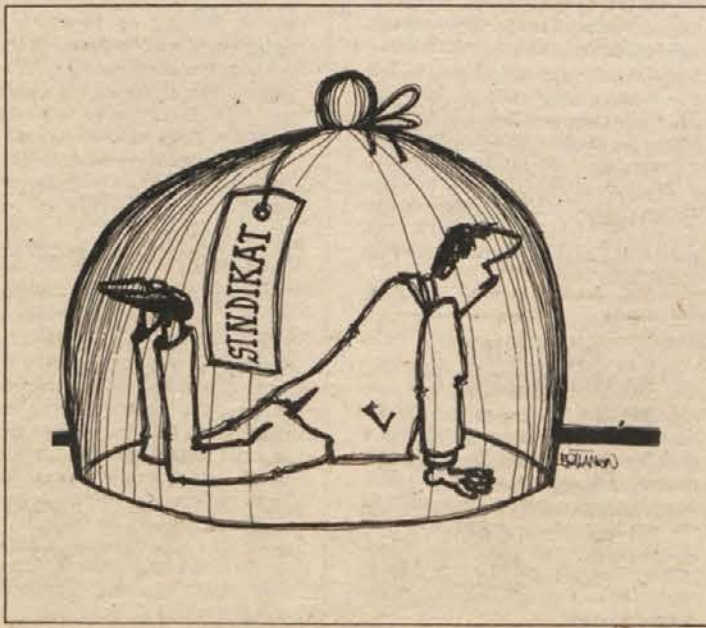
Beličnik dobiva tekmece

Novo sorte jabolk

Prva jabolka novega pridelka so zelo dobrodošla, celo iskana, vendar doslej ni bilo na voljo dovolj primernih sort. Izjema je po vsem svetu znani beličnik, poletna sorta, ki ima pri nas najrazličnejša krajevna imena in ki pri nas dozoreva še v juliju. Ima pa to slabo lastnost, da ne vzdrži daljšega prevoza in da plodovi kmalu postanejo kašnatni.

Zdaj se obetajo nekatere nove, primerne poletne in zgodnje jesenske jabolnove sorte. Preizkusili so jih tudi v slovenskih rastiščih razmerah in ugotovili, da bi z njimi lahko popostrili naš sadni izbor, če že ne v plantažnem sadjarstvu, pa vsaj v vrtničarskem in kmečkem.

Nova sorta quinte zori tako kot beličnik že v juliju, njeni plodovi so drobni, sladkokiselkasti in trpežnejši od beličnika. Za pridobitve nasade jih strokovnjaki ne priporočajo. Bolj so navdušeni za sorto julyred, ki ima zelo vabljivo barvo plodov, zori v začetku avgusta in je primerna tudi za plantaže. Za še bolj tržno sorto se je izkazala sorta jersey mac, ki je po okusu podobna znani sorti McIntosh. V preizkuhu se je vnovič izkazala sadjarjem že znana sorta James Grieve, ki redno in zelo dobro rodi, kot obetajoča pa se je izkazala tudi nova sorta prima, medtem ko sorte jambe naši preizkuševalci ne priporočajo, piše Sodobno kmetijstvo.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Prodajalna kletarskih pripomočkov

vinasti in kronski zamaški za stekleničenje vina in druge kletarske potrebščine. Prodajali bodo tudi strokovne knjige.

Razveseljiva je možnost za nakup uvoženih kletarskih pripomočkov za dinarje in tujo valuto. Tako ne bo treba hoditi po ta sredstva preko meje.

Posebnost te trgovine je, da bodo lahko vinogradniki in drugi ljubitelji izbranih vin v trgovini preizkušali in kupili (v steklenicah) izbrana vina severnovzhodnega vinorodnega območja Slovenije.

Pomembno je, da so v prodajalni zaposleni strokovni delavci, ki bodo lahko vinogradnikom — kletarjem poleg potrebnih pripomočkov dajali strokovne nasvete.

Trgovina Kletar v Mariboru ima odlično lokacijo in je okusno urejena. Tudi vinogradnikom iz našega vinorodnega območja bo kljub oddaljenosti nudila marsikateri kletarski pripomoček, ki je bil doslej dejansko nedosegljiv.

Vinogradniki želimo posnemanja!

Vemo, da večino grozdja, ki ga vinogradniki pridelajo, sami predelajo v vino. Vendar jim dosedanja trgovina s kmetijskimi potrebščinami doslej ni nudila najbolj preprostih pripomočkov za kletarjenje. Zato pomeni omenjena trgovina napredek, ki smo ga veseli. Želeti je, da bi tudi na jugovzhodnem vinorodnem območju Slovenije (npr. v Novem mestu ali kje drugje) imeli podobno trgovino, saj je Maribor za Dolenjce, Belokranjce in vinogradnike Zasavje le predaleč. Izmed mnogih združ, kombinatov in drugih trgovskih organizacij ne bo težko najti primeren poseben lokal za tovrstno trgovino in ga opremiti ter zaloziti tako kot trgovino v Mariboru.

T. DOBERŠEK

Vročina, običajen znak bolezn

Kaj bi morali vedeti lastniki živali, preden kličejo veterinarja

Ko opazimo pri svoji živali spremembo, za katero mislimo, da je znak bolezn, pokličemo veterinarja. Da ne bi klicali za nepomembne stvari in s tem veterinarju kradli čas, sebi pa denar, se najprej sami prepričamo o stanju živali.

Sprememba telesne temperature je skoraj vedno bolezenski pojav. Kot splošni bolezenski znak spremlja vročina večino infekcijskih bolezn. Hkrati s temperaturo se spreminja tudi frekvenca dihanja in bitja srca. Normalna ali fiziološka temperatura je odvisna od vrste živali. Čim manjša je vrsta živali, tem višja je njena telesna toplota. Samice, breje in mlade živali imajo nekoliko višjo toploto kakor samci, nebreje in stare živali. Dnevne razlike v temperaturi nastajajo pri vseh živalih, vendar niso večje od nekaj desetink do 1 stopinje Celzija. Normalne telesne temperature pri domačih živalih:

- 1. Konj 37,5 — 38,5 stopinj C
- 2. žrebe 37,5 — 39 stopinj C
- 3. govedo 38 — 39 stopinj C
- 4. tele 38,5 — 39,5 stopinj C
- 5. svinje 38 — 39 stopinj C
- 6. puški 39,5 stopinj C
- 7. pes 37,5 — 39 stopinj C

Telesno temperaturo merimo z maksimalnim termometrom, ki trajno kaže doseženo temperaturo. Za živali uporabljamo tanjše termometre ali enake kot pri ljudeh. Pred merjenjem se vedno prepričamo, če živo srebro ne kaže več

ko 36 stopinj C. Na termometer, ki ga uporabljamo samo za živali, lahko pridomo okoli 20 cm dolgo vrstico s prijemalko, ki jo pritrđimo na dlako, da pri iztrebljanju ne pade na tla.

Temperaturo merimo v danki. Termometer pred uporabo navlažimo ali naoljimo. Prevelika plast masčobe deluje kot izolator, zato nanesimo le toliko, da lažje zdrkne v črevo. Žival med merjenjem držimo in pomirjamo. Pri merjenju ne uporabljamo sile, ker termometer lahko hitro počni in poškoduje nežno sluznico črevesja. Če merjenje v danki ni možno, lahko izmerimo temperaturo v rodnici.

Tu je za nekaj desetink stopinje nižja. Pri napornejšem in daljšem trajajočem gibanju prekorači temperatura tudi pri zdravih živalih naravno vrednost, pri mirovanju se razmeroma hitro (10 do 20 min.) ponovno vrne na normalno. Naravno naraste temperatura za nekaj desetink stopinje po obilnejšem krmiljenju, med porodom, pri visoki zunanji temperaturi in pri razburjanju. Enako se zgodi, če iztrebki dlje časa zastajajo v danki, in sicer zaradi lastnega segrevanja (dolgotrajna zaprtja).

Povišana telesna temperatura ali vročina ni bolezen, je pa resen znak nekega bolezenskega procesa v organizmu. Vročino spremljajo še drugi znaki: mrzlica z drgetom mišic, nabel žilni utrip in pospešeno dihanje, slabo splošno počutje, neječnost, naježnost dlake ali perja in drugo.

Če upoštevamo že prej našeta normalna povišanja, pri vsaki ugotovitvi

vročine pokličemo veterinarja, kajti najverjetneje bo potrebno zdravljenje z antibiotiki, ki jih sme in zna uporabiti samo veterinar. In nikdar ne čakajmo na jutri, ker je lahko že danes prepozno!

VIDA ČADONIČ-SPELIČ, dipl. vet.

Obetajo nove naprave za namakanje

Načrti Agrostroja v povezavi z ameriško tvrdko Lindsay

V Jugoslaviji ta čas namakamo samo 145.000 ha polj. Za primerjavo: sosednja Albanija jih 380.000 ha, Italija 3 milijone, Bolgarija 1,2 milijona, Grčija skoraj milijon hektarjev. V teh državah umetno namakajo približno petino vseh polj, pri nas pa le petina, 1,6 odstotka. Da bo nesmisel še večji, povemo še podatke, da je sistem Donava — Tisa — Donava s svojimi 930 km kanalov največji v Evropi. Zgrajen je bil z namenom, da bomo namakali 510.000 ha polj, v resnici pa jih komaj 45.000. Mirno lahko zapišemo, pravi Ilija Bregar v Gospodarskem vestniku, da je sistem Donava — Tisa — Donava prav tako zavožena investicija kot Feni ali Obrovac.

Kaže, pa, da se bo v tem pogledu vendarle nekaj premaknilo. Ljubljanski Agrostroj se je odločil za poslovno sodelovanje z znano ameriško tvrdko Lindsay, ki je največji izdelovalec namakalnih sistemov na svetu. Z njeno pomočjo želi uresničiti širokopotezen načrt. Po njem naj bi do leta 1990 v Jugoslaviji napeljali umeten dež na 100.000 ha polj, do konca tisočletja pa kar na milijon hektarjih.

Agrostroj je prve tri (še uvožene) sisteme v Bečeju prikazal strokovnjakom iz vse države. Bili so izjemno zadovoljni, res pa je, da so imeli nekatere pripombe, češ zdej naprave je dela, ker je narejena v Ameriki, Slovenci pa tega niste sposobni narediti. Upajamo, da bo to ostala le pikra pripomba...

GLEDE TOČE PREVELIKI OPTIMISTI

Nikjer na svetu še ni bila dokazana velika uspešnost obrambe proti toči. Statistika ni pokazala, da bi bila kakšna pomembna razlika v debelini toče ali hitrosti padanja proti tlo med tistimi oblaki, ki so jih posipali s srebrnim jodidom, in tistimi, ki jih niso. Sistem, kakršnega imamo pri nas, je bil vzpostavljen v času, ko je tudi med strokovnjaki iz raziskovalnih organizacij vladal večji optimizem. Koliko je ta sistem drag ali ne, pravzaprav ne vem, ker se ne ukvarjam neposredno z obrambo proti toči. Izšelki nedavnega mednarodnega simpozija v Ljubljani so pokazali, da je treba še veliko preučiti in izmeriti. (Dr. Jože Rakovec v pogovoru za Kmečki glas)

Iz »Teksasa« spet hotel

NOVO MESTO — Ni še tako dolgo, ko so hotel Kandija imenovali novomeški Teksas. Ugledni gostje pa tudi večina Novomeščanov se ga je raje izogibala. Takrat so o Kandiji mnogi vedeli povedati le to, da ima slabo kuhinjo, slabo postrežbo in družbo.

Mnogi dobri poznavalci turizma in gostinske dejavnosti v Novem mestu trdijo, da se je v Kandiji pričelo spreminjati tedaj, ko je tja prišla Kristina Skulič, takrat edina kvalificirana gostinka. »Ugled zapraviti ni težko, težje pa ga je povrniti,« pove danes, ko Kandija spet postaja zgleden gostinski lokal. Kristina se je prenove hotela najprej pri osebju. Učence iz gostinstva je vzgojila v svoj lasten kader, ki ji ga je uspelo tudi zadržati. Pomembna prelomnica je bila tudi tedaj, ko je Kandijo prevzel Krkin tozd Zdravilišča in gostinstvo, danes pa že tvori samostojno poslovno enoto Gostinstvo Novo mesto, v kateri so hotel Kandija, Pizzerija in Krkin hram na Trški gori.

»Brez gostinskih in turističnih prireditev danes ni zaslužka,« pravi

Kristina, »organizaciji le-teh pa se moraš tudi osebno ves posvetiti. Da bi privabili čimveč gostov iz domače in širše okolice, smo že pred leti uvedli srbsko, zagorsko, somborsko in prekmursko kuhinjo, prirejali večerje ribjih jedi, v zadnjem času pa uspešno pripravljamo dneve piva in tradicionalno cvičkarijo. Pri vseh teh prireditvah ne gre le za zaslužek, gostu moramo tudi nekaj nuditi. Tako ob vsaki priložnosti pripravimo program, kuharji in glasba prihaja od tam, od koder so specialitete tistega večera ali tedna. Vse te prireditve tečejo že nekaj let in bodo zaradi uspešnosti postale tradicionalne.«

Kandijski gostinski delavci se zadnja leta še posebej uspešno uveljavljajo v Krkinem hramu na Trški gori. Prav ta enota je zaradi svoje lege in domačnosti od pomladi do jeseni najbolj obiskana. Poslovni obiski se skoraj redno končajo s slovesnim kosilom ali večerjo prav v hramu. V spominski knjigi ne manjka laskavih vtisov, ki so jih napisali poslovneži iz domala vsega sveta. Tu so stalni obiskovalci tudi gostje iz Šmarjeških in Dolenjskih Toplic, izletniki iz raznih slovenskih krajev in od drugod. »Za vsako od skupin pripravimo poseben program in vselej pazimo, da ne pozabimo na domače jedi in dobro zabavo. Nedavno, ko smo imeli v gosteh Pakistance, smo jim morali zagotoviti, da so bile kokoške takrat, ko so jim vzeli življenje, obrnjene proti Mekki. Še marsikaj takšnega in podobnega je potrebno storiti, da postaneš dober gostinec in da te še obiščejo.« To Kristina zagotovo je, saj ji je letos Dolenjska turistična zveza podelila značko za najbolj gostoljubnega gostinskega delavca, prejela pa je tudi zlato medaljo za jedilni list in vrsto drugih priznanj.

J. PAVLIN

Prah se je le umaknil asfaltu

V nedeljo so slovesno odprli asfaltirani odsek regionalne ceste Zbure—Šmarjeta in lokalne ceste Zbure—Klevez—Dol—Zidani most

ZBURE — V tem kraju na robu krajevske skupnosti Šmarjeta je bil minulo nedeljo praznik, kakršnega že dolgo ne pomnijo. Slovesnost je bila ob otvoritvi dveh asfaltiranih cestnih odsekov in posvečena 29. septembru, prazniku krajevske skupnosti in bližnjemu prazniku občine Novo mesto.

Kljub čemurnemu vremenu se je na križišču regionalne in lokalne ceste, ki pelje v Klevez, zbrala množica domačinov in gostov, med katerimi je bil tudi namestnik republiškega komiteja za promet in zveze Boris Prešeren, domačin iz Zbur, pa predsednik slovenske mladinske organizacije Anderlič in

drugi. Zbrane je najprej pozdravil predsednik sveta krajevske skupnosti Janez Kernc, ki je skupaj z Lojzom Škrbino gonilna sila razvoja v tej krajevni skupnosti. Prav zadnja leta, ko so na čelu mlajši, se je pričelo premikati na boljše. Zgrajeni so bili kilometri novih asfaltiranih cest, v odročne vasi so napeljali

vodovod, gradili gasilske domove, zadnji uspeh pa je prav gotovo asfaltirana 2,3 km dolga regionalna cesta Zbure—Šmarjeta, ki jo je v nedeljo slovesno odprl podpredsednik občinske skupščine Novo mesto Stane Žunič. Pri gradnji so pomagale tudi delovne orga-

• IVO LONGAR, predsednik občinskega izvršnega sveta, na proslavi v Zburah: »Čestno gospodarstvo vse bolj težijo zaostrene gospodarske razmere, delež družbenega proizvoda, ki ga vlagamo v ceste, strmo pada. Ceste so eden izmed pomembnejših pogojev za normalno delovanje gospodarstva in vseh oblik družbenega življenja, zato ima njih slabo stanje tudi širše negativne gospodarske in družbene posledice. Slabo stanje cest ve likokrat povzroča škode, ki so po obsegu večje, kot bi bila popravila ali gradnje, čestokrat pa povzročajo hude napetosti v odnosih med občani in družbenopolitičnimi skupnostmi.«

PROSTOVOLJNEGA DELA SE NISO USTRAŠILI — Prebivalci vasi, ki jih je povezovala nova asfaltirana cesta Zbure—Klevez—Dol, so pri gradnji pokazali, kaj pomeni, če stopijo skupaj. Opravili so prek 2500 prostovoljnih ur, prispevali velika denarna sredstva, ne nazadnje pa so veliko del opravili kar z lastno mehanizacijo. Zato je bilo veselje ob otvoritvi toliko večje. Pripravili so pravo paradno, sestavljeno iz volovskih in konjskih vpreg, ki so jo na koncu podaljšali z nekaj deset traktorji. (Foto: J. Pavlin)

Nadomestilo še po starem

NOVO MESTO — Občinski izvršni svet bo na eni prihodnjih sej občinske skupščine predlagal v sprejem predlog odloka o spremembi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v novomeški občini. Po njem naj bi se to nadomestilo, ki se bo še obračunavalo na sedaj veljavnih osnovah, s 1. januarjem 1988 povečalo za 100 odstotkov. Za kvadratni meter stanovanjske površine, poslovnega prostora za družbene dejavnosti in počitniške hišice bo znašalo nadomestilo od 4 do 6 din (odvisno od kraja oz. lokacije), za poslovne prostore za gospodarske dejavnosti od 4 do 10 din, za nezazidano stavbno zemljišče pa povsod 4 din.

Ta odlok naj bi torej veljal od 1. januarja naprej do sprejema novega odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, ki naj bi precej razširil območja, kjer bo treba plačevati nadomestilo, tako da bi lahko iz tega vira dobili vsaj nekaj več sredstev za urejanje stavbnih zemljišč, ne pa le slabe 4 odstotke vsega denarja kot sedaj. Ta odlok je bil v osnutku že v javni razpravi, pa je bilo nanj precej pripomb, predvsem na določitev območij plačevanja nadomestila ter na določitev dobe za oprostitev plačila nadomestila tam, kjer so soseske komunalno opremljali s sa-

moprispevkom. Poleg tega niti še ni jasno, katere službe naj bi pripravile tehnične podatke za izračun nadomestila po novem, oz. opravile obširno delo pridobivanja točnih podatkov o stanovanjskih in poslovnih površinah. Prav tako tovrstna občinska računalniška služba še ni organizirana tako, da bi lahko nadomestilo odmerila, kar pa je bilo predvideno v osnutku odloka. Podobne težave z novo določljivo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča imajo sicer povsod v Sloveniji, tako da bodo skušali rešiti odprta vprašanja na posebnem republičkem posvetu, do katerega bodo tudi v novomeški občini čakali s pripravo novega osnutka odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča.

Z. L.-D.

OBVEZNA DERATIZACIJA

NOVO MESTO — Zavod za socialno medicino in higieno bo v naslednjih dneh izvajal obvezno deratizacijo. Od 29. oktobra do 2. novembra bodo deratizirali na območju naselij Otočec, Dolenjske Toplice, Mirna peč, Vavta vas, Straža, Šentjernej, Šmarjeta, Škocjan in Žužemberk, od 9. do 27. novembra pa v Novem mestu z obrobniimi naselji. V krajih, kjer bodo izvajali deratizacijo, bodo objavljena na vidnih mestih opozorila in navodila občanom.

AVTOBUSNA POSTAJA

METLIKA — V programu samoprispevka za to obdobje je tudi gradnja avtoBUSNE postaje v Metliki. To veliko in potrebno delo je predvideno za konec obdobja. Idejni načrti za avtoBUSNO postajo so že narejeni, sedaj se je treba odločiti za najustreznejšo varianto. V Metliki računajo, da bo avtoBUSNA postaja zgrajena do leta 1990.

KS MAJDE ŠILC PRAZNOVALA

NOVO MESTO — Krajevna skupnost Majde Šilc je prejšnji teden slavila krajevni praznik, ki je posevečen spominu narodne herojine Majde Šilc. Ob tej priložnosti so pripravili svečano akademijo, na kateri so podelili diplome krajevne skupnosti najprizadnejšim domačim političnim delavcem ter osnovni šoli 15. divizije Grm in Tiskarni Novo mesto.

NOVE CENE V VRTCU

METLIKA — Na seji skupščine metliške občinske skupnosti otroškega varstva, ki je bila v začetku tega tedna, so med drugim sprejeli tudi sklep o novih, višjih ekonomskih cenah v tukajšnji vzgojnovarstveni organizaciji. Dosedanje cene so namreč veljale že od 1. oktobra lani. Po novem bo ekonomska cena v jaslih za otroke do treh let starosti 115.000 din, v vrtcu pa 86.000 din. Starši bodo seveda plačali največ 65 odst. te cene, odvisno od dohodka na družinskega člana.

Sanacijski program tudi za ZK

Vlado Klemenčič o družbenoekonomskih razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji — ZK mora biti politično gibanje, ne pa stranka na oblasti

METLIKA — Na sobotni razširjeni seji OK ZKS Metlika, ki se je je udeležil tudi član predsedstva CK ZKS Vlado Klemenčič, je bila na dnevnem redu samo ena točka: družbenoekonomske razmere v Sloveniji in Jugoslaviji. Kako so ta vprašanja danes aktualna in pereča, ni potrdilo samo Klemenčičevo izvajanje, ampak tudi razprava, ki je temu sledila in v kateri so razpravljavci zelo kritično in tudi ostro opozorili, kako se vse to kaže v konkretnih primerih in razmerah v vsakdanjem življenju.

Klemenčič je dejal, da je eden največjih problemov devizna nelikvidnost države. V prihodnjem letu naj bi se družbeni proizvod v Sloveniji povečal za 2,5 odst., realni osebni dohodki bodo na ravni lanskega leta, prav tako skupna poraba, saj letošnje ravni prihodnje leto ne bo moč zadržati. Za protinflacijski program je dejal, da ga nujno potrebujemo, a sedanjni ne zagotavlja zmanjševanja inflacije. Slovenija lahko podpre samo del tega programa, tistega dela, ki predvideva zajemanje ektra

dohodka na zvezni ravni, obdavčevanje družinskih dohodkov in podobno pa nikakor. »V programu tudi ni jasne koncepcije usmeritve v izvoz, ampak se spogleduje z uvozom in substitucijo uvoza. Program govori o potrebi po deregulaciji, po drugi strani pa zahteva nove predpise, prav tako ne zagotavlja večje samostojnosti gospodarskih subjektov, kar pa je nujno, če hočemo priti na zeleno vejo,« je dejal Klemenčič.

Ekonomska in čedalje bolj tudi politična kriza se poglabljata. Tudi v Sloveniji je vedno več težav z motivacijo ljudi za boljše delo, obdavčevanje družinskega dohodka pa bi to še poslabšalo, saj teži k poenotenju osebnih dohodkov: tisti, ki bo več delal, bo več plačal, namesto da bi se razlike v osebnih dohodkih povečevale glede na osebni prispevek. Seveda je beseda tekla tudi o ustavnih spremembah. »V federaciji je res treba marsikaj spremeniti, a ne v smeri centralizacije, ker to ne vodi v sodobnejšo državo,« je dejal Klemenčič. Dejstvo je, da ekonomska politika v zadnjem letu ni prinesla pozitivnih rezultatov, zato se v javnosti zastavlja vprašanje zvezne vlade. Ta razprava se zastruje tudi v drugih delih Jugoslavije.

Kljub vsem težavam pa Klemenčič ni

za to, da bi vruga slikali bolj črnega, kot je. »Nekaterim sedaj je izraz kriza ne ustreza več in si izmišljajo nove, na primer paraliza. Prvič to ne ustreza dejanskemu stanju in tudi nič ne pripomore k iskanju izhoda iz težav. Zaradi težkih gospodarskih in političnih razmer je Zveza komunistov deležna številnih kritik. Res je, da to, kar imamo danes, ni tisti socializem, ki smo si ga postavili za cilj. Da bomo dosegli ta cilj, pa lahko prav ZK veliko naredi, vendar preno veljena ZK, ne pa partija na oblasti. Mi moramo delovati kot politično gibanje, ne kot stranke na oblasti, to je treba izbristati iz naše miselnosti, hkrati pa krepiš manevrski prostor za delovanje ZK v Sloveniji, ki je širši, kot mislimo. Marsikdaj se obnašamo, kot da imamo zvezane roke zaradi razmer v Jugoslaviji, kar pa ni res. Zavzemati se moramo za dejavno ZK, graditi sodobno slovensko družbo 21. stoletja. Izvajati je treba tudi sanacijski program delovanja Zveze komunistov.«

A. B.

POLLETNI SAMOPRISPEVEK

METLIKA — V prvi polovici letošnjega leta se je iz samoprispevka v metliški občini zbralo 76 milijonov dinarjev. Od tega petina ali 16 milijonov pripada krajevnim skupnostim za njihovo dejavnost — ta denar tudi sproti nakazujejo — ves ostali denar, 60 milijonov dinarjev, pa je šel za gradnjo mostu čez Lahinjo pri Geršičih in za obnovo vodovoda.

MALICA IZ SVOJIH PRIDELKOV — Iz pridelkov na šolski njivi, ki jo sami obdelujejo, so suhorski šolarji za čez zimo pripravili tudi mešano solato. (Foto: A. B.)

Dobro delo majhne šole

Suhorski čenci uspešni na jugoslovanskih pionirskih igrah — Koristi od pionirske hranilnice

SUHOR — Število učencev na podružnični celodnevni osnovni šoli na Suhorju pri Metliki je v zadnjih letih približno enako. V tem šolskem letu je v štirih razredih — tretji in četrti razred sta kombinirana — 55 učencev, učijo pa jih štiri učiteljice. Poleg rednega pouka na tej edini celodnevni osnovni šoli v metliški občini in eni od dveh v celi Beli krajini gojijo že več let tudi pesre ter interesne in druge izvenšolske dejavnosti in pri tem dosegajo lepe uspehe.

Ze ves čas učenci te male šole sodelujejo v jugoslovanskih pionirskih igrah. Za obdobje 1984 — 1986 so za svoje prispevke v teh igrah dobili diplomu in priznanje, prejšnja leta večkrat tudi knjižne nagrade; na polovici sedanjih iger, se pravi za prejšnje šolsko leto, so dobili tudi priznanje. Učenci šole vedno pripravijo kulturni program za razne proslave na Suhorju. 6. novembra bodo nastopili v Cankarjevem domu na proslavi 35-letnice Jugotekstila-Impexa, ljubljanske de-

lovne organizacije, ki je že od leta 1960 zelo pozorna, skrbna in dodeljiva pokroviteljica suhorske šole.

Ob koncu prejšnjega šolskega leta so učenci prodajali izdelke, ki so jih naredili pri vzgojnointerensnih dejavnostih, denar pa so porabili za nakup potrebnega materiala za delo v tem šolskem letu. Zelo uspešno in koristno deluje na tej šoli tudi pionirska hranilnica, katere člani so vsi učenci. Za uspešnost je ob zaključku zadnjega šolskega leta dobila hranilnica drugo nagrado Ljubljanske banke. Z obrestmi kupijo stvari za potrebe pionirskega odreda, otroke so peljali na krajši izlet ob spominskih obeležjih po okoliških krajih ter plačali četrtno stroškov enotedenske šole v naravi na Debelem ritcu za učence 4. razreda. V hranilnico gre tudi denar, ki ga učenci dobijo z zbiranjem papirja in kot provizijo od prodaje revije 7 D, ki jo v okoliških vaseh prodajajo že osem let.

A. B.

Sprehod po Metliki

ŠPORTNA TEKMOVANJA MED SEVEROM in jugom Metlike so v polnem razmah. Najprej se so spopadle ekipe mladincev in old boysov v malem nogometu ter odbojki. Za mladince štejejo vse tiste, ki še niso dopolnili štirideset let, old boyši pa so vsi drugi. Pri dogajanju ne gre zgolj za zmage, ampak predvsem za to, da se tekmovalci srečajo, razgibajo, spoznajo in spoprijateljijo.

OB PETKIH IN SOBOTAH se priprave v Metliki veliko izletnikov iz vse Slovenije. Navadno so to skupine iz delovnih organizacij, ki si pridejo s pomočjo sindikata ogledovat lepote jesenske Bele krajine. Izletniki pa se radi tudi zabavajo, zato jim pripravijo po želji v hotelu Bela krajina glasbo, ob kateri se da zavrteti. Predvsem zadnje leto je videti v Metliki več avtoBUSOV z reško in zagrebško registracijo, kar pomeni, da so se začeli zanimati za turistično ponudbo tudi sosedje z one strani Kolpe. Verjetno ima Bela krajina veliko možnosti za še večji razmah izletniškega turizma.

PLOCNIK OD ŽELEZNIŠKEGA MOSTU DO mostu čez Kolpo je nared. Ljudstvo se bo moralo zdaj še naučiti hoditi po njem, namesto po cesti, cesto bo treba še politi s plastjo asfalta in vse bo kot iz škatlice. Če bo res tako, bo to nova zmaga, ki jo bo treba proslaviti, zajesti in zaliti ob prihajajočem občinskem prazniku.

DEVIZE — Na oddelku za občo upravo in proračun hranijo dva ameriška in en kanadski dolar. Devize so bile najdene v Črnomlju. Kaže, da ljudje ne izgubljajo samo dinarjev, ampak tudi konvertibilno valuto. Sicer pa za en in drug denar velja drseči tečaj, samo da dinar drsi navzdol, dolar pa navzgor. Tistemu, ki je dolarje izgubil, se res ni treba podvzati na občino. Kasneje ko bo prišel, večje bodo tečajne razlike. Kvečjemu, če ne bo kakšne Branko kaj na hitro spremenil.

GLASBA — Polna dvorana črnomaljskega kulturnega doma in ljudje, ki so ostali brez vstopnic za petkovo revijo belokranjskih ansamblov, potrjuje staro trditve, da so ob glasbi vse težave manjše. Morda bi zato kazalo ponoviti nastop v prostorih črnomaljske delovne organizacije za tehnologijo in procesno tehniko, ki je v likvidaciji. Če bi to res kaj pomagalo, bi se tudi zvezni izvršni svet na hitro spremenil v koncertno dvorano.

DRUGI OBRAZ ELEKTROTEHNE — Taka je podoba hiše črnomaljske Elektrotehne z ulice Na utrdbah. Hišo je pred časom kupila še Jugotehnik, v vsem tem času pa se je spremenilo to, da je vedno v slabšem stanju, da je vedno več razbitih oken, seveda pa tudi luči ne svetijo. So pač taki časi, da imajo tudi pri Elektrotehni z elektriko težave.

Drobne iz Kočevja

MED »OKUPACIJO« DOBRA OSKRBA — V času vojaške vaje je bila v Kočevju kar dobra oskrba z živili in vsem, čeprav je bila pred vajo večkrat izražena bojazen, da bo šepala. Težav ni bilo niti s kruhom, čeprav so morali kreniti peki v obrambo domovine. Šepalo je seveda le tisto, kar tudi sicer vedno šepa.

NISO NASEDLI OBLJUBAM — V tistih dveh dneh »okupacije« se je »okupator« skušal prikupiti ljudem z obljubami, kot: da bo povišal plače in odpravil inflacijo. Ljudje pa mu niso nasledili, vendar še ni znano, zakaj. Nekateri menijo, da pač zato, ker ljudje ne verjamejo več v pravljice, spet drugi pa, da so k temu pripomogle Kočevske novice, ki so izšle med vajo in ki so stvarno ugotovile, »da ne more niti zametati dragocenih pridobitev in vrednost socialistične družbene samoupravne ureditve«, pa tudi objava tiste udarne Borove pesmi iz druge svetovne vojne, ki pravi, da gremo v napad za svobodo, za kruh.

Ribniški zobotrebci

PREVIDNI RIBNIČANJE — Vojaško vajo so Ribničanje resno vzeli, kar je prav. Nekateri bolj ali manj odgovorni so se bali, da jih ne bi odkril in zajel sovražnik. Strah je bil tako velik, da sploh niso odgovarjali na telefonske klice ali pa so morali pri telefonskih dežurati njihovi najozi svoji, ki so dovolili zvezo s klicanimi le, ko so se prepričali, da ne gre za sovražno poizvedovanje ali provokacijo.

STRELI NA GOBARJA — Razmere na osvobojenem in na okupiranem ozemlju so bile med vajo resne. Povsod so bile zasede in nikoli nisi vedel, iz katerega grma preži nate kakšno oko ali pa če kdo ne meri vate z orožjem. Nekdo si je zaželel gob in se je z avtom zapeljal do gozda, da bi si jih nabral nekaj za kosilo. Pa se je ušel. Komaj se je približal gozdu, že so zagrmeli nanj streli, da jo je jedro odkuril v avto in domov.

Trebanjske iveri

ŠOK TERAPIJA — Vsi se nekako bojimo šok terapije, čeprav ne vemo natančno, kaj naj bi to bilo. Še bolj kot terapije pa se bojimo, da se ne bomo lepega dne vsi skušali znašiti v šok sobi. Ob vseh teh grozljivih pa se v trebanjskem zdravstvenem domu lepo in sladko smejejo. Oni sami so preživeli že toliko šok terapij, da jim tudi še ena ne bi škodila. Zadnji šok so doživeli pred kratkim, ko sta dala odpuved direktorica zdravstvenega doma in njen pomočnik, prihodnjega pa bodo doživeli, če bo obveljala rešitev, ki jo je trebanjska kadrovska kuhinja že ponudila v obravnavo ulici.

RAZUMITE NAS — V teh težkih časih za mirno Kolinsko se marsikdo spomni reklame na TV, v kateri je nastopal kmet in kazal krompir: »Dober je, dober, za prodajo ga pa nimamo.« Sedaj bi morali na TV namesto te reklame uporabiti drugo. Brhka Dolenjka naj bi v rokah držala paket otroške hrane: »Otroci so zadovoljni z nami, pa bodite še vi, tovariši iz delovne organizacije v Ljubljani.«

OMET ZE ODPADA — Poročali smo že o fasaderskih delih na trebanjski cerkvi, kjer so zidarji pod ometom odkrili granato. Poleg tega so Trebanjci lahko uživali ob zvokih muzike, ki se je razlegala s cerkve v času velikih del. Zdaj pa Trebanjci lahko opazujejo, kako odpada omet e čelne stene na cerkvi. To pot brez muzike, o Gradbenem komunalnem podjetju Trebnje pa se širijo nove legende.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Bo ukinitev tozdvov brodolom?

Če bi prišlo do ukinjanja tozdvov, bi bila črnomaljska občina ob velik del dohodka — Tako bi se še povečale razlike med razvitimi in nerazvitimi

ČRNomeLJ — V črnomaljski občini je pet enovitih delovnih organizacij s sedežem v občini, štiri DO z 12 tozdi in 4 skupnostni skupnih služb, prav tako s sedežem v občini; 14 temeljnih organizacij s sedežem v drugih občinah ter 10 delovnih enot tozdvov, ki imajo sedež zunaj črnomaljske občine. Teh 14 tozdvov s sedežem v drugih občinah ustvari dobrih 46 odst. celotnega prihodka občine in več kot 35 odst. dohodka. Poleg tega sta dve delovni organizaciji in trije tozdi, ki so povezani v sozde, prav tako s sedežem zunaj občine.

»V« domačih tozdih seveda obravnava prispevke in davke, ki so določeni za črnomaljsko občino, to pa ne velja za tistih deset delovnih enot oziroma obratov, katerih tozdi so v drugih občinah in tako se dohodek preliva v druge občine. Več ko je takih dislociranih obratov, na slabšem so te občine. Po novem sistemu, ki naj bi začel veljati prihodnje leto, pa bo še slabše.

Večina lastnega denarja

ČRNomeLJ — Prvi podatki, na podlagi katerih so pripravili oceno devetmesečnega poslovanja črnomaljskega gospodarstva, kažejo, da stanje v gospodarstvu ni ugodno. Na rezultate imajo precejšen vpliv novi obračunski sistem in ostale spremembe ter splošne razmere, podatki pa so zaradi tega težko primerljivi ali pa jih sploh ni mogoče primerjati s tistimi iz enakega lanskega obdobja.

Kot kažejo prvi podatki, se je obseg proizvodnje v devetih mesecih povečal tako v primerjavi z rezultati v prvem polletju kot v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Sredstva za osebn. dohodek in v gospodarstvu so se v primerjavi z lanskim devetmesečjem povečala za 123 odst. Po podatkih Narodne banke Slovenije so rezultati na področju zunanjetrgovinske menjave v osmih mesecih v črnomaljski občini ugodnejši kot v dolenski regiji in republikli. Izvoz

Temeljne organizacije združenega dela ustvarijo v gospodarstvu črnomaljske občine kar 95 odst. celotnega prihodka in 90 odst. dohodka ter 90 odst. akumulacije. Dohodek je seveda osnova za prispevke interesnih skupnosti, zlasti tistih iz materialne proizvodnje. Kot rečeno, pa skoraj polovico celotnega prihodka in več kot 35 odst. dohodka ustvarijo tozdi s sedežem zunaj črnomaljske občine.

se je povečal za 19 odst., vendar zgolj na račun klirinškega izvoza, ki je porasel za 32 odst., medtem ko se je izvoz na konvertibilno območje zmanjšal za 2 odst. Uvoz pa se je v osmih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšal za 5 odst.

V osmih mesecih je po podatkih SDK črnomaljsko gospodarstvo za investicije izplačalo nekaj manj kot tri milijarde dinarjev, od tega je bilo dobrih 340 milijonov dinarjev kreditov. Največji delež v naložbah predstavljajo investicije v industrijo in rudarstvo, in sicer nekaj več kot 45 odst. V prvem polletju so z izgubo poslovala štiri gospodarske in ena organizacija s področja družbenih dejavnosti. Izguba v gospodarstvu je znašala 324 milijonov dinarjev. Ena od teh, DO za tehnologijo in procesno tehniko, je v likvidaciji, pri ostalih treh, Rudniku Kanjarica, Beltovem tozdu Mehanske obdelave in tozdu Živinoreja Kmetijske zadruge, pričakuje izgubo tudi ob devetmesečju, konec leta pa naj bi slednja dva zaključila brez izgube.

A. B.

DRUŠTVO ZA VARSTVO OKOLJA V TREBNJEM

TREBNJE — Glede na to, da je trebanjska občina ekološko precej ogrožena, so preteklo soboto v Trebnjem ustanovili Društvo za varstvo okolja Trebnje. Na seji so sprejeli statut in vse druge potrebne akte za delovanje društva ter za predsednika oziroma podpredsednika izvolili Edvarda Zgajnarja in Lojzeta Ratajca, v izvršilnem odboru pa je 9 članov. Čeprav so bili na ustanovni sestanki vabljeni tudi predstavniki občine Trebnje in družbenopolitičnih organizacij, se je sestanka udeležil le predstavnik sindikata Stane Novak. Očitno je, da trebanjski občini obstoj tega društva, ki je v Sloveniji, ni najbolj pogodu.

Računalniki iz Unitehne

Trebanjska obrtna zadruga širi dejavnost še na računalništvo — Veliko možnosti

TREBNJE — Splošna obrtna zadruga Unitehna iz Trebnjega posluje šele tretje leto. Čeprav ji ob ustanovitvi niso prerokovali bleščeče prihodnosti, se vedno bolj kaže, da je bila ustanovitev dobra poteza trebanjskih obrtnikov. Število članov se je povečalo od 32 na 230, prihodek, dohodek in čisti dohodek pa se letno povečajo za 350 do 450 odst.

Direktor Unitehne Ciril Pevec ne skriva zadovoljstva, saj so v devetih mesecih dosegli letni promet, plan pa bodo presegli za 30 do 40 odst. Ker ima zadruga vedno več dela, ji že primanjkuje kadrov. Zaposlitvi nameravajo tri do štiri strokovnjake s tehničnega področja in s komercialnimi izkušnjami. Hkrati z reševanjem kadrovskih vprašanj pa se bodo lotili tudi problema prosto-

rov. Pevec meni, da sedanji ne ustrezajo več, in s pomočjo članov naj bi dobili nove prostore nad domom kulture v Trebnjem.

»Razvojne usmeritve zadruge ostajajo take kot doslej, poseben poudarek pa bomo dajali ustanavljanju novih obrtnih delavnic. Menimo, da še nismo izkoristili vseh možnosti, ki jih ponuja kooperacija med obrtniki in združenim delom. Te možnosti se sicer odpirajo, ponekod že potekajo take kooperacije — s Tesnili, IMV — vendar to še zdaleč ni vse, kar se lahko doseže v prihodnosti. Trebanjski izvršni svet je sicer sprejel program razvoja drobnega gospodarstva, vprašanje pa je, kako s tem programom sploh bo. Mi bomo dajali poudarek dejavnostim, ki bodo pomenile prestrukturiranje ne samo za obrtnike, ampak za gospodarstvo kot celoto. Poleg gradbene dejavnosti in strojogradnje smo začeli še z računalniško dejavnostjo. Sekcija Inženiring oziroma njeni člani bodo svetovali pri gradnji informacijskih sistemov, izdelavi sistemov, programov, izobraževanju itd. Osebn. računalnike pa bodo tudi izdelovali, opravljali spremembe na računalnikih itd. Skratka, tudi na tem področju načrtujemo močan prodor na trg, podobno kot pri strojogradnji, kjer smo se že močno povežali z avtomobilsko industrijo,« je povedal Ciril Pevec.

J. S.

Ciril Pevec, direktor obrtne zadruge Unitehna.

Če bi obveljale težnje po ukinjanju tozdvov, bi bila zaradi tega črnomaljska občina močno prikrajšana, saj bi se vsem dejavnostim, ki so odvisne od dohodka gospodarstva občine, že tako majhna sredstva prepolovila. Že sedaj se glede na število zaposlenih v delovnih enotah in obratih iz občine preliva okoli 6,5 odst. dohodka v druge občine, kjer imajo ti obrati svoj sedež. Tako bi bilo ukinjanje tozdvov še korak k povečevanju razlik med razvitimi in nerazvitimi občinami.

A. B.

NOVIH STANOVANJ NE BO

ČRNomeLJ — Po planu bi morali prihodnje leto v Črnomlju zgraditi 31 družbenih stanovanj. Ker pa je novi zvezni zakon o celotnem prihodu dohodra oklestil zbiranje sredstev za stanovanjsko gradnjo, kaže, da drugo leto v črnomaljski občini ne bo niti enega novega družbenega stanovanja. In ne samo to, tudi za urejanje stavbnih zemljišč denar ni zagotovljen. Draginja in neugodni krediti pa so močno zavrli tudi zasebno stanovanjsko gradnjo.

SOLIDARNOSTNA STANOVANJA

ČRNomeLJ — Letos bo v črnomaljski občini na novo zgrajenih 18 solidarnostnih stanovanj, 14 v Črnomlju in 4 v Semicu; od tega bo 5 dvosobnih, 4 enosobna in devet garsonjer. Na voljo bo še nekaj solidarnostnih stanovanj, ki jih bodo sedanji stanovalci izprnili. Vlog za dodelitev solidarnostnih stanovanj pa je prišlo 83, od tega je 67 uvrščenih, 16 pa so jih izločili.

• Ni kriv vsak, kdor dela napake, ampak samo tisti, o katerega napakah se sme govoriti.

DUŠAN RADOVIČ

Telefonija, voda in še kaj

V ribniški občini se pripravljajo na morebitni novi samoprispevek, ki pa ne bi bil razpisan za vso občino

RIBNICA — Že okoli leto in pol poteka v ribniški občini razprava o morebitni uvedbi novega samoprispevka, ko bo potekel sedanji. Na zadnjih sejah so zbori občinske skupščine Ribnica sklenili, naj se nadaljujejo priprave za uvedbo krajevnih samoprispevkov, ki naj bi jih uvedli po posameznih krajevnih skupnostih, medtem ko so doslej imeli vedno občinski samoprispevek. Pri občinskem izvršnem svetu pa bodo ustanovili posebno telo, ki bo usklajevalo priprave.

V dosedanjih razpravah je bilo po-

sebnopoudarjeno, da samoprispevek ni želja funkcionarjev, ki si želijo postaviti spomenike. Zanj se naj krajani odločijo le, če je večina prepričana, da je tako prav in najbolj koristno. Razpravo o samoprispevku so doslej v glavnem zaključili v krajevnih skupnostih Loški potok, Sodražica, Sv. Gregor in Ribnica, kjer so krajani dali še poseben poudarek tudi urejanju vodovodov in cest, v krajevnih skupnostih Velike Poljane in Dolenja vas pa razprave o tem niso bile zaključene do roka, je bilo sporočeno na zadnjih sejah zborov občinske skupščine Ribnica. Na njih je bilo sklenjeno tudi, da je potrebno v vseh krajevnih skupnostih sprejeti stališča in programe v zvezi z morebitnim razpisom referendumu za samoprispevek do aprila ali maja prihodnje leto. Za dodejanje priprave so bili posebno pohvaljeni v KS Sodražica, kjer so bili razgovori tako rekoč po vseh hišah, podobno je bilo tudi v KS Loški potok in KS Sv. Gregor.

J. P.

Tesnila za najboljše avtomobile

Visoki cilji tovarne iz Velike Loke — Izvoz za 2 milijona dolarjev

VELIKA LOKA — V preteklih letih izvoz za našo delomto organizacijo ni pomenil kaj dosti. Našo strategijo smo temeljito spremenili lani, ko smo prvič prebili magično mejo milijon dolarjev konvertibilnega izvoza. Letos bomo te dosežke še bistveno popravili, prihodnje leto pa bo naš izvoz za petino večji od predvidenega letošnjega dosežka,« je povedala Milena Logar, vodja zunanjega trga v Tesnilih iz Velike Loke.

»Vsega tega seveda ni bilo mogoče doseči samo s klasičnimi prijemi in tudi v prihodnosti bomo morali iskati nove poti, da bi se lahko plasirali na konvertibilne trge. To pomeni, da ne bomo izvažali samo izdelke, ampak tudi naše usluge. Začasno uvoženo blago bomo oplenitili z delom in ga izvozili. Tak način dela je zelo ugoden, saj nam ni treba plačati carine, na zunanjem trgu pa za take izdelke dobimo praktično za petino več. Skratka, v dveh milijonih dolarjev izvoza na konvertibilne trge, kolikor bomo dosegli prihodnje leto, bodo večino zavzeli kompenzacijski in kooperacijski posli, samo nekaj malega pa bo še splošnega konvertibilnega izvoza. Takšen način dela na zunanjem trgu se kaže kot zelo uspešen, saj smo prav z njim prešli med tiste delovne organizacije, ki več izvažajo, kot uvažajo.«

Nataša Dragoš: »Najbolj je treba pohvaliti semiške aktiviste Rdečega križa.«

Solidarnost ne pozna krize

Uspela akcija RK v črnomaljski občini

ČRNomeLJ — Akcija Rdečega križa »Solidarnost v dejanjih« je v črnomaljski občini lepo uspela. Aktivistom Rdečega križa v tej blokranjski občini so razdelili za 600 tisočakov darilnih bonov in do prejšnjega tedna so jih večino vnovčili. Kolikor jih še niso prodali, jih bodo do konca meseca.

»Čeprav je kriza in denarja vedno manj, so se ljudje v naši občini akciji lepo odzvali. Kadar gre za solidarnost, ni težav,« je povedala Nataša Dragoš, namestnica sekretarja občinskega odbora Rdečega križa.

»Pri nas smo se odločili, da ves denar, ki ga zberejo v krajevnih organizacijah RK, ostane njim, in to za pomoč ostarelim in nemočnim ljudem.« Kot je znano, gre 40 odst. v tej akciji zbranega denarja za obnovo otroškega letovišča na Debelem rtiču.

Boni so bili v vrednosti od 50 do 1.000 din. »Tiste po 50 din smo dali v glavnem na šole, ostale pa po terenu. Čeprav je bil najvišji bon za 1000 din, so nekateri prispevali več, tudi po 5 tisočakov. Aktivisti krajevnih odborov — teh je v občini 14 — so hodili od hiše do hiše, pri tem pa so jim pomagali šolarji. Posebej je treba pohvaliti Semic, kjer so vnovčili vse bone, in to za 195.000 din. Tudi sicer so semiški aktivisti Rdečega križa zelo prizadevni in uspešni.«

V vsaki akciji zbiranja oblačil in drugih stvari se je doobra napolnilo skladišče občinskega Rdečega križa, ljudje pa tudi sprti prinašajo stvari, ki jih ne potrebujejo več, komu drugemu pa še pridejo prav. Več povpraševanja po teh stvarih je sedaj pred zimo, najpogosteje pa se oglašajo Romi. Seveda bo Rdeči križ sodeloval prihodnji mesec v boju proti alkoholizmu, za kar je razglašen cel mesec novembra, letos pa nameravajo po krajevnih odborih organizirati tudi predavanja o aidsu.

A. B.

Ribniško nezaupanje nezaupnici

Nekateri menijo, da delajo skupščinski organi nezakonito

RIBNICA — Pred glasovanjem o dnevnem redu zadnje skupne seje zboru krajevnih skupnosti in zbora združene dela občinske skupščine Ribnica je eden izmed delegatov predlagal, naj bi dnevni red dopolnili s točko: glasovanje o nezaupnici nekaterim organom občinske skupščine.

Ta predlog pa ni bil usvojen, ker je prevladovalo mnenje, da je potrebno vse morebitne zaplete, zaradi katerih je predlagana nezaupnica, poprej obravnati skupno z občinskimi vodstvom SZDL, ki bo potem o zadevi oblikoval svoja stališča, in če bo potrebno, o njih seznanilo tudi skupščinske zore. Vprašljivo je, kdo ima prav, saj podobnih primerov pri nas skoraj ni. Dejstvo pa je, da se je vprašanje o zaupanju in nezaupanju vleklo tudi še skozi nekatero druge točke dnevnega reda te seje.

Iz kasnejših razprav se je jasno pokazalo, da je vprašanje nezaupnice tesno povezano s predlogoma odlokov o prenehanju lastninske pravice na zazidalnem območju Mlaka in odlokem o lokacijskem načrtu za centralno čistilno napravo v Goriči vasi. Zapleti okoli obeh odlokov trajajo že dolgo in jim še ni videti konca. Predsednik občinskega izvršnega sveta Peter Levstek je zavrnil očitke, da je za nastali položaj kriv izvršni svet ali posamezniki v njem, saj ta svet le izvršuje tisto, kar je občinska skupščina — torej prav delegati, ki zdaj zahtevajo razrešnico — sprejela, planske dokumente, s katerimi je sprejeto tudi tisto o čistilni napravi in Mlaki. Krivda je torej pri delegatih. Vendar se da tudi to rešiti tako, da že sprejete planske dokumente skupščina ponovno obravnava in spremeni. Pobude za to pa doslej ni bilo.

J. PRIMC

Kje so programi? Volilci jih pričakujejo od kandidatov

KOČEVJE — Na sestankih in v zasebnih razgovorih je vedno pogosteje in glasneje slišati zahteve, da bi morali kandidati za odgovorne dolžnosti v najnižjih enotah pa do najvišjih v občini, republikli in zvezi predstaviti volilecem svoje delovne programe. Take razprave in predlogi so še posebno oživili zdaj, ko se bližajo volitve v organe SZDL.

Občani menijo, da so taki programi tudi osnova za bolj odgovorno delo v bodoče. Doslej programov ni bilo in tudi odgovornosti ne. Pravzaprav so neki programi le bili, vendar v praksi ljudem pogosto niso prinesli toliko koristnega, kot so od njih pričakovali.

Mnogi občani pa se vprašujejo tudi, kako je možno, da se že leta in leta ali celo desetletja najdemo med možnimi kandidati isti ljudje, ki so že doslej večkrat opravljali razne odgovorne dolžnosti, in to ne ravno uspešno. Nekateri se tudi čudijo, da je med evidentiranimi velikimi sorodniki.

Časi so resni in ljudje bolj kritični. Seveda pa je treba njihovo kritičnost razumeti kot prizadevanja, da bi končno le začeli premagovati sedanje težave.

J. PRIMC

Milena Logar

Rekordno število prikolic

Ob večji količini v brežiški tovarni IMV izboljšujejo tudi kakovost

BREŽICE — Ta teden se izteka poldruge desetletje, odkar so za občinski praznik odprli vrata nove tovarne prikolic IMV. Za neuigrani kolektiv brez industrijske tradicije so prišla leta hudih preizkušenj, v katerih so včasih komaj preživeli. Zaradi majhnega zaslužka so delavci bežali drugam in s podedelja so neprestano prihajali novi.

Spricho pogostih izgub so Brežičani pred nastopom prisilne uprave aprila 1985 tovarno že skoraj odpisali in tudi pozneje so se razmišljali o preusmeritvi v donosnejšo proizvodnjo, vendar se je medtem pokazalo, da je bolezen vendarle ozdravljiva. Že med izvajanjem ukrepa družbenega varstva od aprila 1985 do februarja 1986 so se razmere popravile in produktivnost se je povečala za 35 odst. Kolektiv se pri uspehu ni ustavil, ampak vztraja pri tem, da bi napravil še več in boljše, zato bodo rekord izpred enega leta tokrat vnovič

presegli. Do konca decembra bodo povečali letno produktivnost še za 7 odstotkov, kar pomeni 3300 prikolic. Za primerjavo samo podatek, da so jih nekaj let nazaj naredili komaj 2 tisoč.

Večji obseg in izboljšana kakovost dela se poznata tudi pri osebnih dohodkih in že dlje časa kolektiv ni več med zadnjimi v občini. Povprečni osebni dohodek je 230 tisočakov.

Kvaliteto povečujejo tudi na račun izobraževanja zaposlenih, ki ga organizirajo na ravni delovne organizacije

za vse delavce od vodstva navzdol. Večje skupine izobražujejo v Brežicah, posamezniki se vozijo v Novo mesto. Zadnje čase se izboljšuje tudi

• **Investicijski plan v tovarni prikolic bo letos v celoti uresničen. Vsebuje le nakup strojev in drugih pripomočkov za večjo produktivnost, kakovost in humanizacijo dela. V zidovne in širjenje proizvodnje zdaj ne vlagajo več, ampak dajejo ves razpoložljivi denar za kakovost.**

strokovnost zaposlenih in po kvalifikacijski sestavi je ta tozr eden boljših v IMV. J. T.

PLAKETE OBČINE BREŽICE

BREŽICE — Poleg oktobrskih nagrad in priznanj podeljuje občinska skupščina organizacijam, skupnostim in posameznikom za občinski praznik tudi plakete. Letošnji prejemniki so: komandant mladinske delovne akcije Gorjanci 87 Igor Lavš, rokometni klub Dobova, AMD Lenart-sekcija za motokros, pevski zbor društva Prosek—Kontovel, predsednica komisije za gradnjo domov ostarelih Milena Tanaskovič in namestnica Vida Milošević. Cestno podjetje Novo mesto, ki si je prislužilo tri plakete, sekretariat za ljudsko obrambo skupščine občine Zapršič, delovna skupnost sekretariata za ljudsko obrambo SRS ter osem delovnih brigad. To so: brigada Branka Poraca-Rejce iz Batočine, brigada dr. Tihomira Ostojica iz Coke, brigada Miloša Zidanska iz Radelj ob Dravi, brigada Lindin iz Skopja, mladinska delovna brigada iz Vukovarja, brigada Heroji Romanije iz Sokolca, srska udarna brigada ZZB NOV iz Borater, brigada Franc Šavli-Medved občin Idrija in Tolmin.

OBRAMBNI DAN

SEVNICA — Občinski komite za SLO in družbeno samozaščito je pretekli petek za vse funkcionarje in delavce v občinskih družbenopolitičnih organizacijah organiziral obrambno usposabljanje. V okviru obrambnega dneva so se delavci in funkcionarji preizkusili v streljanju, se udeležili orientacijskega pohoda ter si ogledali film o civilni zaščiti.

Mlad rod nima koticika za letovanje

BREŽICE — Vseh deset let, odkar Zofka Godec predseduje društvu prijateljev mladine v Artičah, je zanj najbolj boleče spoznanje, da se morajo v društvih tako boriti za mladi rod in da brežiška občina še vedno nima svojega koticika za letovanje otrok ne na morju ne kje drugje. Bolje razume pomanjkanje denarja za društvene programe, zato jim to v krajevni skupnosti niti malo ne jemlje delovne volje. Denar za novoletno obdaritev in druge akcije za mlade si v Artičah večinom priskrbijo sami, s prireditvami, z veselkami ali kako drugače. »Lani smo se same lotile izdelovanja igračk, z denarjem, ki smo ga imeli na voljo, pa smo dokupili sladkarije, da so bili paketi bogatejši,« je pojasnjevala Godčeva. »Z idejami nam je priskočila na pomoč

vzgojiteljica Pirmanova iz vrta, ostanke blaga pa smo dobile v Jutranci. Pomagajo nam tudi druge tovarne. Tovarna celuloze in papirja v Krškem nam vsakič omogoči prevoze otrok na morje ali v šolo v naravi, za kar smo ji seveda zelo hvaležni.»

V društvu Zofka Godec z užitkom sodeluje predvsem zaradi harmonije, ki je značilna za vsako akcijo. V Artičah je tradicija, da članice pomagajo drugim društvom in obratno. Krajevna skupnost je zelo enotna in ljudje vselej prisluhnejo njihovim željam. Tako so na primer lani delili otrokom jabolka namesto pomaranč, ker živijo v sadjarskem okolišju in jih ni treba kupiti. Za otroke v krajevni skupnosti so lepo poskrbeli. Imajo organizirano predšolsko varstvo, prehrano v šoli, za prosti čas pa so najmlajšim na voljo tudi igrišča. Na letovanje pošiljajo zdravstveno in socialno ogrožene otroke, a le toliko, kolikor mest imajo na razpolago.

Artičanom se s pridnostjo in iznajdljivostjo marsikaj posreči in tega je najbolj vesela predsednica. Za letošnji praznik občine Brežice so ji za njen trud izročili zlato republiško priznanje Zveze prijateljev mladine. J. T.

Neresnost ali nemoč pri odločanju

Brežice: ko zmanjka denarja, ni dogovarjanja, ampak samo še odlok

BREŽICE — Delegati izobraževalne skupnosti so bili po dolgem času sklepčni brez naknadnih telefonskih pozivov. Petkrat so se že sestali zaradi ukrepov za gospodarnejšo porabo šolskega dinarja. Dvakrat so se razšli zaradi nesklepnosti, tretjič so izglasovali le del ukrepov, četrtič so zasedali skupaj z občinsko skupščino kot četrti zbor, in ko bi morali svojo drugačno odločitev uskladiti z drugimi zbori, so nekateri že zapustili sejo. Zato so se minuli teden ponovno sešli kot samostojen zbor in glasovali za usklajevalni predlog skupščine.

• **Ta zahteva sprejem odloka o gubljenih šolskih okolišjih, da ne bi zaradi enega učenca več, kot je zakonski normativ, odpirali novega oddelka, kar pomeni dandanes 12 milijonov dinarjev dodatnih stroškov. Osnovna šola Bizeljsko naj bi postopoma prešla na polnevno obliko dela, medtem ko za dodatke učiteljem že sedaj nimajo več pogojev. Učiteljem v oddelkih s prilagojenim programom priznavajo poslej le 5 odstotkov dodatka. Izobraževalna skupnost bo še naprej zagotavljala osebni dohodek za šolske kuharice in denar za amortizacijo kuhinjske opreme, prehrano otrok pa naj v prihodnje subvencionira interesna skupnost za socialno skrbstvo po svoji presoji. Na delavski univerzi bo izobraževalna skupnost financirala enega delavca z višjo izobrazbo, vendar je njen delež lahko tudi večji, če bo to utemeljila s programom. O ukinitvi torej ni govora, ker Brežice potrebujejo ustanovo za izobraževanje odraslih. Novi predlog ukrepov za racionalizacijo predvideva tudi za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito na šolah le najnujnejše zneske.**

Solstvo se je znašlo v hudih škrapicah. Prispevne stopnje za socialno dejavnost se povečujejo, zato so drugod prisiljeni dvakrat obrniti vsak dinar, vendar ravnodelogatom v solstvu očitajo, da ne vidijo celote, ampak vsak svojo šolo, čeprav bi druge morale zaradi tega propasti. Po drugi strani se ob kronični nesklepnosti vsiljuje vprašanje, če ima sistem s toliko sivi in zakaj majhnimi možnostmi odločanja ša sploh kak smisel.

J. T.

KRVODAJALSKA AKCIJA

SEVNICA — Dr. Helena Gulin s slovenskega zavoda za transfuzijo je povedala, da je zadnja krvodajalska akcija v Sevnici izredno uspešna. Prvi dan se je krvodajalske akcije udeležilo 170 krvodajalcev, drugi dan pa 200.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 16. do 22. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Zdenka Pupovac iz Brežic — Marino, Vera Sevnica iz Brežic — Tino, Biserka Ban iz Zg. Obrežja — Gorazda, Vera Zupanc iz Dol. Leskoveca — Renato, Zdenka Cvetkovič iz Rud — Ivano, Lidija Znidaršič iz Hudega Brežja — Mihaela, Vesna Gajski iz Laduča — Nikola, Tatjana Geršak iz Arnovih sel — Vesno, Snežana Petrač iz Brodovec — Sandro, Lijana Hotko iz Kjuča — Davorja, Marjana Romih z Mrzle Planine — Dejana, Branka Ereš iz Brežic — Katjo, Milka Šneberger iz Bukoška — Silva, Milena Jankovič iz Brežice — Jasno, Anica Kavečič iz Obrežja — Ivana, Suzana Vran iz Donjeja Sirknica — Nikolino, Marija Remih iz Vel. Kamna — Blaženko, Ivanka Počkar iz Brežic — Niko, Irena Kukočič s Senovega — Polono. Čestitamo!

Ker je prišlo do tisk. napake v prej. številki, še enkrat: Marija Vodušek iz Vrhja — Jasmino in Marino.

Krške novice

NA PRAGU NOVEGA TENIŠKEGA ŠKANDALA — Za nekaj časa smo opesali na teniškem področju, pa so takoj prišle kritike s terena, kjer so aktivisti opazili zamiranje družbenopolitične dejavnosti, ker ni bilo novih teniških novic. No, zdaj je ta dejavnost zagotovo rešena vsaj za ta in prihodnji teden. Izvedeli smo namreč, da je na pomolu nov teniški škandal. Polprivatno teniško igrišče v Zadovinku, kjer v zadnjem času prirejajo teniške tečaje tudi člani teniškega kluba iz Krškega, bodo namreč zaprli za tenisače iz Krškega. Zaradi tega so se odnosi med Zadovinkom in Krškim spet močno poslabšali. Sicer pa se marsikaj dogaja tudi na Senovem, kjer naši lovci budno opazujejo za prvo teniško garnituro z Dobrovnikom na čelu. Seveda spet obljubljam, da bomo poskrbeli za slike. Objubili smo sicer že večkrat, a objuba je hrana, ki se je Jugoslovani nikoli ne preobije.

KDO NI DOBIL PRIZNANJA — Delavski kulturni dom Edvarda Kardelja je ob 10-letnici delovanja pripravil pravo fešto, na kateri so najbolj zaslužnim posameznikom in ustanovam podelili priznanja. Sodeč po številu priznanj, je bilo kar 46 posameznikov, ki so tako ali drugače podpirali delovanje doma in med njimi so bili celo novinarji. Skratka, novinarsko delo postaja vsak dan težje in vsak dan bolj odgovorno, saj priznanj baje niso deljivi samo za pajaz, ampak tudi za naprej.

ČAKAJOČ NA AVTOBUSNO POSTAJO

Novih vesti o gradnji nove avtoBUSNE postaje v Krškem za sedaj še ni, so se pa na postaji pojavile nove table z vozniimi redi. Očitno je to bila samo začasna rešitev, saj sedaj ne stoji niti en drog več. Ljudje, ki čakajo na avtobuse in na novo postajo, so se naslanjali na te stebre in jih podirli.

BEKO V KRŠKEM

KRŠKO — 2. novembra bodo v Krškem spet odprli nekdanjo Terateksovo trgovino, samo da bo poslej v njej prodajala beograjska Beko. Beko objublja bogato izbiro konfekcije in šestmesečna posojila brez obresti.

Sevniški paberki

PREDSEDNICI NISTA PRETEŽKI — Na znani sevniški turistični prireditvi, ki se je odvijala preteklo soboto v Trzišču, sta sodelovali tudi predsednica občinske skupščine in izvršnega sveta Sevnica. Zanju so tam pripravili fujakerja, ki naj bi ju z železniške postaje odpeljal do prireditvenega prostora. Toda konja nista in nista hotel vleči voza, pred železniškim prehodom pa sta se kar ustavili in nista hotela ne naprej ne nazaj. Seveda so se vsi muzali, češ predsednici sta pretežki, da bi ju konji lahko vlekli. Pa to sploh ni res, korja sta se samo tovoru primerno dostojanstveno obnašala, pred železniškim prehodom pa sta obstala, ker sta v bližini opazila predsednika sveta za preventivo in vzgojo v prometu.

VOJNO STANJE PREKINILI ZJUTRAJ — Pretekli petek je bil za delavce sevniških družbenopolitičnih organizacij namenjen izpopolnjevanju obrambnih veščin. Reči je treba, da so se zadeve lotili sprecej treme, pa tudi kasneje, ko so funkcionarji streljali, ni bilo dosti boljše. Toda bolj ko se je bližal večer, bolj je obrambni dan uspeval. Nekateri je tako prevzel, da so z vojnim stanjem končali šele jutraj pod pezo objektivnih okoliščin.

SPET TOŽBA — Kličan nas je Ivan Mastnak, Orehovo 54, pošta Sevnica, in nam povedal, da nas bo sodno preganjal, če ne popravimo informacije »Dvoreznost moderne tehnike«. Trdi, da se ni prav nič bahal s črpalko, ampak jo je samo pokazal drugim vinogradnikom kot zanimivost, v času kraje pa jo je imel celo doma na Orehovem, in ne na Zajčji gori, kot piše v Sevniških paberkih. Tovarštvu Mastnaku bi se seveda rade volje opravičili, toda tudi po petkratnem ponovnem branju omenjene vesti nismo mogli odkriti, da gre v njej za tovarštvu Mastnaku. Vsaj omenjen ni z imenom in priimkom. Sicer pa smo pisali o povsem drugem tipu črpalke za vino, ki je veliko bolj izpopolnjen od črpalke, kakršno ima tov. Mastnak.

Čas za strnitev vrst

Sekretar aktiva direktorjev komunistov meni, da bi morali v aktivu delovati tudi nečlani ZK

KRŠKO — »Direktor ne more biti poleg svojega dela še politični delavec, še posebej, ker nas izkušnje učijo, da španovija med oblastjo, politiko in »menažerji« prinaša samo slabo. S tem pa nočem reči, da opravljanje direktorskega posla nima politične dimenzije. Pri vsem tem je treba najti srednjo mero in tedaj lahko dobimo tudi pravi okvir za delovanje aktiva direktorjev komunistov,« je povedal Janez Rošker, sekretar takega aktiva v krški občini, sicer direktor SOP Krško.

»Aktiv direktorjev komunistov je bil ustanovljen predlani. Naša naloga ni bila, da bi ustanovili vzporeden politični organ. Takih organov imamo več kot dovolj. Vendar pa se je že večkrat pokazala potreba po hitrejšem komuniciranju med direktorji, mnjanju informacij, pa tudi bolj pospešenem izvajanju političnih akcij. In ker smo našo delo zastavili tako, seveda nismo mogli sprejeti točno določenega poslovnika, še manj urnika, po katerem naj bi delali. Zato smo se običajno sestajali enkrat na dva meseca, najpogosteje pa ob periodičnih obračunih. Mislim, da je tak način v redu, pričakujem pa seveda, da se bomo sestali v bližnji prihodnosti. Protiinflacijski program, ki ga je sprejela zvezna vlada, bomo morali direktorji zagotovo prediskutirati. Predvsem moramo razčistiti, kaj prinaša ta program v

naš prostor. Sploh pa debata naj ne bi potekala samo o tem programu, ampak tudi o sedanjem kritičnem trenutku, ki terja integrativno delovanje vseh subjektov. Torej spet pridemo do tega, naj bi direktor ne bil tisti, ki bi spodbujal delovanje družbenopolitičnih organizacij, ampak da k njihovi dejavnosti prispeva svoj delež. Nasploh tudi dejavnost v osnovnih organizacijah pogosto merimo le po tem, koliko sestankov so imele, o čem so razpravljale ipd. Toda učinkovitosti osnovne organizacije ZK ni mogoče meriti izven vseh ostalih rezultatov. Vrednost komunistov se kaže v sedanjih razmerah. Kdor sedaj beži ven iz ZK, pač ni posebno pogumen in od takega člana tudi nimamo kaj dosti pričakovati,« meni Rošker.

Aktiv direktorjev komunistov se je doslej dokazal tudi pri povsem konkretnih akcijah. Lani, na primer, je taka konkretna akcija stekla v zvezi s Kovinarsko. Le tako je bilo mogoče ugotoviti prave dimenzije problema, se dogovoriti za akcijo in vanjo vključiti vse razpoložljive sile. »Zato menim, da v tem aktivu ne bi smeli ali morali delovati samo direktorji, ki so komunisti, ampak bi morali najti pot vanjo tudi vsi tisti direktorji, ki niso člani ZK. Sedanji trenutek v gospodarstvu in družbi nasploh je tako kritičen, da zahteva enotno akcijo vseh,« poudarja Rošker. J. S.

Prepozna razprava o JE Krško

Elektrarna ne sme večati skladišča za nizko in srednje radioaktivne odpadke

KRŠKO — Karavana je že zdavnaj šla mimo, psi pa še vedno lajajo. S to prispodobo bi bilo mogoče označiti sedanje razprave delegatov občinske skupščine, zlasti zbora krajevnih skupnosti, o programskih zasnovah ureditvenega načrta JE Krško. Dejstvo je namreč, da JE Krško že kar precej časa stoji in proizvaja električno energijo, čeprav zanj niso bili izdelani prostorskoizvedbeni akti. Ima pa elektrarna vso potrebno lokacijsko dokumentacijo.

In ker je elektrarna samo zase industrijski kompleks, ki mora biti po teh načelih tudi zaokrožen, bodo v okviru tega kompleksa gradili še nekatere dodatne objekte. Vendar bodo ti objekti, kot so skladišče rezervnih delov, rezervoar za manipulacijo z odpadnim oljem, remontni kompleks — vsega skupaj jih bo enajst — podrejeni že obstoječim objektom. Seveda teh objektov ne bodo gradili, ne da bi bil zanje sprejet ureditveni načrt, tega načrta pa ni mogoče sprejeti, če prej niso izdelane programske zasnove. Torej so prve programske zasnove, kjer investitorji natančno napišejo, kakšne načrte imajo na določenem zemljišču. Potem o teh zasnovah razpravlja delegatska baza, in ko so sprejete, se lahko naredi ureditveni načrt. Ker pa v krški občini ni vse potekalo tako, se je šele sedaj začela razprava o programskih zasnovah in malo kasneje se bo začela še razprava o ureditvenem načrtu.

»V srednjeročnem načrtu ni programskih zasnov predvsem zaradi tega,

ker nihče od nosilcev ni dal podrobnih podatkov o tem, kakšne načrte imajo v določenem prostoru, kako bo z organizacijo itd,« pravi dipl. biolog Peter Žigante, vodja sektorja za urbanizem v Savaprojektu Krško. »In ker teh podatkov ni bilo, jih tudi nismo mogli dati v srednjeročni plan. V tem planu pa programske zasnove morajo biti, zato jih bomo šele naknadno vnesli. Moram pa reči, da ne gre samo za lepote popravke in manjše dodatne gradnje, ampak tudi za bistvene stvari. Žal pa jih delegati ne razumejo vedno najbolje, zato se javna razprava lahko tu in tam zaplete,

Peter Žigante, dipl. biolog

vsaj prvi sestanki kažejo tako. O ureditvenem načrtu pa tole: JE Krško ne more izven obstoječe ograje, te pa tudi ne more premakniti. To pomeni, da mora vse svoje dodatne objekte, razen informacijskega centra, zgraditi za ograjo. Medtem ko je bila dosedanja omejitev skladiščena nizko in srednje radioaktivnih odpadkov časovna — skladiščili naj bi jih le pet let — smo sedaj to drugače uredili. Določili smo, da se skladišče ne sme povečati ali dograjevati, na ograji, ki je meja ožjega varovalnega pasu, pa sme biti le 0,2mSv sevanja na

leto na osebo. Po dosedanjih podatkih imajo v skladišču prostora še za tri leta, kasneje pa bo treba najti trajno skladišče.

• **Precej razprav je bilo na skupščini tudi o ribjih stezah, ki morajo delovati na Savi. Sedanjo ribjo stezo na jezu JE Krško bi morali rekonstruirati, vprašanje pa je, ali je to smotno. Če namreč ne bodo gradili teh steza na verigi savskih hidroelektrarn, potem rekonstrukcija te ob jezu JE Krško ni potrebna. Veliko je bilo govora tudi o dostopih do savskih brežin in več drugih vprašanjih. V tem ureditvenem načrtu pa, recimo, ni govora o zaustavitvi JE, a to vprašanje ostaja odprto za prihodnost, saj danes nihče ne ve, koliko časa taka elektrarna lahko deluje in kakšni so problemi z zaustavitvijo.**

dščice za te odpadke,« je povedal Žigante.

J. SIMČIČ

BREŽICE: ZLATO PRIJATELJEM MLADINE

BREŽICE — Aktivistom društev prijateljev mladine v krajevnih skupnostih so se za praznik brežiške občine oddolžili za delo, ki ga posvečajo mlademu rodu. Podelili so jim 19 občinskih priznanj ZPM, 40 pisnih priznanj republiške zveze in 23 zlatih znakov republiške Zveze prijateljev mladine.

DOMAČE TRNJE

• Naši kongresi močno spominjajo na pokvarjeno gramofonsko ploščo. • Klavirno in srp se v naši družbi vse bolj umikata gramofonu in klamfi. M. BRADAC

Novosti dražijo HE Boštanj

V Sevnici se je sestala komisija, ki pripravlja strokovne podlage za izdelavo lokacijske dokumentacije za HE Boštanj — Investitor ni zaviduš

SEVNICA — Pretekli teden se je v Sevnici na petem delovnem sestanku sešla komisija, ki pripravlja strokovne podlage za lokacijski načrt za HE Boštanj. Kot načrtujejo, naj bi bil lokacijski načrt za HE Boštanj izdelan do junija prihodnjega leta. Izdelali ga bodo strokovnjaki Savaprojekta iz Krškega.

Namestnik predsednika komiteja za gospodarstvo sevniške občine Jože Kolar, ki je tudi član delovne skupine za pripravo prostorsko izvedbenih aktov za verigo savskih elektrarn, je povedal, da so sedaj obravnavali nekatere novosti.

Predvsem so člani komisije ugotovili, da bodo posegi v prostor večji, kot so načrtovali doslej, zato pa bo potrebno izdelati dodatne študije in analize. Kljub temu da je rok za izdelavo lokacijske dokumen-

tacije do junija prihodnjega leta, bo časa primanjlovalo.

Strokovnjaki Savaprojekta, ki sledijo vzorom gradenj hidroelektrarn v Avstriji, poskušajo tudi pri nas doseči, da bi se elektrarne kar se le da vključile v okolje. S tem namenom so predlagali nekaj novosti, ki bodo precej dražje, kakor so predvidevali dosedanja finančna načrta. Izdelovalci lokacijske dokumentacije predvsem predlagajo, da bi bil jez pri Boštanju

prehoden tudi za pešce. Prav tako predlagajo, da bi bila stikalische in

• **Seveda bodo o predlogih, ki jih je pripravila Savaprojekt, še razpravljali, končno besedo pa bodo verjetno izrekli prihodnje leto spomladi, ko bo stekla javna razprava o osnutkih lokacijske dokumentacije.**

transformator pod streho, kabli za priključitev električne energije pa naj bi bili speljani pod zemljo. Vse te rešitve, ki so sodobne in pomenijo, da se elektrarna popolnoma vklopi v krajino, pa so seveda precej dražje od običajnih in se investitor zanje povsem razumljivo ne ogreva kaj preveč.

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal: Milan Markelj

POTEJNI, JOŽEK, POTEJNI! ČE TE PREHITI TA ČISTO NAVADNA KATRA, JE KONEC NAJINE LJUBEZNI!

DOLENJSKI LIST PRED 20 leti Sistem ni vsega kriv

Čedalje več črnograditeljev — Kmetom primanjkuje sodov — Novomeščani že oblekli zimske plašče

V NOVOMEŠKI OBČINI si je veliko zasebnikov postavilo hiše na črno, kar pomeni, da so zidali, ne da bi izrabili predpisano pot. Zidav na črno je čedalje več, in ker kaže, da so pristojni organi proti njim čedalje bolj brez moči, se ponuja misel, ali ni tako zaradi objektivnih razlogov. Kajpada sistem ni vsega kriv, ker je treba upoštevati, da se črnim gradnjam na vadno zelo mudi, res pa je tudi, da mnogi hote obidejo zakonito pot, ki je v stanovanjski izgradnji v veljavi.

V NEDELJO SO BILE na območju Bele krajine in Korduna končane skupne vojaške vaje enot zagrebške armijske oblasti. Sodelovali so vsi rodovi kopenske vojske in jugoslovansko vojno letalstvo. V zaledju »napadalcev« je uspešno delovala tudi partizanska brigada, sestavljena iz samih partizanov, ki ji je poveljeval rezervni podpolkovnik Novomeščan Jurij Levičnik.

V NOVEM POSLOVNOSTANOVANJSKEM bloku v Krškem se ni stanovanj, čeprav je stavba že skoraj mesec dni dograjena. Tovarna papirja je kot investitor zahtevala od uravljavcev odstranitev in popravilo nekaterih napak. Napake bodo kmalu popravili in stanovanjci lahko računajo na vselitev konec meseca. Stališče investitorja je bilo popolnoma pravilno, saj je znano, da v vseljenih stanovanjih takih napak običajno ne popravljajo.

SODOV PRIMANJKUJE mnogim kmetom v sevniški občini, ker je sadje obrodilo tako bogato, da ne vedo, kam z njim. Vso posodo so že napolnili s sadjem ali pa sadje namočili za žganjkuho. Za prodajo sadja ne kažejo veselja, ker so cene sadja v primerjavi z onimi v trgovinah smešno nizke.

V ZIMSKIE PLAŠČE so se oblekli v minulem tednu številni Novomeščani, ker je nekajkrat mraz tako pritisnil, da je živo srebro zdrknilo pod ničlo.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 26. oktobra 1967)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Nedosežen denar ne potrošiš

Malokomu kaj preostaja od zaslužka — Na Srbskem močno vre — Mesarji so morali znižati cene mesu — Dolenjska bo kmalu dobila podaljšano železnico

(D a n d a n e s) malokomu kaj preostaja od svojega zaslužka in je težko je kaj prihraniti. Sleherni pa goji željo, nekaj prihranjenega imeti, bodisi za slučaj bolezni ali posebne sile. Marsikdo si zavzame in polaga pritrane si krajcarje na stran; pride pa ura, ko ga trdna volja zapusti in porabi zopet prihranjeni denar brez resne sile. Prelahko je prišel do denarja! Da bi mu bil za tisti dan nedosežen, bi ga ne bil potrošil. Kako temu v okoliščini, pogodili so Amerikanci že pred kakimi šestnajst leti, in sicer z domačimi hranilniki ali nabiralniki, in take name-rava novomeška mestna hranilnica vpljati.

(N a S r b s k e m) močno vre. Mnogi s kraljem niso zadovoljni, dosti častnikov in vojakov mu je tudi nasprotnih. Vlada je odgodil skupščino. Prišlo je do ostrih shodov v Belgradu, ki so pretli za najhujšim. Kraj je polklical v Belgrad mnogo vojakov in razglasil obsedeno stanje nad mestom. Zdi se, da je tu res mnogo nepostavnega.

(V N o v e m m e s t u) so zadnji čas mesarji vendar znižali cene mesu, seveda se vedno ne primerno nizkim cenam živine. Zahvaliti se imamo to prizadevanju polit. oblasti, posebno pa konkurentu iz Kandije. Čudimo se, da na deželi, kakor v Toplicah, Žužemberku, Trebnju, Št. Lovrencu itd. mesarji še vedno sekajo meso po stari visoki ceni in da si občinstvo to dopusti dopusti oziroma da se županstva ne zganjejo. Doli z mesnimi cenami!

(D o l e n j s k a), katera je bila dosedaj skoro nepoznana, se bode v kratkem času odprla svetovnemu prometu. Naše vroče želje po podaljšanju dolenjske železnice do skrajne deželne meje in odtod naprej v kršno Dalmacijo do sinjega jadranskega morja, so se nam izpolnile. Vsi stanovi se veselo tega važnega koraka, najbolj pa ga morata pozdraviti kmeti in splošno-obrtni stan.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. novembra 1907)

Lajšajo samoto, pomirijo živce

Strokovnjaki ugotavljajo, da imajo živalski ljubljenci dobrodejen vpliv na ljudi — Otroci se od njih naučijo strpnosti

Čemu toliko najrazličnejših živali po domovih? Čemu služi armada muck in psov, ptic in ribic vseh mogočih barv, velikosti in navad? Pravega in za vse veljavnega odgovora ne bomo našli. Nekomu domači ljubljenci krajša dolge ure, drugemu se pomirijo napeti živci po napornem delavniku, ko se »pogovori« z zvestim psom iz oči v oči, nekoga pomiri predenje mačke v naročju, medtem ko drugemu prijetnega petja kanarčkov ne zamenja nobena glasba na tem svetu. Ljudje v sicer nekoristnih domačih živalih odkrivajo vrednote, ki na prvi pogled niso razvidne, a zanesljivo so, saj bi sicer ne bilo po domovih toliko pernatih, štirinožnih, vodnih in podobnih drugih ljubljencev.

Psihologi vedo povedati, da imajo domače živali precejšen in upoštevna vredno vpliv na svoje gospodarje. Na nedavnem strokovnem srečanju v Bostonu so poznavali ugotavljali, da domači ljubljenci zdravijo duše in telesa svojih gospodarjev. Pomirjajo sprte zakonce, odpirajo čustveno zavrti ljudi, pomirjajo nemirne in razvrane posameznike, pomagajo otrokom, da premagajo svoje strahove in se lažje vključijo v družbo vrstnikov. Prisotnost domačih živali je po mnenju poznavalcev blagodejna z več vidikov.

Psiholog Hubert Montagner je s pomočjo video posnetkov izpeljal zanimivo primerjavo med značaji tistih otrok, ki so odrasli s psom, in tistimi, ki doma niso imeli štirinožnega ljubljence. Ugotovil je, da so se predšolski otroci veliko naučili od domačega psa. Ob tem, ko so psa vlekli za rep, ga topli, mu nagajali in ga po svoje mučili, žival pa je vse potrpežljivo prenašala, kot to znajo psi, se otroci niso razvili v agresivne osebnosti, marveč prav obratno, od psa so se naučili strpnosti in potrpežljivosti. Ti otroci so se v odnosu do starejših pokazali manj nasilni kot tisti otroci, ki jim je zgodnje otroštvo teklo brez štirinožnega prijatelja.

Blagodejni vpliv živalskega prijatelja še na kasnejša leta je dokazoval psiholog Michael Levine z pensilvanske univerze Bloomsburg. Primerjal je študente, ki so odrasli s psom, s tistimi, ki ga v svoji bližini niso imeli. Ugotovil je, da so študentje, ki so imeli psa, pokazali večje samozaupanje in večje znanje pri preskusih. Izkazali pa so se tudi za bolj družabne in strpnosti do sošolcev kot kolegi, ki v otroštvu niso drugovali s psom ali kakšno drugo domačo živaljo.

Ti dve raziskavi sta samo potrdili izsledke prejšnjih, ki so dokazovale, da se otroci, ki so imeli na skrbi katero od malih domačih živali, muco, ribico, psa, ptico, sposobnejši vživljanja v čustva drugih kot otroci, ki so odrasli v družinah, kjer ni bilo živali. Sposobnost vživljanja v drugega pa

je eden od bistvenih temeljev za razumevanje, strpnost in sožitje z ljudmi. Seveda ni povsem dokazano, da gre za sluzga za razvitejšo vživljanje prav domačim živalim, možno je, da je sposobnost vživljanja v drugega v družinah, kjer imajo radi živali, sploh večja, in tako otrok vsrka to sposob-

Prijateljstvo, ki ima globoke korenine in še ne povsem raziskane vplive. (Foto: MiM)

nost od staršev. Zanesljivo pa je, da neko vlogo v tem gotovo odigrajo tudi domači ljubljenci.

Vplivi živali na ljudi pa so lahko tudi povsem fiziološki. Nenavadno raziskavo v tem pogledu je opravila raziskovalka Erika Friedmann, ki je ugotavljala, da je med tistimi srčnimi bolniki, ki so doživeli srčno kap, preživelov nevarnost ponovne usodne kapi za 3 odstotke več tistih bolnikov, ki so prebolevalje preživljali ob psu. Meritve so pokazale, da se srčni utrip ob družanju z domačo živaljo zmanjšuje, kar je otipljivo znamenje, da se ljudje ob živali pomirjajo.

Vse te raziskave so bile dovolj spodbudne, da so se v nekaterih bolnišnicah lotili poskusov, ki naj bi praktično potrdili zdravilnost družanja bolnikov z domačimi živalmi. V več bolnišnicah po svetu uporabljajo živali kot pomožne »terapevte«.

Seveda je vse to početje še vedno na poskusni ravni. Dejanski učinki niso nesporno dokazani. Nekateri poskusi so celo pokazali, da je blagodej-

Umetnost je najvišja in tudi najbolj zanesljiva oblika človekove zavesti in samozavesti in suverenosti.

B. STIH

Pravijo jim dinki

Zakonske skupnosti brez otrok in z dvema plačama žive za kariero in denar — Otroci so strošek

Ni jih težko prepoznati, pripadnike najnovejše človeške vrste, ki živi »kot pičec na veji«. Oblečijo se izbrano, jedo v najboljših restavracijah, vozijo drage avtomobile, doma poslušajo glasbo z najboljših naprav in gledajo trenutno priljubljene filme na najboljših video napravah, medtem ko jim ob nogah čepi lepo hranjen in negovan pes, na počitnice pa se odpravljajo daleč in v eksotične kraje. Prav nič jim ne manjka, kar se udobja tiče. — Nečesa ni v skupnosti te vrste — otrok.

Amerikanci jim pravijo dinki. Navziv izhaja iz kratice DINK, ki so jo izvedli iz izraza družina brez otrok in z dvema plačama. Takšne je najti tudi pri nas, le da je udobje, ki si ga na račun dveh plač in nič otrok privoščijo, nekaj manjše, kljub temu pa ne dvomno tudi naši dinki živijo v povprečju boljše kot družine z otroki.

Ameriški dinki so sicer delovni ljudje. Najpogosteje spadajo v srednji razred in opravljajo službo, značilno za tako imenovane bele ovratnike, se pravi, da so uslužbenci, poslovneži, svetovalci, advokati ipd. So zagnati in pogosto nadurni delavci. Njihov osnovni moto je služiti denar in napredovati v službi. Prostega časa imajo pravzaprav zelo malo, in tako jim vse udobje in bogastvo, ki ga gradijo na kup, niti ne daje prav veliko zadovoljstva.

Na vprašanje, zakaj nimajo otrok, odgovarjajo podobno, kot sta za revijo Time izjavila 33-letni holywoodski televizijski producent David Eagle in njegova 31-letna žena Nancy: »Nisva se pripravljena odreči času, ki je potreben za najino kariero, ter ga posvetiti otrokom.« Delata po 60 ur na teden, služita lepe denarce in se lepo imata. Vsaj menita, da je tako.

Sociologi pa pravijo, da so dinki le prehodni pojav v življenju mladih ljudi. Prej ali slej v človeku zmagajo tradicionalne vrednote. Ko se zastijo gnotnega bogastva, si zaželijo otrok, če drugače ne, kot novega vira zadovoljstva. Za otroka pa se težka odločijo, dokler so v zagonu. Izračun je jasen. Da v ZDA spravijo otroka na nogo, kar traja v povprečju do otrokovega 18 leta, jih to stane okrog 100.000 dolarjev. To je lep kup denarja, ki se mu niso pripravljeno odreči.

Zanesljivo je le nekaj; kot vrsta so dinki zapisani izumrtju.

no delovala na bolnike že sama sprememba, ko so jim pripeljali mačko ali psa, kasneje pa se je delno izboljšanje porazgubilo, ko domača žival ni bila več vznemirljiva novost. Tako se je, denimo, po začetnem vsesplošnem zanimanju za domače živali, ki so jih nastanili med stanovanjceve nekega avstralskega doma za ostarele, izboljšalo duševno in splošno počutje ostarelih, vendar pa je že po treh tednih zanimanje za novost zamrlo in z njim trenutno izboljšanje.

O dejanskih vplivih domačih ljubljencev na duševno in zdravstveno počutje bodo strokovnjaki najbrž še lep čas razpravljali, nesporno dejstvo pa je, da človeka mnoge domače živali spremljajo že desetisoletja. Morda jih je danes toliko več, ker je človek bolj odtrgan od svojih korenin, od narave, katere sestavni del je skupaj z »živalskimi brati«, kot bi dejal stari indijski poglavar Seathle. Takole je modri Indijanec velal med drugim napisati v svojem pismu ameriškega predsedniku: »Le kaj bi človek brez živali? Če bi vse živali izginile, bi ljudje pomrli zaradi velike samote duha. Kajti karkoli doleti živali, kmalu doleti tudi človeka. Vse stvari so povezane.«

MiM

Mikro valovi namesto goriva Vzletel je prototip letala-satelita

Ta mesec so na kanadskem letališču v Otavi obrnili list v knjigi zgodovine letalstva in začeli pisati povsem novo poglavje. Poletelo je namreč prvo letalo-satelit, ki mu energijo za manevriranje dajejo mikrovalovi, ne pa klasično gorivo. To pomeni, da lahko ostane v višinah tudi leto dni oziroma do naslednjega servisa in popravila.

Pravzaprav gre zaenkrat samo za model bodočega letala. Razvijali so ga pet let na univerzi v Torontu ob denarni injekciji kanadskega ministrstva za telekomunikacije. Projekt je stal 2 milijona dolarjev. Letalo-satelit na mikro valove je namenjeno v prvi vrsti telekomunikacijam. Zamenjal naj bi drage telekomunikacijske satelite, ki jih Kanada potrebuje na svojem redko obljudenem severu. Ko bo proizvednja stekla, naj bi bilo trikrat cenejše od satelitov. Konstruktorji pa predvidevajo, da se bodo zanj odločile tudi druge države, kjer imajo zaradi razdalj ali močno goratega reliefa težave s komunikacijami.

Pravo letalo bo osemkrat večje od prototipa in bo imelo 35 metrov razpetine kril. Nosilo bo lahko okrog 100 kilogramov koristnega tovora. Letalo bo na višini 21 kilometrov, in to v ponavljajočih se krogih nad določenim območjem. Energijo mu bodo pošiljali preko mikrovalovnega oddajnika, s katerim bo moralo biti v nenehni stiku.

Kam z ekološkimi bombicami?

Med komunalnimi odpadki je precej nevarnih za okolje in ljudi — Poseben zabojnik

Shranjevanje in odlaganje nevarnih odpadkov je zelo pereče in težko ekološko vprašanje, s katerim se ubadajo skoraj vse dežele sveta, ene bolj, druge pa manj resno, odvisno od zrelosti splošne ekološke zavesti prebivalstva in zrelosti vladajočih struktur za prepoznavanje in dojemanje ekoloških problemov. Poglavitna skrb je posvečena najbolj kritičnim odpadkom, kot so radioaktivni odpadki in nevarne kemikalije, medtem ko se za male količine prav tako nevarnih odpadkov marsikje ne zmenijo kaj dosti. Izrabljeni baterijski vložki, pršilci, barve, olja, maziva in podobno, kar se uporablja v malih obratih in v gospodinjstvih, so prav tako nevarni za okolje in zdravje ljudi, vendar jih, če se ne pojavljajo v večjih količinah, kar pomešajo med navadne komunalne odpadke in potem z njimi odložijo, kar je seveda neustrezno in nevarno za okolje in zdravje ljudi.

Ker je za tovrstne nevarne odpadke predvsem važno, da jih zberejo ločeno od drugih odpadkov, so načrtovalci nizozemske družbe Stemačo izdelali posebne zabojnike, ki so jih namenili shranjevanju prav te vrste odpadkov. Izdelek so pčimenovali ekon-tejner (skrajšano iz pojma ekološki zabojnik). Gre za manjši zabojnik, ki je razdeljen v šest ločenih razdelkov, od katerih je vsak narejen iz materialov, odpornih na učinke najrazličnejših kemikalij in plinov. Tako je mo-

KAJ JE ŽELELA svojemu poslušalstvu povedati kobra, ki se je lepega dne zavlekla v prostore kemijskega radia v Nairobiu, ne bomo nikoli zvedeli. Radijsko osebo se je v silnem strahu najprej razbežalo, ko so opazili, da se k mikrofonom plazi strupenjača, potem pa so slave željno kačo neusmiljeno pokončali, še predno je lahko voščila vsem kačam kakšen njihov praznik.

ANKETA, KI SO JO opravili med Poljaki, je pokazala, da v tej deželi ljudje poznajo predvsem dve vrsti državljanov: poštene in delavne, katerih značilnost je, da so tudi revni, in privilegirane funkcionarje, ki bogatijo, vendar ne od dela, marveč s korupcijami, zlorabami, goljufijami in izkoriščanjem svojega političnega položaja. Samo 17 odst. državljanov verjame, da je mogoče dobro živeti s poštenim delom. Verjetno je to tista peščica, ki ima nalogo, da ljudstvo pita s takšnimi pravljičami.

DENAR JE AMERIČANU vladar. To dejstvo je ponovno potrdila anketa, ki so jo opravili med mladimi v ZDA. Če je še pred nekaj leti veljalo, da mlade od vsega najbolj zanima spolnost, pa se v zadnjih raziskavah na prvem mestu pojavlja denar. Zeleni dolarji so privlačnejši od seksanja. Seveda, preko dolarjev se ni še nihče okužil z aidsom.

NA AVSTRALSKIH ŽELEZNICAH so že nekaj časa potnikom na voljo šahovske garniture, da si s kraljevsko igro krajšajo ure vožnje. Ob uvedbi te novosti je bilo med potniki precej navdušenja in mnogi so med vožnjo pomerili v šahu s svojimi sopotniki. Izkazalo pa se je, da so se za šah na vlakih še posebno navdušili zmlkavti. A ne iz ljubezni do igre, le ugotovili so, da je mogoče v skrivnostni šahovski igri zastopljenega potnika veliko lažje okraštati.

USODA SE JE KRUTO poigrala s Karen Rackham iz Londona. Mlada Britanka je namreč alergična, lahko bi rekli, kar na britansko kraljevstvo nasploh, saj ne prenese ne vonja in ne okusa po čaju. Življenje na Otoku ji je glede na priznano vejava, ki ga ima čaj v Veliki Britaniji, nezno. Preselila se bo.

PA SE KONČAJMO S KAČAMI, če smo kratek potep po svetu začeli z njimi. Gasilci iz filipinskega mesta Davao so imeli veliko dela s kačo velikanko, s 30 centimetrijskim pitonom, ki si je izbral za počivališče električni drog. Zlezel je nanj in se na vrhu ovil v položaj, primeren za spanje. Seveda je pri tem naredil kratek stik in lep del mesta spravil v temo. Električarjem so prišli na pomoč gasilci, ki so kar 4 ure odvijali pitona z droga. Potem so ga ubili, meso pa prodali za zrezke. Slavne kače torej čaka bolj žalostna usoda.

Kmalu po izdelavi so nove vrste zabojnike začeli prodajati manjšim industrijskim obratom in jih nameščati tudi v stanovanjske soseske. Tako imajo ljudje možnost odlagati nevarne in druge posebne odpadke v jasno označene dele zabojnika. Ko je zabojnik poln, ga odpeljejo tja, kamor odpadke, ali odložijo na ustrezno odlagalnišče ali pa jih v obratih za predelavo sekundarnih surovin predelajo. V ta namen so izdelali celo posebne dvigalke, nameščene na tovarnjakih za pobiranje odpadkov.

Za Stemačove ekološke zabojnike so se hitro zagreli in jih že uporabljajo razen na Nizozemskem še v Belgiji in Zahodni Nemčiji. Dobre izkušnje, ki jih imajo dosedanj uporabniki, obetajo, da jih bodo kmalu začeli uporabljati tudi v ZDA in drugih razvitih državah. Dobro pa bi bilo, ko bi nekaj podobnega uporabljali povsod tam, kjer se pojavljajo manjše količine nevarnih odpadkov.

MiM

(Vir: Newsweek)

mogoče planirati, mnogi računajo z življenjem od danes do jutri, če se bodo interventni ukrepi nadaljevali s takšnim tempom. Držali naj bi se okvirnih ciljev za naraščanje družbenega proizvoda (ne bi bilo slabo, če bi se povečal za 2,5 odstotka, kot je bilo predvideno), za ohranjanje izvozne orientacije, posebno, ker se domači trg krči. V porabi naj bi prihodnje leto več naredili v smislu verbalnih opredelitev. Vsega očitno nismo sposobni peljati in se bo treba nekaterim stvarim odreči. V infrastrukturi naj bi pokrivali le programe za preživetje, opustiti pa bo treba načrte in dela za velik dvig standarda. Prizadevati si je treba za povečanje proizvodnje ter izvoza, ampak z motivacijo, ne pa iz domovinske zavesti. To pa, žal, ni več v naši moči. Kaj bodo pomenili ukrepi iz zadnjega paketa, je še nemogoče reči. Paket je nedorečen, v njem so nasprotujoče si stvari, niso znani kriteriji, kako »stopiti vanj«. V republiški skupščini naj bi delovne organizacije 6. novembra povedale, kaj je morda sprejemljivo. Paket bo treba dograditi, da ga bomo sploh lahko izvajali, od zveze do občin pa bi morali prediskutirati, če bo to šlo s sedanjo garnituro ali bo treba izvoliti novo. Brez zaupanja ljudi, ki je bilo že prevečkrat izrabljeno, ne bo nič. Resolucija je odvisna od tega zveznega programa, prej bo znan, prej bo resolucija, do takrat pa je vse le bolj ugibanje. Ni videti možnosti, da bi sprejeli resolucijo kot običajno do konca leta. Ko pa se sprejem premakne v januar, je takoj izgubljena ena dvanajstina leta. Osebnostno bi si želel več strpnosti v našem prostoru, normalizacijo stanja, če hočemo doseči premike. V tem smislu bi tudi želel čestitati vsem občanom novomeške občine ob prazniku — da se obrnimo vase in naredimo, kar je v naših močeh za premike naprej. Uspehi v prihodnosti bodo rezultat prizadevanja vseh, in seveda tudi splošnih pogojev gospodarjenja, ki se morajo umiriti, pa četudi bodo slabi.«

Slabi pogoji, a solidni rezultati

Pogovor s predsednikom novomeškega izvršnega sveta Ivom Longarjem

— Občinski praznik je vedno primerna priložnost za zagon ali slovesno odprtje novih zmogljivosti in dosežkov. Kljub težkim gospodarskim razmeram bo tudi letos v novomeški občini v okviru praznovanja občinskega praznika prerezanih nekaj vrvic. Na kaj so lahko delovni ljudje in občani novomeške občine še posebej ponosni, česa najbolj veselji?

»Delovnih zmag v nekdanjem smislu nimamo. Ocenili smo, naj bi letošnji praznik praznovali skromno, delovno, otvoritve pridobitev, ki so, smo raztegnili na daljši čas. Ljudem so pri srcu stvari, ki so povezane z njihovim interesom, to je prav gotovo referendumski program. Sola v Vavti vasi, ki bo odprta v novembru, je rezultat tega programa in daje zaupanje v tak način zbiranja denarja. Pred dnevi je očesni oddelek novomeške bolnišnice dobil nove prostore ambulante, v organizacijah združenega dela pa

poleg investicijskih vložkov v posodabljanje tehnologije večjih naložb niti v resoluciji nismo imeli. Jih je pa sedaj nekaj na začetku, na primer v Krki. Nekaj več stvari je narejenih v krajevnih skupnostih. Predvsem gre za ceste, kjer je gotovo osrednja zadeva v Šmarjeti, kjer je posodobljene 2 km regionalne ceste Šmarjeta—Zbure in skoraj 4 km lokalne ceste. Sicer vsaka krajevna skupnost nekaj deka, asfaltira. Iz cestne skupnosti je šlo letos za to 440 milijonov din, a ta denar je le tretjina sredstev, ki so porabljena za ceste, torej to res ni zanemarljivo. Nekaj premikov je tudi na področju telefonije, v Dolenjskih Toplicah, Šentjerneju, Šmarjeti, Žužemberku itd. Uspeh je že to, da smo nekatere zadeve vsaj zastavili, tako na primer lekarno, pa nekaj stvari v Krki itd.«

— V kakšnih razmerah pa novomeška občina praznuje letošnji občinski praznik? Kakšni so gospodarski rezultati, kako je z uresničevanjem resolucije?

»Smo v razmerah, kakršne so sicer v družbi in glede na to smo lahko s polletnimi rezultati kar zadovoljni. Ne bi se pa hvallili, saj smo vsi skupaj precej na dnu. Ocene kažejo, da bomo lahko zadovoljni tudi z devetmesečnimi rezultati. Nekaj več bo sicer izgub, a tako bo tudi drugje. Sicer podatkov še ni in vsak skuša narediti tako, da ne bi bilo izgube in posledic za osebne dohodke. Koliko je to dobro? Že celo leto opozarjamo na problem realnega prikazovanja gospodarjenja, na problem s primerjavami. Resolucijsko načrtovanje tudi nima takš-

nega učinka kot včasih. Če že primerjam, presegamo resolucijske cilje le pri rasti proizvodnje, povsod drugje pa odstopamo. Indeksi rasti so podobni, kot je republiško povprečje. Z rastjo dohodka smo dosegli neke rezultate, nadaljnja delitev pa je neugodna. Ni se posrečilo, da bi po načrtu pustili gospodarstvu več za razširjeno reprodukcijo in komaj zagotavlja enostavno. Resolucijske cilje smo prekoračili pri vseh porabah, najbolj pri skupni, nekaj pa tudi pri splošni in osebni. Temu primerno se je znižala akumulacija, s 17 odstotkov v tromesečju na 12 odstotkov ob polletju. Z razvojnega vidika je to kritično: imamo denar za preživetje, nimamo pa ga za razvoj. Kar se tiče likvidnosti občina zadnjih nekaj let ni bila v dobrem položaju in tudi letos so problemi, vendar pa delovne organizacije bolj skrbijo za notranjo likvidnost in ostajajo na dosedanji ravni zadolženosti ali jo celo zmanjšujejo. Posebno Novoles je veliko naredil na tem področju. Izvoz v globalu stagnira, kar je slabo, pozitivno pa je, da se izboljšuje struktura v korist konvertibilnega in da se je zelo izboljšalo pokritje uvoza z izvozom. Narasla je udeležba v slovenskem izvozu. Pri tem je slabo, da je slovenski izvoz padel.

Gospodarsko stanje se odraža na ostalih zadevah. Marsikaj, kar smo nameravali narediti letos, se odlaga, tako vrsta zadev v družbenih dejavnostih, za katere je zaradi pomanjkanja denarja tudi v bodoče vprašanje, kako bo. Tudi novomeškega mosta, po katerem občani večkrat povprašujejo, nismo uspeli začeti graditi, vendar ne bomo odnehali.«

— Kako načrtovati življenje in razvoj občine za leto 1988?

»Prihodnje leto je sedaj še zelo velika neznanka. V takšnih pogojih gospodarjenja je ne-

— Kako gre družbenim dejavnostim, ki naj bi imele položaj enakovrednega dela proizvodnje? Kaj bo z njimi v bodoče?

»V družbenih dejavnostih hudih pretresov nismo imeli. Bilo je nekaj problemov zaradi interventnih zakonov in blokad, a smo prebradili najhujše. Ocenjena za to področje do konca leta pa ni rožnata, hudo bo predvsem v zdravstvu, morda tudi v izobraževanju. V občini smo letos ostali na lanskem globalnem prispevni stopnji, pri tem pa so -ile obveznosti na ravni republike za nekatere večje, zato bodo druge dejavnosti priškrnjene. Za prihodnje leto je težko kaj napovedovati. Še najbolj spodbudna napoved za družbene dejavnosti je realna rast nič.«

— Občina Novo mesto praznuje svoj praznik 29. oktobra v spomin na ustanovitev Novomeške čete leta 1941, ki je že 1. novembra tega leta napadla okupatorjevo postojanko na Bučki.

Skupščina občine Novo mesto, izvršni svet in vse družbenopolitične organizacije čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom za praznik občine.

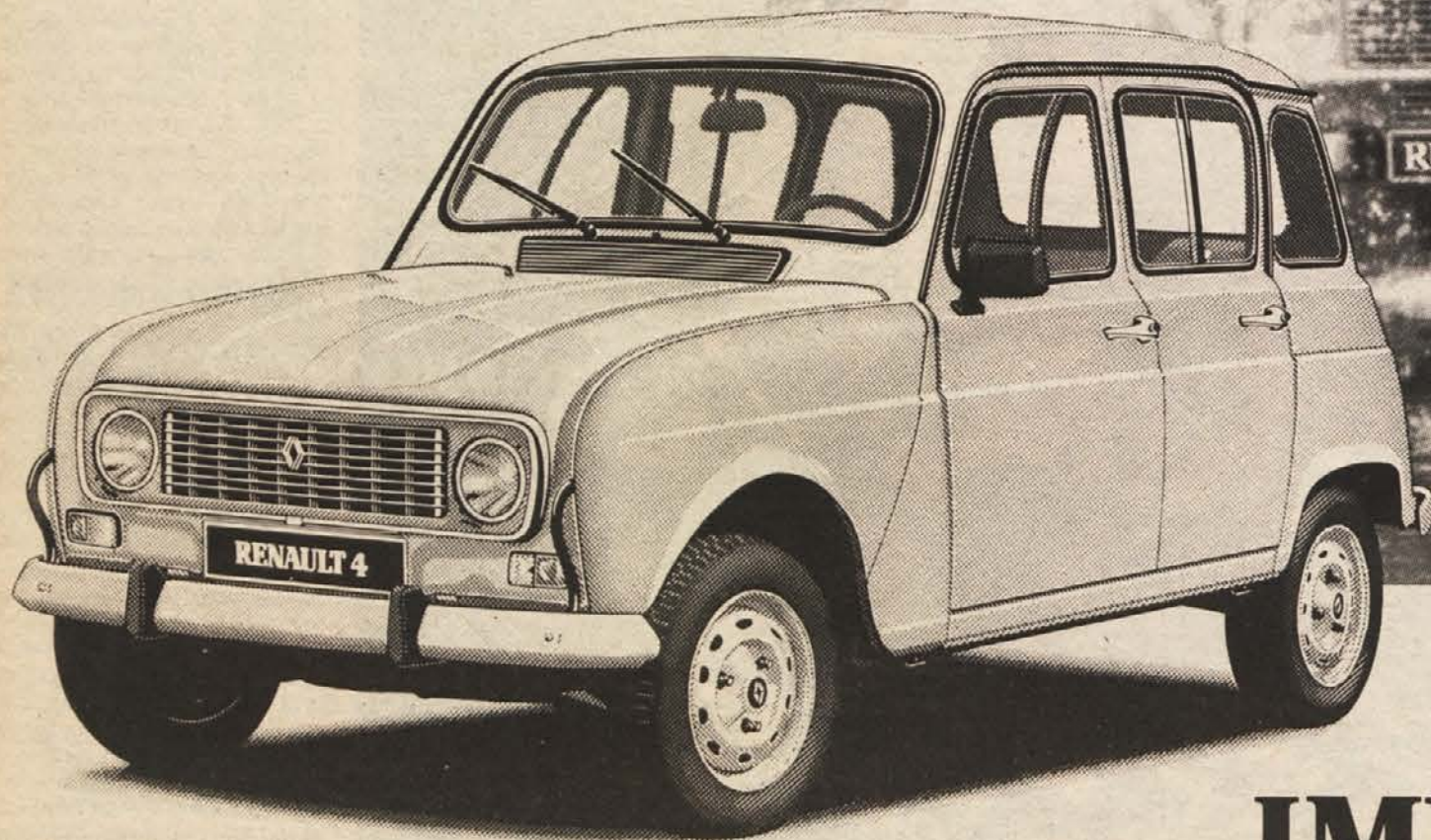

Predsednik izvršnega sveta Ivo Longar

Gradnja nove osnovne šole v Vavti vasi.

vsem občanom
čestitamo
ob prazniku
občine
novo mesto

IMV RENAULT

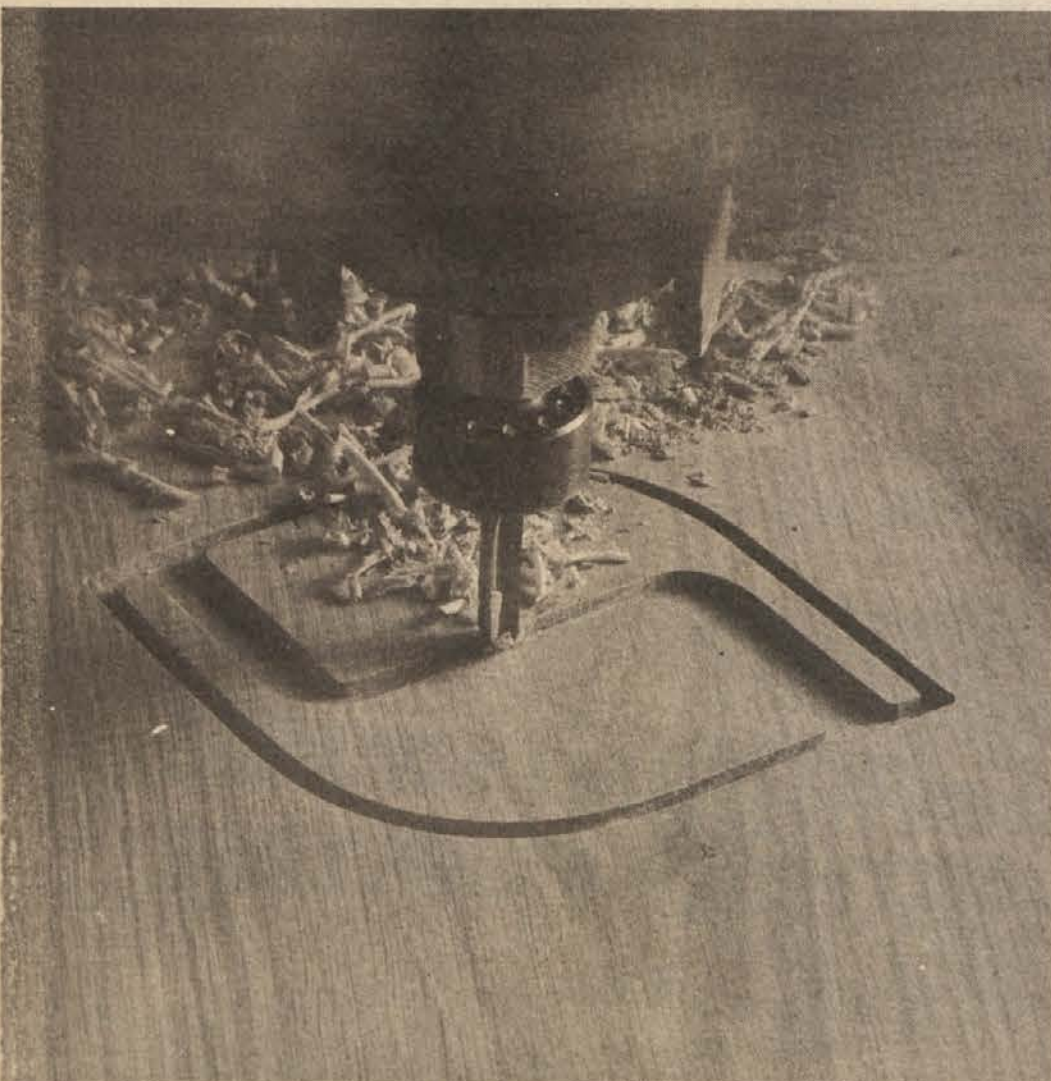

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL, 68000 NOVO MESTO, Zagrebška 18
telefon: (068) 23-311, telex: 35728

novoles

lesni kombinat n. sol. o. novo mesto-straža, jugoslavija

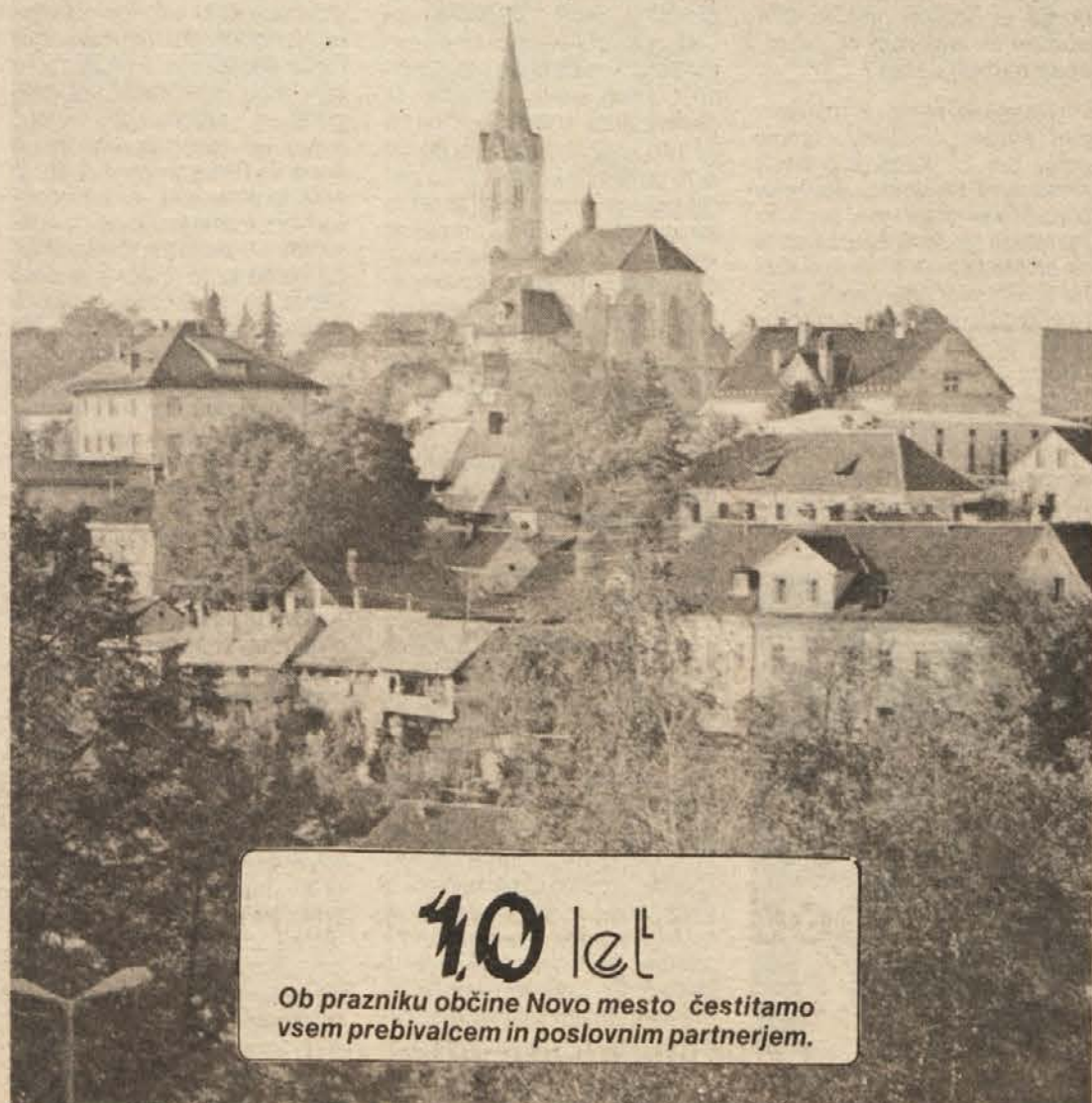

čestitamo ob prazniku občine

hrast

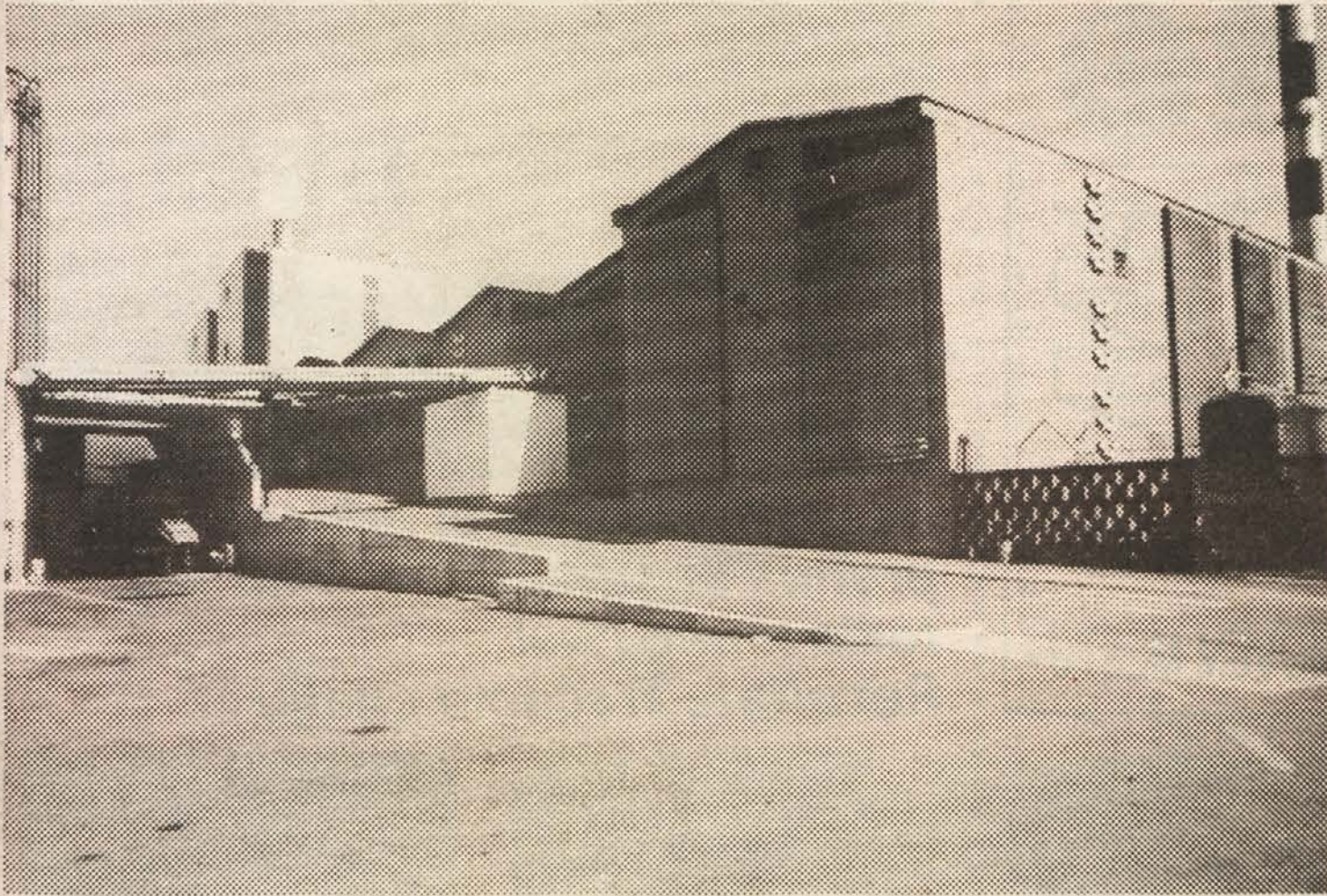
OBRTNA ZADRUGA

68000 NOVO MESTO TRDINOVA 4

10 let

Ob prazniku občine Novo mesto čestitamo
vsem prebivalcem in poslovnim partnerjem.

TOVARNA
ZDRAVIL
NOVO
MESTO

Občanom, sodelavcem in poslovnim partnerjem čestitamo za praznik občine

*Jeseni zaživimo drugače.
Ne žalujte za poletjem, uživajte v darovih jeseni, pripravite se na zimo.
Moda za čas, ki prihaja — Labodova jesensko-zimska kolekcija.
Nekaj novega iz bogastva jesenskih barv,
poudarjene elegancije in kakovosti naravnih materialov. Veselite se novih obdobij...*

Labod — moda za čas, ki prihaja

Čestitamo ob prazniku občine

**ČESTITAMO
OB
PRAZNIKU**

ADUT VAŠEGA DOMA

**STREŠNIK V RJAVI,
RDEČI, GRAFITNO
IN CEMENTNOSIVI BARVI**

STREŠNIK
«STREŠNIK» IGM Dobruška vas
68275 ŠKOCJAN
tel. (068) 85-230, 28-017
telex 35827 STIGM YU

ENERGETSKA ELEKTRONIKA

25 LET ISKRE V NOVEM MESTU

Ne dovolimo, da bi pridobivanje,
prenos in uporaba znanja
tekla mimo nas!
Rezultate vračamo okolju

Čestitamo ob prazniku občine

BLACK & DECKER

JUGOSLAVIJA

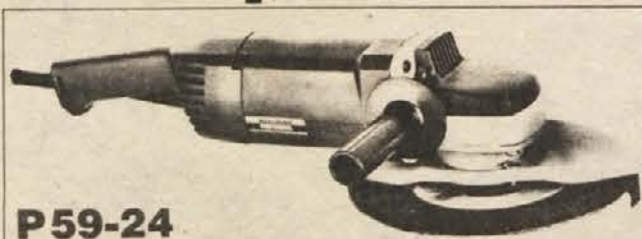

električni izvijač
moč 220 W
vrtljaji v prostem teku 640 min⁻¹
vrtljaji pod obremenitvijo 480 min⁻¹
nastavitev vrtilnega momenta od 0-5 Nm
pritisna sklopka
teža 0,9 kg
v kompletu kovček, garnitura vložkov;

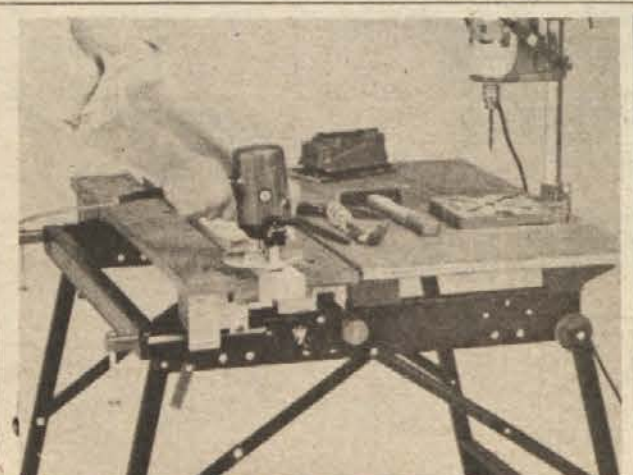
kotni brusilnik
namenjen profesionalnemu delu
moč 2000 W
število vrtijav 6300/min
premer plošče do 230 mm

BD 471K

univerzalna delovna miza
delovna višina 80 cm
delovna površina 90 x 72 cm
dovoljena obremenitev 1000 kg
velikost zaprte mize 90 x 84 x 24 cm

P59-24

Workmate WM 2000

ČESTITAMO
OB PRAZNIKU
OBČINE
GROSUPLJE

DO ISKRA
Industrija kondenzatorjev
Semič

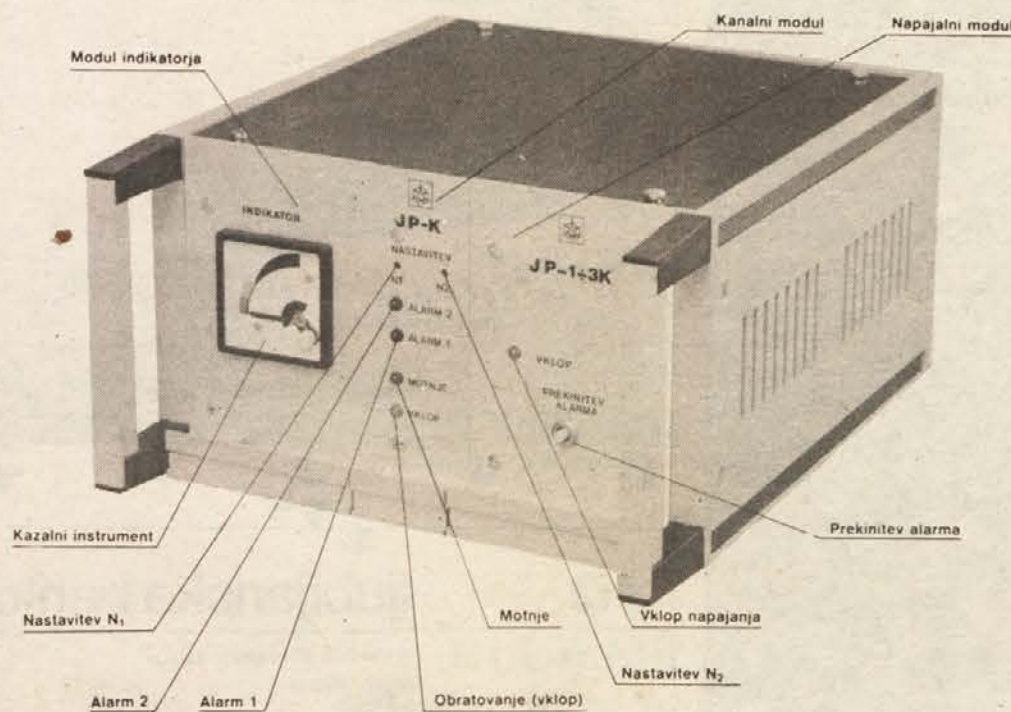

Vsem delovnim ljudem in krajanom
krajevne skupnosti Semič
čestitamo za krajevni praznik!

Iskra IEZE
TOZD Keramični kondenzatorji
Žužemberk n.sub. o.

68360 Žužemberk
 Telefon: 84-115 in 84-116
 Telegram: Iskra Žužemberk

**ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE VSEM
 DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM TER
 POSLOVNIM PARTNERJEM!**

**EMONA-DOLENJKA iz
 Novega mesta**

EMONA — DOLENJKA Novo mesto se priporoča za nakup v konsignacijski prodajalni Kidričev trg 1, tel. 22-395 in nudi v prodaji:

- akustične aparate Nordmende, Orion in Hitachi;
- šivalne stroje Husqvarna;
- otroške igračice Lego
- kolesa Butaccio;
- kosilnice Alko Zell iz Avstrije;
- toplotne črpalke Alko Polar iz ZR Nemčije;
- ročno orodje Belzer iz ZR Nemčije;
- plinske in oljne gorilnike Klockner iz ZR Nemčije;
- stroji in ročno orodje za rezanje navojev Rems Werk iz ZR Nemčije;
- stroji in ročno orodje za rezanje navojev Rems Werk iz ZR Nemčije;
- motorne žage Alpina iz Italije;
- ročno orodje in žage Sandvik iz Švedske;

Občanom čestitamo za praznik občine Novo mesto in se priporočamo za nakup v vseh naših prodajalnah!

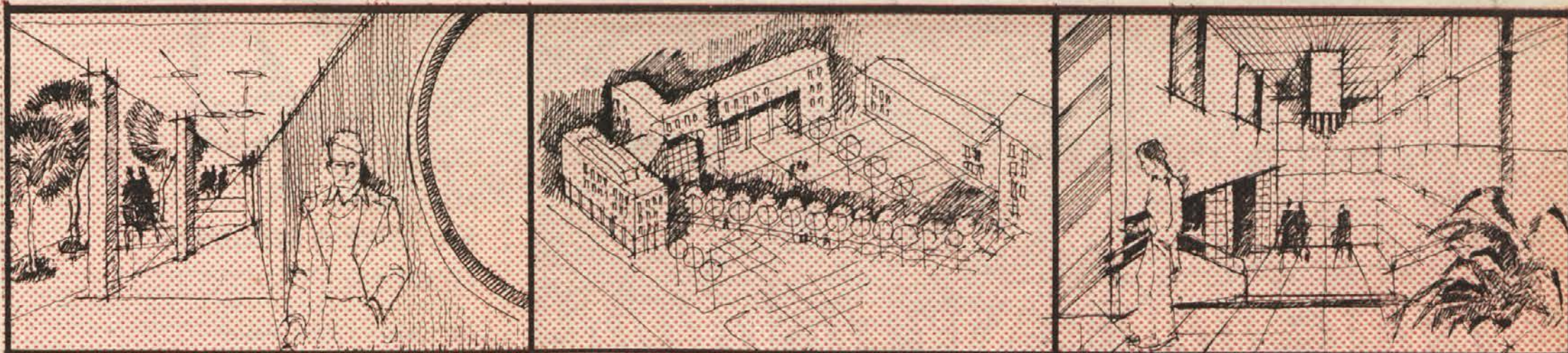

ISKRA IEZE Ljubljana, n. sol. o.
TOZD HIPOT
 Tovarna potenciometrov
 in hibridnih vezij, n. sol. o.
 Šentjernej 68310 Šentjernej

Telefon: 85-320, 85-404, 85-405
 Nabava: 85-310
 Prodaja: 85-315
 Telegram: ISKRA Šentjernej
 Telex: 35744 YU ISUPOT
 Žiro račun: 52100-601-11422

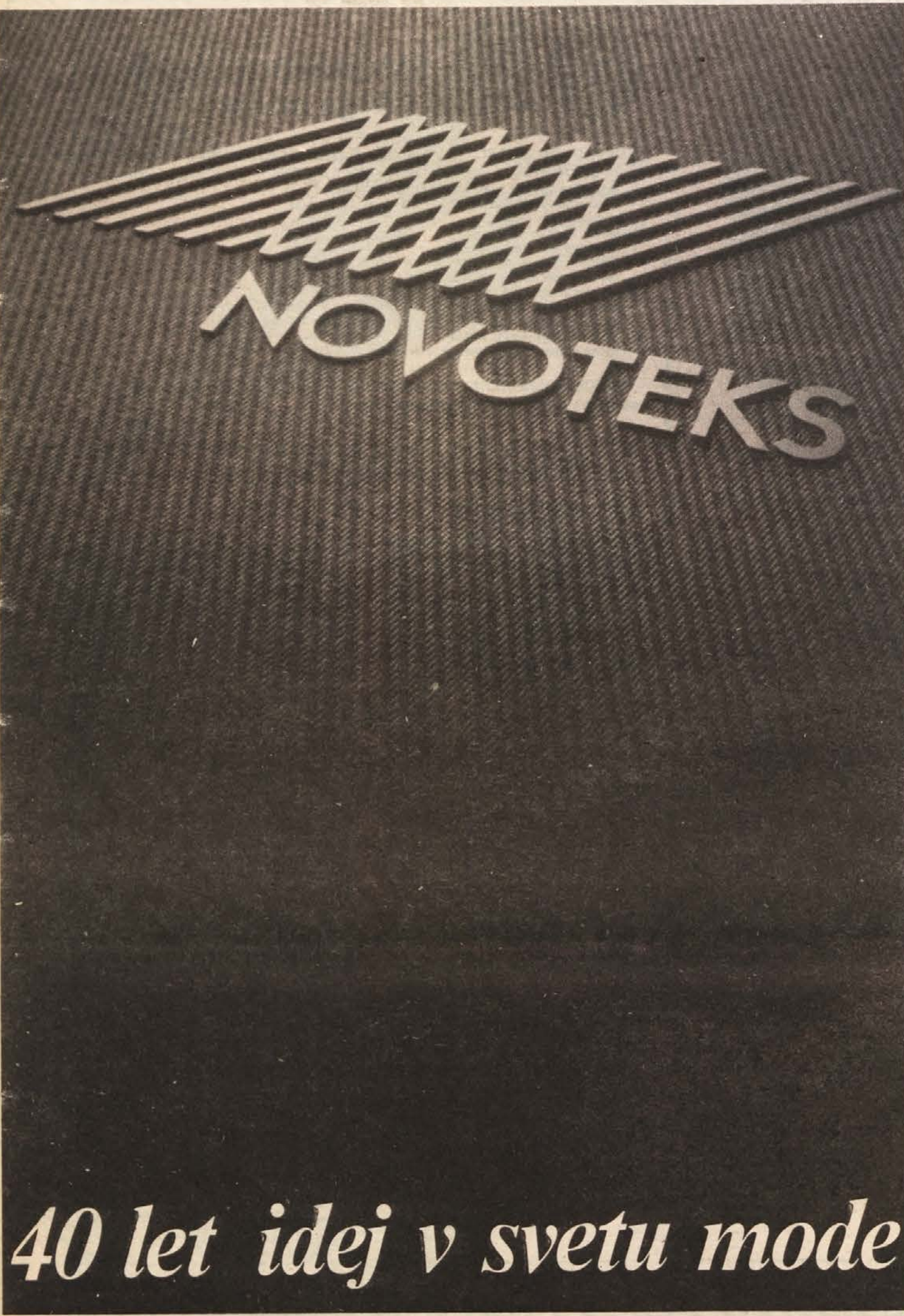
- Proizvodni program:**
- Potenciometri
 - Hibridna vezja
 - Prikazovalniki s tekočimi kristali
 - Galvanika
 - Konstrukcija z izdelavo orodij in strojnih naprav
 - Elektronika

**Vsem delovnim ljudem in občanom
 ter poslovnim prijateljem
 čestitamo za praznik občine**

V koraku s časom, korak pred drugimi

40 let idej v svetu mode

Čestitamo ob prazniku občine Novo mesto

svetovni dan varčevanja

70 ljubljanska banka

ljubljska banka

Temeljna dolenska banka
Novo mesto

Ob svetovnem dnevu varčevanja, 31. oktobru, in prazniku občine Novo mesto, čestitamo varčevalcem, poslovnim partnerjem in občanom ter se priporočamo z našim bančnim servisom

**Mercator-
Kmetijstvo Industrija
Trgovina**

DO Standard Novo mesto

Svojim kupcem in občanom čestitamo za praznik občine Novo mesto in se priporočamo za nakup v svojih prodajalnah

trgovsko podjetje
NOVOTEHNA
68001 novo mesto, glavni trg 11

*Občanom občine
Novo mesto čestitamo*

OPEKARNA NOVO MESTO p.o.

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo ob prazniku občine

Naj velja tudi za vas: DENAR V ŽEPU, OBRESTI PA TEČEJO!

Postanite lastnik Klub Mercator kartice

Kako?

Nič lažjega. Na seznamu pooblaščenih Mercatorjevih poslovalnic si izberite tisto, ki vam je najbolj pri roki. Podrobno preberite pogoje poslovanja. Z nakupom poljubnega števila Mercatorjevih kuponov ste postali član Kluba Mercator in lastnik Klub Mercator kartice.

Zakaj?

Ker poleg tudi za vas veljajo naslednje ugodnosti:

- od dneva, ko ste kupone kupili, pa do dneva, ko ste z njimi kaj plačali, vam tečejo 70-odstotne obresti
- če kuponov ne porabite več kot leto dni, se vam obresti povišajo na celih **135** odstotkov
- s kuponi lahko po lastni izbiri in kadarkoli kupujete in plačujete v vseh Mercatorjevih poslovalnicah (kamor pa ne sodijo samo prodajalne, marveč tudi posebne tehnične, gostinske in turistične usluge)
- kupone lahko tudi, kadarkoli to želite, spremenite spet v gotovino na matičnem izdajnem mestu
- obresti vam obračunavamo kar dvakrat letno (in ne samo enkrat, kot je to običajno)

V praksi to pomeni naslednje:

Če boste npr. 100.000 dinarjev zamenjali za kupone Mercator in se odločili, da jih leto dni ne vnovčite, boste vsak mesec profitirali celih 11.250 din, po dvanajstih mesecih pa bo v vašem žepu kar 235.000 dinarjev.

In kaj če boste npr. že po enem mesecu nujno potrebovali teh 100.000 dinarjev. Preprosto; s kuponi boste plačali kupljeno - če pa potrebujete gotovino, boste kupone na matičnem izdajnem mestu spremenili v gotovino.

Toda ko vam bodo za ta mesec obračunali obresti, vam bo v žepu ostalo dobrih 5.830 dinarjev, kar vam ne bi uspelo na noben drug veljaven način.

KLUB MERCATOR naložba, ki se pošteno obrestuje

Komisija za priznanja pri Medobčinski gospodarski zbornici Posavja vabi organizacije združenega dela, njihove samoupravne organe, družbenopolitične organizacije in družbenopolitične skupnosti ter strokovne organizacije k vlaganju predlogov na

RAZPIS za priznanja Medobčinske gospodarske zbornice Posavja v letu 1988

Priznanje Medobčinske gospodarske zbornice Posavja lahko prejmejo:

- organizacije združenega dela iz Posavja za izjemne dosežke pri razvoju regijskega gospodarstva, za trajnejše doseganje nadpovprečnih rezultatov v gospodarstvu, še zlasti, če so rezultat uvajanja inovacij in novih tehnologij, za posebne prispevke organizacijam združenega dela pri uresničevanju nalog skupnega pomena v Posavju in takih, ki prispevajo k vidnejši vlogi Posavja v slovenskem prostoru;
- posamezniki ali skupine za pomembne dosežke na področju inovacijskega, tehnološkega, organizacijskega in proizvodnega delovanja, za osebni prispevek pri reševanju zadev skupnega pomena, za dolgoletno sodelovanje v gospodarstvu regije in večletno aktivno delo v organih Medobčinske gospodarske zbornice Posavja;
- organizacije in posamezniki izven Posavja za uspešno poslovno sodelovanje ter prispevek k uresničevanju razvojnih usmeritev Posavja.

Kandidate za priznanje lahko predlagajo organizacije združenega dela, njihovi samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in skupnosti, strokovne organizacije in delavci organizacij združenega dela iz Posavja. Predlogi za podelitev priznanj morajo vsebovati utemeljitev, na podlagi katere bo mogoča celovita ocena prispevkov kandidatov za priznanja v smislu tega razpisa. Komisija za priznanja bo obravnavala predloge, ki bodo oddani do vključno 2. 12. 1987.

Predlogi naj se pošljejo na naslov: Medobčinska gospodarska zbornica Posavja, Komisija za priznanja, Trg dr. Ribarja 14/III, 68250 Brežice, priporočeno, s povratnico. Predlog za podelitev priznanja bo komisija sprejela do 20. 12. 1987.

Priznanja bodo podeljena na slavnostni skupščini Medobčinske gospodarske zbornice Posavja v januarju 1988.

MEDOBČINSKA GOSPODARSKA ZBORNICA POSAVJA
Komisija za priznanja
817/43

sozd
**Mercator -
Kmetijstvo Industrija
Trgovina n. sub. o. Ljubljana**

MERCATOR-STANDARD NOVO MESTO, Glavi trg 3

razpisuje

JAVNO LICITACIJO za prodajo

tovornega avtomobila TAM 6000,
izključna cena 2.000.000.— din.

Licitacija bo 2. 11. 1987 ob 10. uri v skladišču na Cesti herojev 25 v Novem mestu, kjer je možen tudi ogled vozila. Interesenti morajo pred začetkom licitacije vplačati 10-odstotno varščino. Nakup po sistemu »videno — kupljeno«. Prometni davek plača kupec.

824/43-87

Mizarsko podjetje »TRELES«, TREBNJE

razpisuje prosta dela in naloge

KV KUHARICE (kuharja)

Pogoj:

- končana IV. stopnja strokovnosti
- dve leti delovnih izkušenj
- živilski pregled
- higienski minimum
- 2-mesečno poskusno delo

Delovno razmerje se sklone za določen čas — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu. Pisne ponudbe z dokazili o strokovnosti in krajim življenjepi- som pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Mizarsko podjetje »TRELES«, Trebnje, Temeniška pot 4. O izbiri bomo kandidate obvestili v zakonskem roku.

820/43-87

Delavski svet METALNA — TOZD Tovarna lahkkih konstrukcij Krmelj

razpisuje
naslednja prosta dela in naloge
s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. VODENJE PLANSKE PRIPRAVE PROIZVODNJE

Pogoja: visoka ali višja izobrazba tehnične smeri, 3 leta delovnih izkušenj

2. VODENJE OBRATA I. STOPNJE

Pogoji: višja izobrazba tehnične smeri, 4 leta delovnih izkušenj, pasivno znanje enega svetovnega jezika

Dela in naloge razpisujemo za štiriletno mandatno obdobje. Kandidati naj svoje prijave s pisnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in z opisom dosedanjega dela pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: METALNA Maribor-TOZD Tovarna lahkkih konstrukcij Krmelj z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni.

821/43-87

Na podlagi 51. člena zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS št. 18/84) in 8. člena odloka o oddajanju stavbnega zemljišča na območju občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 6/86)

OBJAVLJA

Sklad stavbnih zemljišč občine Novo mesto po sklepu komisije za oddajo stavbnega zemljišča, sprejetem dne 19. 10. 1987,

JAVNI RAZPIS

za oddajo stavbnega zemljišča za gradnjo gostinskega objekta in 2 obrtnih delavnic v obrtno-stanovanjski coni na Selih pri Dolenjskih Toplicah, in sicer:

- lokacija št. 7 na zemljišču parc. št. 2708/5 v izmeri 2818 m²
- lokacija št. 8 na zemljišču parc. št. 2711 v izmeri 1821 m²
- lokacija št. 9 na zemljišču parc. št. 2710/1 v izmeri 2045 m² vse k. o. Podturn.

Gostinski objekt je predviden na lokaciji št. 7, odškodnina za zemljišče znaša 1.403 din za m², stroški priprave zemljišča znašajo 885 din za m² zemljišča.

Akontacija na račun bodoče komunalne opreme znaša 3.310.025 din, pri čemer bo sklad znesek 3.000.000 din predkazal KS Dolenjske Toplice namensko za izgradnjo in prestavitve komunalnih naprav v soseski.

Stroški priprave in akontacija na račun bodoče komunalne opreme veljajo na dan 30. 9. 1987 in se valorizirajo do sklenitve pogodbe v skladu z indeksom cen, ki velja za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo.

Investitor bo moral posebej financirati še: prispevek za spremembo kmetijskega zemljišča v stavbno, elektroenergetski prispevek v odvisnosti od moči vhodnih varovalk, elektroenergetski prispevek za gradnjo javne razsvetljave, prispevek za priključitev na telefonsko omrežje, zgraditi in financirati priključek na elektriko, telefon, vodovod, cesto; namesto kanalizacije zgraditi v I. fazi lastno troprekatno nepropustno greznico, pridobiti projekte za objekt, zunanjo ureditev in priključke, gradbeno dovoljenje ter na lastne stroške zgraditi vse objekte; sofinancirati izgradnjo vseh komunalnih objektov in naprav, potrebnih v soseski: ceste z avtobusnim postajališčem in pločniki v asfaltu izvedbi, telefonsko omrežje, nizkonapetostno električno omrežje, javno razsvetlavo, vodovod in v končni fazi kanalizacijo, eventualne prestavitve komunalnih naprav, zgraditi objekt in urediti lokacijo v skladu z lokacijskim in gradbenim dovoljenjem.

Lokacijo lahko pridobijo ponudniki, ki že imajo ustrezno obrtno dovoljenje, med njimi pa tisti, ki imajo delavnico v jedru Dolenjskih Toplic in jih bo potrebno ob realizaciji predvidenega ureditvenega načrta preseliti.

Ostali pogoji:

1. Rok za vložitev prijav je vključno 15. dan po objavi v krajevni skupnosti Dolenjske Toplice.
2. Prijave morajo biti v zapečatenih ovojnica z oznako »javni razpis — Sela pri Dolenjskih Toplicah«, naslovljene na naslov: Sklad stavbnih zemljišč občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto.
3. Varščino v znesku 500.000 din mora udeleženec javnega razpisa plačati na žiro račun Sklada stavbnih zemljišč občine Novo mesto št. 52100-654-65118 in izkazilo o vplačilu priložiti prijavi.
4. Prijavi je potrebno priložiti potrdilo o višini osebnega dohodka oz. drugih prejemkov za zadnjih šest mesecev za vse družinske člane.
5. Ob odpiranju prijav bo komisija za oddajo stavbnih zemljišč zahtevala od udeležencev dodatno dokumentacijo, če bo ta potrebna za ugotovitev najugodnejšega interesenta po tem razpisu.
6. Najugodnejši udeleženec javnega razpisa mora najkasneje v 15-ih dneh po prejemu obvestila, da najbolj izpolnjuje razpisne pogoje, skleniti pogodbo o oddaji in ureditvi stavbnega zemljišča. Varščina se všteje brezobrestno v kupnino in obračuna. Udeležencu, ki bo izbran, pa bo sam odstopil od sklenitve pogodbe, se varščina ne vrača. Udeležencu, ki ni bil izbran, se varščina brezobrestno vrne.
7. Stroške priprave, akontacije za komunalne naprave in odškodnino za stavbno zemljišče plača najugodnejši udeleženec v 15-ih dneh po podpisu pogodbe o oddaji in ureditvi stavbnega zemljišča, v primeru zamude s plačilom pa z zakonitimi zamudnimi obrestmi.
8. Najugodnejši udeleženec javnega razpisa mora zgraditi stanovanjsko hišo do III. gradbene faze najkasneje v 5-ih letih po sklenitvi pogodbe o oddaji in ureditvi stavbnega zemljišča.
9. Vsa dokumentacija in ostali pogoji razpisa so interesentom na razpolago pri Skladu stavbnih zemljišč občine novo mesto, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto.

Številka: 4-359/84

Datum: 19. 10. 1987

SKLAD STAVBNIH ZEMLJIŠČ
OBČINE NOVO MESTO
818/43

**Vzgojno-izobraževalna organizacija
Trebne
DS skupnih služb
Kidričeva 2**

razpisuje
prosta dela in naloge:

**čiščenje poslovnih prostorov za nedoločen
čas, s polnim delovnim časom**

Pogoji:
— končana osnovna šola
— trimesečno poskusno delo
Prijava pošljite v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: VIO
Trebne DSSS, Kidričeva 2, 68210 Trebnje. Kandidatke bodo o
izbiri obveščene v 15 dneh. Nastop dela je možen takoj.
816/43

Iskra

**ISKRA ELEMENTI
INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA
KOSTANJEVICA NA KRKI**
Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge:

**1. PLANERJA PROIZVODNJE — za nedoločen
čas**

Pogoji:
— končano srednje usmerjeno izobraževanje VIP v ekonom-
ske, komercialne, elektro ali strojne smeri
— dve leti delovnih izkušenj, od tega 1 leto na enakih ali po-
dobnih delih
— zaželeno je znanje strojepisja
— odslužen vojaški rok
— poskusno delo 3 mesece
Kandidati naj vlože z dokazili o izpolnjevanju pogojev naslovijo
na gornji naslov v roku 8 dni po objavi. O izbiri bodo obveščeni v
30 dneh po poteku roka za prijavo.
819/43

**Socialistična republiška Slovenija
Skupščina občine Krško
Sekretariat za ljudsko obrambo**

Številka: 833-21-87
Datum: 21. 10. 1987

Sekretariat za ljudsko obrambo Skupščine občine Krško na
podlagi 123. člena in v smislu 28. in 29. člena zakona o splošni
ljudski obrambi (Ur. list SFRJ št. 21-82) objavlja splošni javni

**POZIV
vsem lastnikom konj na območju občine Krško
za**

POPIS IN PREGLED KONJ

**1. Lastniki so dolžni pripeljati na popis in pregled konje v
starosti od 3 do 16 let**

2. Pregled bo dne:

16. 11. 1987 ob 08.000 uri
za območje KS Koprivnica, Senovo, Brestanica in Rožno-Pre-
sladol
ob nogometnem igrišču v Dovškem — Senovo

16. 11. 1987 ob 11.00 uri
za območje KS Zdole in del KS Krško — levi breg
na sejmišču na Zdolah

16. 11. 1987 ob 13.00 uri
za območje KS Dolenja vas in del KS Krško — levi breg
na mestu za odkup živine v Dolenji vasi

16. 11. 1987 ob 08.00 uri
za KS Krško — desni breg (za Pijavško in ostala bližnja naselja)
na Zg. Pijavškem pri Bogovič

16. 11. 1987 ob 10.00 uri
za KS Krško — desni breg in KS Gora v Sp. Duplah pri Božiču

16. 11. 1987 ob 13.00 uri
za KS Leskovec in Senuše
v Gorenji vasi, pri gasilskem domu

17. 11. 1987 ob 08.00 uri
za KS Veliki Trn
na Velikem Trnu pri krajevem uradu

17. 11. 1987 ob 11.00 uri
za KS Raka
na Raki — mesto za odkup živine

17. 11. 1987 ob 08.00 uri
za Krško polje
na sejmišču Drnovo

17. 11. 1987 ob 11.00 uri
za KS Veliki Podlog
na Gorici, pri zbiralnici mleka

18. 11. 1987 ob 08.00 uri
za KS Kostanjevica
ob gradu v Kostanjevici

18. 11. 1987 ob 12. uri
za KS Podbočje
v Podbočju, na mestu za odkup živine (Stanič)

**3. Lastniki so dolžni pripeljati na pregled in popis tudi vsa
uporabna dvoosna vprežna vozila**
**4. Lastniki konj naj ob popisu predložijo vojaško listino za
živino (če jo imajo)**

Poziv za popis in pregled konj velja za vse lastnike konj nave-
dene starosti, ne glede na prejete pozive po pošti.
Kdor na popis in pregled ne bo pripeljal za to določenih konj ali
bo storil karkoli z namenom, da se izogne pregledu, je
odgovoren po določilih 219. člena zakona o splošni ljudski
obrambi.
814/43

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

ODPRLI SMO:

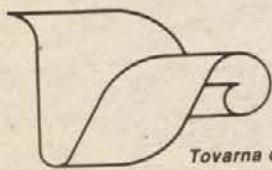
Video center Dolenjske Novo mesto

C. komandanta Staneta 5,
tel. (068) 28-150

Video usluge:

- najnovejši izbor posnetih video kaset
- snemanje z video kamero
- presnemavanje video kaset
- ostale video usluge

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj n. sol. o.

**Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško
— TOZD TES Brestanica**

objavlja prosta dela in naloge:

**— ODVZEMANJE LEPENKE PRI ZLAGALNIH
NAPRAVAH KARTONSKEGA STROJA**

4 delavci, za nedoločen čas
Pogoji: — končana osnovna šola
— delo v treh izmenah

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izobrazbi v 8
dneh na naslov:
TOVARNA EMBALAŽE SENOVO
68280 Brestanica

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku roka za
sprejemanje prijav. 822/43-87

**ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO
ČRNOMELJ, Župančičeva 1**

razpisuje v šolskem letu 1987/88 naslednje izobraževalne
oblike:

**1. DRUŽBENOPOLITIČNO IZOBRAŽEVANJE IN USPO-
SABLJANJE**

(izobraževanje za potrebe samoupravljanja in političnega
delovanja ter SLO in DSZ)

2. OSNOVNO IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

— osnovna šola

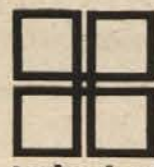
**3. STROKOVNO USPOSABLJANJE IN IZPOPOLNJEVA-
NJE**

- tečaj za vratarje in čuvaje
- tečaj varstva pri delu
- a) za vodstvene delavce
- b) za neposredne proizvajalce
- higienski minimum

**4. IZOBRAŽEVANJE ZA ZADOVOLJEVANJE OSEBNIH,
KULTURNIH IN DRUGIH POTREB DELAVCEV IN OBČA-
NOV**

- tečaj slovenskega jezika
- tečaj nemškega ali angleškega jezika za predšolske in
šolske otroke
- tečaj iz osnov računalništva
- strojepisni tečaj
- tečaj krojenja in šivanja
- tečaj pletenja, kvačkanja in vezenja
- gospodinjski tečaj
- tečaj mini avtomehanike
- tečaj za fotografe amaterje
- tečaj kletarjenja in stekleničenja vin
- tečaj za vodenje poslovnih knjig v zasebni obrti
- šola za starše

Prijave sprejemamo do 10. novembra 1987. Za vse oblike se
lahko prijavi preko OZD ali osebno v prostorih Zavoda za izo-
braževanje in kulturo, Župančičeva 1, ali po tel. 51-116 vsak
dan od 7.—14. ure. 813/43

**Industrija pletenih izdelkov
INDUPLATI, r. o. Jarše, p. Domžale
TOZD Konfekcija Jarše, n. sub. o.,
Radomlje**

vabi k sodelovanju

VEČ ŠIV I LJ OZ. DELAVK,

**ki bi se bile pripravljene usposobiti v šivanju za delo v od-
delku konfekcije v Mokronogu**

Kandidatke morajo imeti uspešno končano osnovno šolo, zaže-
len pa je končan srednji ali skrajšan program usmerjenega izo-
braževanja tekstilne smeri.

Bodočim novim sodelavcem nudimo:

- organizirano uvajanje v delo
- možnost za dodatno izpopolnjevanje
- stimulativne osebne dohodke
- solidno raven družbenega standarda (pomoč pri reševanju
stanovanjskih vprašanj, povračilo stroškov prevoza na delo
in z dela, možnost letovanja v počitniških domovih v Umagu
in Mali planini ter zdravstvene storitve v obratni ambulanti)

Zainteresirane kandidate vabimo, da se v zvezi s podrobnejšimi
informacijami oglasijo v naši kadrovski službi bodisi pisno ali te-
lefonsko na naslov:
INDUPLATI, r. o. Jarše, p. Domžale, Zg. Jarše 21 — 61230 Do-
mžale, tel. št. 721-911. 811/43

Mercator — Kmetijska zadruga Trebnje p. o.
68210 Trebnje, Baragov trg 3
VIO: 068/44-000, 34-071
P.O. box 10730 681 12043 326, Trebnje

**MERCATOR — KMETIJSKA ZADRUGA TREBN-
JE, p. o.**

**Baragov trg 3
Komisija za delovna razmerja**

objavlja prosta dela in naloge

tajnika samoupravnih organov (1 delavec)

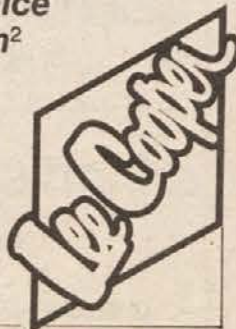
Pogoji:
— višji upravni delavec ali pravnik (VI. stopnja strok. izobrazbe)
— 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih del in nalog
— trimesečno poskusno delo

Delo združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema sploš-
na služba M-KZ Trebnje 8 dni po objavi.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega
roka. 812/43

**Beograjska konfekcija BE-
KO odpira v ponedeljek,
2. novembra 1987, v KRŠ-
KEM svojo MODNO HIŠO.**

**V okviru mestne tržnice
bo na površini 300 m²
kupcem nudila bogat iz-
bor ženske, moške in
otroške konfekcije in
jeansa po licenci Lee
Cooper**

LESNA INDUSTRIJA IDRIJA
Lesna industrija Idrija, n. sol. o. 65261 Spodnja Idrija

**KAKO DO NOVE SPALNICE
ALI SAMSKE SOBE?**

STARO ZA NOVO

informacije:

LESNA INDUSTRIJA IDRIJA

tel. 065 / 71-266, 71-267

vsak dan od 8.—18. ure, tudi v soboto in nedeljo!

**REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE**

objavlja
prosta dela in naloge za nedoločen čas v Upravi za notranje
zadeve Novo mesto:

**1. DIPLOMIRANE EKONOMISTE, DIPLOMIRANE
ORGANIZATORJE DELA ali druge visoke šole
družboslovne usmeritve**

za delo v oddelku za zatiranje kriminalitete
— visoka izobrazba ekonomske smeri
— zaželeno delovno izkušnje
— odslužen vojaški rok

2. PISARNIŠKE DELAVKE

v oddelku skupnih služb
— 2-letna administrativna šola
— poskusno delo

3. HIŠNIK KURJAČ

na Postaji milice Novo mesto
— končan program srednjega 3-letnega usposabljanja (VKV
delavec)
— poskusno delo

4. SNAŽILKE

a) v oddelku skupnih služb s polnim delovnim časom
b) na oddelku milice Šentjerneje s 3-urnim delovnim časom
c) na oddelku milice Mokronog s 3-urnim delovnim časom

Pogoji:
— končana osnovna šola
— poskusno delo

Poleg splošnih pogojev po zakonu o delovnih razmerjih morajo
kandidati izpolnjevati še pogoje po 84. členu zakona o notranjih
zadevah.

Pisne vloge z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8
dneh po objavi Upravi za notranje zadeve Novo mesto, Jere-
bova 1, Novo mesto.

O izidu objave bodo kandidati pisno obveščeni v 15 dneh po
izbiri kandidata. 826/43

V SPOMIN

Danes mineva leto, odkar naju je zapustil skrbni mož in oče

ANTON OLAJ

šofer v pokoju iz Zaloga 24

Zahvaljujeva se vsem, ki se ga spominjate.

Žaluoja žena in sin

Povsod Te iščejo oči, odkar Te ljubi sin, več ni. Tvoja mama z bolečino v srcu zdaj trpi. Žalost v srcu bo ostala, dokler ne bom jaz, kot zdaj ti, v grobu spala.

V SPOMIN

25. oktobra bo minilo žalostno leto, odkar me je zapustil sin

STANE PEČJAK

iz Malega Lipovca 10, Ajdovec

Vsem, ki se ga spominjate, iskrena hvala.

V SPOMIN

ANTONU HUMECKU

iz Dobove 32

Z bolečino v srcih se spominjamo 23. oktobra, ko je minilo leto žalosti, bolečine in praznine, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob.

Njegovi: žena, hčerka in bratje

Že leto dni je sedaj minilo, odkar življenje ti je ugasnilo. Pri nas veselja več ni, odkar tebe, Ivan, med nami ni.

IVANU PLAZARJU

iz Krmelja

2. novembra bo minilo žalostno leto, odkar se je pretrgala tvoja življenjska pot. Bolečina je težka, praznina vse večja, ker v mislih smo vedno s teboj. Hvala vsem, ki stojite ob preranem grobu in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi

FRANCI COLARIČ

kovač iz Podbočja

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in vaščanom za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Zahvala gasilec in govornikom ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in tete

MARIJE FRAKELJ

z Radovice 22, Metlika

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, darovali vence in cvetje in našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Se posebej se zahvaljujemo vsem sosedom. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred in pevcem, tov. Slobodniku pa za poslovilne besede.

Žaluoja: vsi njeni

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

FRANC PLANINC

občinski uslužbenec v pokoju iz Brestanice 152 (pri sv. Mohorju)

Ob boleči izgubi se lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in krajanom, ki ste nam v žalostnih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence in pospremili našega dragega pokojnika k poslednjemu počitku. Posebej se zahvaljujemo družini Resnik s Sremiča, Martinu Radeju za poslovilne besede v imenu vaščanov Sremiča, ZZB NOV Brestanica in tov. Javoriču za besede slovesa, pevcem pevskega zbora iz Brestanice, godbi na pihala iz Celuloze, gospodu župniku iz Brestanice za opravljeni obred, sodelavcem OS Bratov Ribar iz Brežic, tovarni Celuloze in papirja Đuro Salaj in sodelavcem M KZ Metlika-TOZD Vinska klet.

Žaluoja: vsi njegovi

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

STONE VRHOVEC

Velika Loka 1

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in dobrim sosedom, ki ste nam nesebično pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje in našega dragega očeta v takem številu spremili na zadnji poti k počitku. Najlepše se zahvaljujemo vsem DO, župniku za lepo opravljeni obred in Gasilskim društvom.

Žaluoja: Darinka, Jože, Tone in Jožica z družinami ter Anica in Janez

Kje si, ljuba mama, kje Tvoji mili je obraz, kje so Tvoje pridne roke, ki skrbele so za nas?

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustila skrbna mama, stara mama

MARICA KRAMARŠIČ

iz podhoste 38 pri Dol. Toplicah

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom prijateljem in vaščanom za darovano cvetje, vence, izrečeno sožalje ter za vso pomoč, ki so jo nudili v težkih trenutkih. Iskrena hvala zdravniškemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto, sosedovim Kumljevim, Fifolovim in Vrtačevim ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žaluoja: sin Janez z družino, hčerke Marinka, Ivanka, Ljuba, Martina, in Vika z družino, bratrance in sestrične

Veter z gora Ti prinaša pozdrav in spomin nate je žarek svetla.

V SPOMIN

Minila so tri žalostna leta, kar nas je zapustil naš nepozabni

NEDELJKO JEVŠEK

Trdinova 5 c

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ko smo se za vedno poslovili od našega ljubega moža, očeta in brata

FLORJANA UHLA

bi se radi zahvalili vsem, ki so z nami sočustvovali, darovali cvetje in se od njega poslovili. Posebno se zahvaljujemo dr. Trobišu in dr. Hečimoviču s pljučnega oddelka novomeške bolnišnice ter stremnemu osebju oddelka in dr. Vodniku, ki so mu lajšali bolečine v času njegove bolezn. Iskreno se zahvaljujemo g. proštu za njegove tople besede ob zadnjem slovesu, kakor tudi vsem za pismeno in ustno izraženo sožalje.

Žena Pavla, sin Pavel in hčerka Florjana z družinama, sestra Betika in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata in strica

LEOPOLDA ŠEGINA

iz Metlike

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo govornikom tov. Žetetu, Vrviščarju in Požeku za poslovilne besede ter garnizonu iz Črnomlja za spremstvo na zadnji poti.

Žaluoja: brata Tone in Franc z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

NADE ŽIVIČ

rojene Zakšek

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti, podarili vence in cvetje, nam izrekli sožalje in v težkih trenutkih stali ob strani ter nam pomagali. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Đuro Salaj — tozd TES Brestanica, Elektrarne Brestanica, osebju Onkološkega inštituta Ljubljana, splošne bolnice Novo mesto, Brežice, Zdravstvenega doma Seriovo, godbi Celuloze, pevcem, govornikom, župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste pokojno med boleznijo obiskovali, ji dajali poguma in se trudili, da bi bilo njeno trpljenje manjše.

Žaluoja: mož Jože, hčerki Martina in Jasmina, mama, oče, brat z družino ter ostalo sorodstvo

Zakaj si moral nam xmreti, ko pa s tabo je bilo lepo živeti. Žalostno si se poslovil, tiho si odšel, naj Ti bo lahka zemlja, ki si jo tako ljubil.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani, nenadomestljivi izgubi našega dragega in skrbnega moža, ata, brata, strica in starega ata

ANTONA KUŽNIKA

iz Vel. Lipovca 9

se iskreno zahvaljujemo vsem vaščanom, sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, podarjene vence in cvetje, pljučnemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin, DO Novoles-TOZD TDP za podarjene vence in denarno pomoč. Posebna hvala g. župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoja: vsi njegovi Veliki Lipovec, 19. oktobra 1987

